

TÄISKASVANUTE HINGAMISPÄEVAKOOLI
ÕPPETÜKID

SULATUSAHJU TULES

Gavin Anthony

Adventistide Koguduste Eesti Liidu Hingamispäevakooli osakond
2007

Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükid valmistab ette SPA Peakonverentsi täiskasvanute hingamispäevakooli osakond. Õppetükkide ettevalmistus kulgeb ülemaailmse hingamispäevakooli käsikirjade hindamise komitee üldjuhtimisel. Selliselt peegeldavad väljaantud õppetükid ka komiteepoolset panust.

Sissejuhatus - Ristilöödud Looja

“Kõik on tekkinud Tema läbi, ja ilma Temata ei ole tekkinud midagi, mis on tekkinud” (Jh 1:3).

“Kõik” on Tema, Jeesuse valmistatud ja ometi ütleb Pühakiri, et “Jeesus nuttis! (Jh 11:35). Looja nuttis? Vähe sellest, Jeesus oli “põlatud ja inimeste poolt hüljatud, valude mees ja haigustega tuttav” (Jes 53:3). Looja – valude mees, põlatud ja hüljatud? Tema on hüüdnud ka: “Mu Jumal! Mu Jumal! Miks Sa mind oled maha jätnud?” (Mt 27:46).

Kuidas said niisugused asjad sündida?

Need said võimalikuks seetõttu, et Jeesus, meie Looja, oli ka meie Lunastaja, ja niisugusena Ristilöödud Jumal – Looja, kes võttis enesele inimolemuse ja koges inimesena kannatusi, mis ühelegi meist ei oleks jõukohased. Meie kogeme vaid omaenese kurbust ja muresid. Tema aga võttis ristil “enese peale meie haigused ja kandis meie valusid” (Jes 53:4) – meie kõikide omad. See on kosmilise ajaloo vapustavaim tegu.

Selle teadmise valgel (et ristilöödud Jumal kummub meie kohal nagu kõrbetaevas) püüame järgneva paari kuu jooksul pisutki mõista mõistetamatut – meie endi kannatusi ehk teisisõnu oma elu Kristusele pühendanud inimeste kannatusi. Me ei üritagi väita, et omame vastuseid kõigile või paljudele küsimustele. Me väidame vaid, et “Jumal on armastus” (1 Jh 4:8) ja vaatamata kannatustele võime usaldada Jumalat ning tõepoolest kasvada kannatuste kaudu armus sõltumata valust, mida niisugune protsess põhjustada võib.

Sel veerandil uurime Jumala Sõna, et näha, kuidas käitusid samasugused inimesed nagu meie seistes silmitsi meeleheite, reetmise, pettumuste, kaotuste, ebaõigluse ja väärkohtlemisega (kas mõni neist puudutab ka sind?). Kuidas said nemad sellistes olukordades

hakkama? Mida nad neist olukordadest õppisid? Mida õpetavad nende näited meile?

Urvides nende inimeste elulugusid, kogemusi, võitlusi ja usukatsumusi (mis võivad paljus sarnaneda meie omadega) peame alati vaatlema neid Risti taustal. Me ei tohi hetkekski unustada, et millised ka poleks inimeste kannatused, läks Jeesus Kristus, meie Looja ja Lunastaja läbi palju rängematest katsumustest.

Meie Jumal on kannatav Jumal. Kirjanik Albert Camus mõistis teatud määral Risti ja Jumala kannatuste tähendust: “Kolgata öö on inimajaloos sedavõrd oluline ainult seetõttu, et selle varjus loobus jumalikkus oma traditsioonilistest privileegidest ja tühendas viimse tilgani meeleheite- ja surmaagooni karika” (Albert Camus, Mässav inimene, New York, Vintage International, 1991, lk 33). Või nagu on öelnud Ellen White: “Rist teadvustab meie nüristunud meeltele südamevalu, mida patt on algusaegadest peale Jumalale põhjustanud” (Ellen G White, Education, lk 263).

Meie õppetükid ei tegele teodiike, Jumala õigeksmõistmisega kurjuse olemasolu valguses. Selle asemel, nagu juba mainitud, püüame pigem õppida toime tulema möödapääsmatute katsumustega, millega me kõik kokku puutume maailmas, kus patt on sama endastmõistetav nagu hingamine. Me üritame tõendada, et valu, kannatused ja kaotused ei tähenda, et Jumal on meid hüljanud, vaid üksnes seda, et ka usklikud saavad osa langenud inimsoo pärisosast. Erinevus usklike ja uskmata vahel seisneb selles, et Jeesuse ja Tema poolt pakutava lootuse kaudu on võimalik leida tähendus ja mõte ka näiliselt tähenduseta ja mõttetuna näivale. Võime ka kõige mõistetamatus olukorras usaldada töotust, et “kõik ühtlasi heaks tuleb neile, kes Jumalat armastavad” (Rm 8:28), sest Jumal, kes on kõikide asjade valmistaja, on ka ise kannatanud kõiges (ja seepärast me armastamegi Teda).

Gavin Anthony, selle veerandi õppetükkide peamine koostaja, kasvas üles Sri Lankal misjonäri pojana. Ta on töötanud pastorina Inglismaal ja oli õppetükkide koostamise ajal Islandi konverentsi president.

1. õppetükk: 29. september – 5. oktoober

Karjasekepp

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: L 23, Rm 12:18-21.

Meelespeetav tekst: “Tema kosutab mu hinge. Ta juhib mind õiguse rööbastesse oma nime pärast” (L 23:3).

Sophie toetus seljaga vastu magasmistoa ust ja libistas end põrandale. Silmad täitusid kiirelt pisaratega ja juba hetke pärast nuuksus ta: “Kuidas ta võib? Kuidas ta võib!” Sophie oli kuulnud just uudist, mis purustas ta südame. Inimene, keda ta oli pidanud oma sõbraks, kellest ta oli lugu pidanud ja keda usaldanud, levitas tema kohta kohutavat kuulujuttu, mille eesmärgiks oli hävitada tema reputatsioon ja töö. Haarates voodilt Piibli leidis ta end ootamatult vaatavat väga tuntud sõnu: “Tema kosutab mu hinge. Ta juhib mind õiguse rööbastesse oma nime pärast. Ka kui ma kõnniksin surmavarju orus, ei karda ma kurja, sest sina oled minuga; su kepp ja su sau, need trööstivad mind” (L 23:3, 4).

“See pole võimalik!” purskas ta. Ent loogikast ei olnud pääsu. Psalmi Karjane juhtis oma lambaid õiguse rööbastel, samas näis see rada kulgevat surmavarju orus. Kas on võimalik, et Jumal kasutas ka sedavõrd valulikku reetmist, üht võimalikest pimedatest orgudest, Sophie juhtimiseks õiguse rööbastel?

Pilk nädalale: Millal oled vaimulikult rohkem kasvanud, kas headel või rasketel aegadel?

Teejuht: Karjane

“Issand on mu karjane, mul pole millestki puudust” (L 23:1)

Lastel paluti joonistada pilt Jumalast. Kõigil piltidel oli kusagile joonistatud ka süda. Kui selle põhjust küsiti, vastasid nad eranditult, et Jumal on armastus. Täpselt nii lihtne asi ongi.

Pole mingit kunsti mõelda Jumalast ja Tema eesmärkidest positiivselt, kui kõik läheb hästi. Ent mida vanemaks me saame ning mida raskemaks ja keerulisemaks muutub elu, seda sagedamini kipub meie arusaamine Jumalast muutuma. Loomulikult ei muutu Jumal (Heb 13:8; Jk 1:17), küll aga meie.

Vana Testamendi-aegsete inimeste pastoraalse elukorralduse tõttu oli neil lihtne mõista L 23-s kasutatud karjase kujundit, millega iseloomustatakse Jumala hoolitsust meie eest. Karjane sümboliseerib Jumalat nii Vanas kui Uues Testamendis. See on suurepärane kujund ja sealjuures muutumatu tähendusega. Enne kui uurime L 23, heidame pilgu sellele, kuidas on teised Piibli kirjutajad mõistnud Karjase tööd ja iseloomu.

Mida õpetab iga järgnev kirjakoht Karjases?

Jes 40:11 _____

Jer 23:3-4 _____

Hes 34:12 _____

Joh 10:14-16 _____

1 Pe 2:25 _____

Pöördume nüüd L 23 juurde. Kuidas hoolitseb Karjane oma lammaste eest?

2.s _____

3.s _____

4.s _____

5.s _____

6.s _____

Mida tähendab sulle teadmine, et sinu eest hoolitseb niisugune Karjane? Kuidas julgustada antud iseloomustusega inimest, kelle pilt Jumalast on ähmastunud isiklike võitluste tõttu?

Läbitavad paigad

“Ta juhib mind õiguse rööbastesse oma nime pärast” (L 23:3)

Kujutle “õiguse rööpaid” (s 3) suundumas sinu ees määramatusse kaugusesse. Sa ei näe nende lõppu, kuid tead, et tee lõpul ootab sind kodu - Jumala koda. Kas sa näed, kuhu see tee sind viib, kui vaatad endale lähemale? Mõnda kohta näed päris selgelt, teisi paiku varjavad suured või ohtlikud takistused. Mõnikord kaob tee mäeseljaku taha. Mõni osa teest on kergesti läbitav, mõni teelõik raske. Samamoodi kulges Iisraeli teekond Egiptusest Töötatud maale, niisumuti kirjeldatakse seda siinses laulus.

Nimeta laulus mainitud piirkonnad, mida lambad oma teel Jumala kotta läbivad järgides õiguse rööpaid.

Miks nimetatakse seda teed õiguse rajaks või “õiguse rööbasteks”? Selleks on neli olulist põhjust. Esiteks, need on õiguse rööpad, sest juhivad õiges suunas – Karjase koju. Teiseks on need õiguse rööpad, sest neil käies oleme kooskõlas õige isiku – Karjase endaga. Kolmandaks, neil rööbastel käies kasvatatakse lambad Karjase sarnaseks. Neljandaks, need on õiguse rööpad, sest need annavad õige tunnistuse – riietudes Karjase õigusega anname me austust Issandale. Need on õiguse rööpad sõltumata sellest, kas neil käimine on kerge või raske.

Meil tuleb ka mõista, et Jumala juhtimine pole võrreldav postipaki saatmisega punktist A punkti B. Jumala juhtimine tähendab pigem juhatust ja kaitset. Paljud Piiblist pärit näited kinnitavad, et kui Jumal juhib oma rahvast (olgu tegu Aabrahami juhtimisega töotuste abil või Iisraeli juhtimisega tule ja pilvesambas), siis tähendab see alati Tema rahva kasvatamist Tema õiguse mõistmises ja kogemises.

Kuivõrd teadvustad sina endale, et Karjase tähtsaim eesmärk on Tema õiguse avaldamine sinu elus? Kuidas saavad katsumused muuta sinu elu, et see peegeldaks paremini Kristuse iseloomu?

Ootamatu ümbersõit 1: org

“Ka kui ma kõnniksin surmavarju orus, ei karda ma kurja, sest sina oled minuga; su kepp ja su sau, need trööstivad mind” (L23:4).

Kellelgi poleks ilmselt mitte midagi selle vastu, et õiguse rööpad kulgeksid üksnes läbi jahedate mägiojade kaldail asuvate rikkalike rohumaade. Ent Taavet kirjeldab seda teekonda hoopis teisiti. Need rööpad läbivad ka surmavarju orgu, mida vaevalt et keegi meist erilise innuga külastada sooviks! Teatud aegadel täituvad Iisraelis leiduvad kuivad jõesängid ja orud tulvavetega, mis võivad ilmuda ootamatult ja muutuda üleujutusteks. Niisugused paigad on üldjuhul kitsaste järskude nõlvadega, mis varjavad igasuguse valguse. Siit tulenevalt võime öelda, et “surmavarju org” iseloomustab “väga sügavat varju” või “sügavat pimedust.”

Meenuta aegu, mil oled viibinud isiklikus “surmavarju orus.” Milline see oli? Kas tundsid hirmu vaatamata sellele, et teadsid ka Karjase seal olevat? Millised Piiblitekstid olid sulle sel ajal kõige lähedasemad ja miks?

Miks sattusid lambad sinu arvates sellesse orgu? Kas nad läksid sinna omapäi või juhtis Karjane nad sellesse orgu? Põhjenda oma vastust.

Elisabeth Elliot on kirjutanud: “Lammas, kes leiab end Surmavarju Orust võib arvata, et ta on sattunud sinna eksikombel. Ometi on vajalik, et ta läbiks pimeduse ja õpiks mitte kartma. Karjane ei lahku tema juurest” (Elisabeth Elliot, Quest for Love, Grand Rapids, Mich.: Fleming H. Revell, 1996, lk 218).

Kas sulle on kunagi tundunud, et sind on “eksikombel” orgu juhitud? Kuidas suhtusid sa sel ajal Jumalasse? Miks on sinu arvates Karjane valmis riskima vääriramistamisega, lubades meil siseneda pimeduse orgu?

Ootamatu übersõit 2: ümberpiiratud söögilaud

“Sa katad mu ette laua mu vastaste silma all; Sa võiad mu pea õliga, mu karikas on üleni täis!” (L 23:5).

Oma elu jooksul pörkame me varem või hiljem kokku mõne vaenlasega. Kuidas sa sellises olukorras käitud? Kas oled lebanud öösiti unetult voodis küljelt küljele väherdes ja mõelnud selle üle, kuidas tasuda neile, kes püüavad sulle haiget teha või sinu tööd hävitada? Kristlastel võib mõnigi kord olla raske leida lahendust sedalaadi olukorrale.

Milliste vaenlastega oled oma elus kokku puutunud sina? Kuidas käitud nendega, kes püüavad sulle haiget teha ja nendega, kellest sa hoolid? Kui edukalt on sinul õnnestunud järgida Kristuse sõnu Mat 5:44-s või Pauluse sõnu Ro 12:18-21?

Laul 23:5 näitab üht huvitavat moodust oma vaenlastega käitumiseks. Ta varjutab nende olemasolu pöörates oma pilgu hoopis kõigele sellele, mida Jumal tema heaks teeb. Ja Jumal on valmistanud talle nimelt banketilaua.

Taaveti aegadel oli kombeks võida pidusöögilile kutsutud aukülalise pea õliga enne tema juhatamist söögisaali. Võideõlina kasutati lõhnastatud oliiviõli. Seejärel pandi külaline istuma määratu toiduhulga ette, mida ta poleks iial suutnud ära süüa.

Kuidas aitavad need kolm eset – laud, õli ja karikas – L 23:5 meeles pidada, et ka surmavarju orus hoolitseb Jumal kõikide meie vajaduste eest?

Paulus meenutab meile, et “meil ei ole maadlemist vere ja lihaga, vaid valitsuste ja võimudega, selle pimeduse maailma valitsejatega, taevaaluste kurjuse vaimudega” (Ef 6:12). Meie vaenlaste hulka kuuluvad nii nähtavad kui nähtamatud jõud. Meeldib see meile või mitte, aga me oleme ümberpiiratud. Ometi, Karjasega koos olles ei suuda mitte üks vastane, olgu ta nähtav või nähtamatu, varastada meilt seda, mida Tema on meile andnud.

Mõtiskle selle üle, kuidas on Karjane kohelnud sind aegadel, mil oled olnud vaenlastest ümbritsetud. Mida kogesid sel ajal niisugust, mis sunnib sind Teda tänama isegi neis raskustes olles?

Kindel tõotus saatjaks teel

“Ainult headus ja heldus järgivad mind kõik mu elupäevad ja ma jään Jehoova kotta eluajaks!” (L 23:6).

Kui oleme sattunud surmavarju orgu või ümbritsevad meid vaenlased, võib vahel tekkida kiusatus arvata, et meid on üksi jäetud. Me ei pruugi alati tunda Jumalat tegutsemas. Inimlik loogika ütleb meile, et Jumala juhtimisel pole sellisesse olukorda üleüldse võimalik sattuda. Taavet näeb asju ilmselgelt teisiti.

Millise kahe asja olemasolus Taavet ei kahtle vaatamata oma isiklikele katsumustele? Vt ka Ef 1:4; 2 Pe 1:10; Heb 11:13-15.

Mõned tõlked ütlevad, et headus ja igavene armastus (Jumala lepinguga seotud lubadus) “järgnevad” mulle kõigil mu elupäevil. Algne tegusõna on siiski palju tugevama tähendusega ja see kirjakoht peaks kõlama: “headus ja igavene armastus “jälitavad” mind kõigil mu elupäevil.” (Sellesama verbi vormi on kasutatud niisugustes kirjakohtades nagu 1 Mo 14:14, Jo 10:19 ja 1 Sa 25:29, kus “jälitamise” mõte on väga selge).

Milline kujutuspilt tekib sinu mõtteis sõnadest, et headus ja igavene armastus sind “jälitavad”? Mida tahtis Taavet sinu arvates Jumala kohta rõhutada iseloomustades selliselt Tema hoolitsust meie eest?

Ükskõik kui sügav poleks surmavarju org või kui halastamatud meie vaenlased, Jumala headus ja igavene armastus ning Tema alaline juhtimine kuni meie teekonna lõpuni on väljaspool igasugust kahtlust. Kui need mõtted aitavad Jeesusel minna läbi Kolgata katsumuste, siis ei pea meiega nende tõepäras kahtlema.

Ometi on aegu, mil need, kellest me hoolime, esitavad meile palju raskeid küsimusi. Sageli on parim viis neile vastamiseks kasutada Taaveti eeskjuu – mitte esitada neile teoloogilist traktaati teemal, mida Jumal suudab, vaid sarnaselt 6.-le salmle kinnitada hädasolijat oma isikliku veendumusega, mida võibki nimetada tõeks Jumalast.

Millised sinu isiklikud kogemused Jumalaga võiksid illustreerida Tema headuse ja igavese armastuse püsivat ligidalolu? Millised tõendeid leiad lisaks Piiblist? Kuidas edasi anda seda inimesele, kes kahtleb selles, et Jumal hoolib? Mil moel on Rist suurimaks tõendiks meid “jälitavast” headusest ja igavesest armastusest?

Edasiseks uurimiseks: vt Ellen G. White 4TCh lk 143; DA, orig lk 476-484.

“Need, kes lõpuks võidavad kogevad kohutavaid kitsikuse ja katsumuse aegu oma vaimulikus elus, kuid nad ei tohi kaotada oma meelekindlust, sest need kuuluvad Kristuse kooli õppekavva ning on vajalikud kogu räbu väljapõletamiseks. Jumala sulane peab kindlal meelel taluma vaenlase rünnakuid ja tema kibedaid pilkeid ning ületama takistused, mille Saatan tema teele veeretab. ...

Kui sa hoiad oma pilgu ülal ega pööra seda raskustele, siis sa ei nõrke oma teel ja märkad, et Jeesus on sirutanud oma käe, et sind aidata. Sinu osaks jääb vaid siiras usalduses ulatada Talle oma käsi ja lubada Temal end juhtida. Kui sa õpid usaldama, õpid ka lootma. ...

Siis sa näed, kuidas Kristus vormib sinu iseloomu tugevaks, harmooniliseks ja kauniks. Saatan ei suuda kustutada valgust, mida kiirgab niisugune iseloom. ... Jumal on andnud meile ülima kingituse – Oma ainusündinud Poja – et Tema täiusliku iseloomuga riietamise kaudu meid üles tõsta, õilistada ja teha meid kõlblikuks elama kodus, mis asub Tema taevases kuningriigis” (Ellen G White, Messages to Young People, lk 63, 64).

Küsimused aruteluks:

1. Mil määral oled endale teadvustanud, et “kohutavad kitsikused ja katsumused,” mis sind elus tabavad, võivad tegelikult olla osa “Kristuse kooli õppekavvast”?

2. Kuidas võib meie abi, lohutus ja julgustus aidata Karjase juhtimisel surmavarju orust läbiminevaid inimesi sellest orust välja tulla? Mida saab kogodus teha selleks, et Issand saaks koguduseliikmeid rohkem kasutada abivajajate abistamisel?

3. Paluge kõigil klassi liikmeil rääkida, kuidas on neid “jälitanud” headus ja heldus? Mida õpetavad teile üksteise kogemused?

4. Mõtiskle Kristuse viimsetest tundidest, mil Temal tuli kogeda sulatusahju kuumust. Kas oskad leida põhjendusi (Piiblist, Ellen White’ ilt – “Ajastute igatsus” on suurepärane materjal), kuidas oli Kristus inimesena suuteline seda katsumust taluma? Mida saame meie Tema kogemusest üle võtta selleks, et välja kannatada sulatusahju kuumus omaenese elus?

2. õppetükk – 6. – 12. oktoober

Katsumused, mis tulevad

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Jer 9:7-16; Ro 1:21-32; 2. Ko 12:7-12; 1. Pe 4:12-19, 5:8-11.

Meelespeetav tekst: “Kallid sõbrad, ärge olge üllatunud valulikest katsumustest, mis teid on tabanud, justkui sünniks teiega midagi imelikku. Pigem rõõmustage, et olete osalised Kristuse kannatustes, et võiksite olla ülevoolavalt rõõmsad Tema au ilmumisel” (1 Pe 4:12, 13 NIV).

Selleks, et näha, kuidas reageerib mingi aine kõrgel temperatuuril, kasutatakse keemialaboris väikseid anumaid, millesse konkreetne aine asetatakse ja mida kuumutatakse kõrge temperatuurini. Anuma kuumenedes käituvad eri ained erinevalt – sulavad, hakkavad sisisema, hakkavad sädemeid pilduma või lähevad põlema. Seda kuumutus anumad nimetatakse tiiglikuks ehk tulekindlaks kuumutusnõuks.

Inglisekeelne sõnastik defineerib tiiglit järgmiselt: 1) anum, mida kasutatakse kõrge sulamistemperatuuriga ainete sulatamiseks; 2) tõsine test/ läbikatsumine; 3) koht või olukord, milles toimivad kontsentreeritud jõud, mille abil esile kutsuda muutusi või arengut.

Niisugused määratlused aitavad mõista seda, mis toimub meie vaimulikus elus. Käesoleval nädalal toome välja mõned põhjused, miks võime avastada end ootamatu surve alt kogemas läbikatsumisi olukordades, mis annavad tõe meile iseloomu muutumisele, arengule ja kasvamisele. See peaks aitama tõsta meie teadlikkust Jumala tegutsemisviisist meie elus ja kasvatama meie valmisolekut käituda adekvaatselt katsumustes sattudes.

Pilk nädalale: Millisel põhjusel kogeme me elus ka keerulisi olukordi?

Ootamused

“Kallid sõbrad, ärge olge üllatunud valulikest katsumustest, mis teid on tabanud, justkui sünniks teiega midagi imelikku” (1 Pe 4:12, NIV).

Ootamused, valusad ootamused võivad meid tabada mitmel moel. Auto, mis teelt kõrvalekaldudes sulle otsa sõidab. Ootamatu koondamisteade. Ootamatult tõsine analüüsivastus. Reetmine inimese poolt, keda armastad ja arvasid ka sind armastavat. Valu, mis on iseendast juba läbinisti negatiivne, võimendub alati ootamatuse momendi tõttu.

Sel nädalal heidame pilgu mõnele spetsiifilisele haigettegevale olukorrale või katsumusele, mis ei tohiks meid ootamatult tabada.

Alustuseks mingem tagasi tänase kirjakohta juurde. Kreekakeelne sõna, mis on tõlgitud “üllatunud” (1 Pe 4:12) tähendab “võõras.” Peetrus kinnitab oma lugejatele, et nood ei langeks eksiarmumuse ohvriks vastavalt millele ei ole tõsised katsumused kristlikule elule omased. Pigem tuleb neid pidada täiesti normaalseks – selle võimalusega tuleks alati arvestada.

“Tulekuumuse” või “valulike katsumustena” tõlgitud sõna tähendab kreeka keeles “põlemist.” Teistes kirjakohtades on seda sõna tõlgitud “ahjuna.” Seega võib kannatusi oma usu pärast pidada “sulatus-” ehk sulatusahju protsessiks.

Loe 1 Pe 4:12-19. Mida tahab Peetrus öelda?

Meist paljusid kannatused üllatavad, sest meil on sageli ülelihtsustatud arusaam kristlikust elust. Me teame, et eksisteerib kaks poolt – Jumal, kes on hea, ja Saatan, kes on paha. Paraku kirjutame me sageli kõik hea Jumala ja kõik halva Saatanaga arvele. Ent elu pole nii lihtne. Me ei saa oma tunnete põhjal otsustada, mis tuleb Jumalalt ja mis Saatanalt. Mõnikord võib Jumalaga käimine olla pingutust nõudev ja raske. Iiob, kes oli õige ja ometi koges ränki kannatusi, illustreerib seda tõe oma küsimusega: “Miks jäävad õelad elama, saavad vanaks, võtavad isegi jõudu juurde?” (Ii 21:7).

Peetrus viitab katsumustele, mis on seotud Kristusele ustavaks jäämisega. On ka teisi kannatuste põhjusi. Kuidas aitab 1 Pe 4:12-19 taktitundeliselt selgitada oma sõpradele, miks ei tasu võimalike valusate katsumuste puhul üllatunud olla?

Katsumused, mille põhjustajaks on Saatan

“Olge kained, valvake, sest teie vastane, kurat, käib ümber nagu möirgaja lõukoer otsides, keda neelata!” (1 Pe 5:8).

Milline on ülaltoodud kirjakohta sõnum? Küsi endalt: “Kui tõsiselt ma neid sõnu võtan?” Kuidas peegeldab sinu elu suhtumist neisse sõnadesse?

Oled sa kunagi näinud näljast lõvi? See on hirmuäratav vaatepilt, sest pole kahtlustki, et ta on suuteline kinni püüdma ja maha murdma iga olendi, kelle ta oma nälja kustutamiseks välja valib. Peetrus ütleb, et Saatan luurab meie ümber täpselt samamoodi. Ääretult kurb on näha kõikjal enda ümber tema tapahimu tagajärgi. Surm, kannatused, moraali ja väärtushinnangute pea peale pööramine ja moonutamine torkab silma igal pool. Pole võimalik Saatana tööd mitte märgata.

Loe 1 Pe 5:8-11. Kuidas peaks kristlane reageerima Saatana luuramisele? Mida lubab Jumal neile, kes on sattunud katsumustesse? (s 10)

Peetrus kirjutab oma sõnu usu ründamise kontekstis. Ent nagu oleme varem märkinud, Saatanal on palju tegutsemismooduseid. Olgugi, et me peame endale teadvustama oma vaenlase tõelisust ja väge, ei tohi me iial kaotada julgust ning alati meeles pidama, et Jeesus on Saatana võitnud, järelikult on tegu võidetud vaenlasega. Seega – nii kaua, kuni oleme ühenduses Jeesusega ja hoiame Temast usus kinni, oleme tegelikult võitmatud. Tänu Ristile on Kristuse võit ka meie võit.

Mõtiskle moodustest, mille abil Saatan inimestele haiget teeb. Kuidas aitab 1Pe 5:8-11 üle saada ängistusest, mida kogeme elades patuses maailmas, kus Saatanal on lubatud hävingut külvata?

Katsumused, mille põhjustajaks on patt

“Sest Jumala viha saab ilmsiks taevast kõige inimeste jumaladuse ja ülekohtu vastu, nende vastu, kes tõde ülekohtuga kinni peavad” (Ro 1:18).

Kõigel, mida me teeme, on tagajärjed. Kui sa seisad jäätisega kuuma päikese käes, siis jäätis sulab igal juhul ära. Põhjus ja tagajärg on lahutamatud. Ja nii väga kui me ka ei tahaks, et asjad käiksid kuidagi teisiti, on patuga täpselt samuti. Patul on alati tagajärjed. Asi pole mitte selles, et Jumal istub taevas ja murrab pead, kuidas patustavaid inimesi karmimalt karistada. Ei, patt tuleb alati koos sellega lahutamatult seotud tagajärgedega.

Pigem on probleem selles, et me arvame nagu saaksime Jumala kuidagi ära petta ja patustada ilma tagajärgedeta. Ent seda ei juhtu mitte iial. Paulus ütleb väga selgelt, et patul pole mitte ainult igavikulised tagajärjed. Patu valusaid ja masendavaid tagajärgi kogeme juba täna.

Ro 1:21-32 kirjeldab Paulus inimese patuteele langemise protsessi ja sellise protsessi tagajärgi. Loe neid salme hoolsalt ja palvemeelselt ning võta kokku tema sõnade põhituum pöörates erilist tähelepanu patu staadiumitele ja tagajärgedele.

Mõni salm eespool iseloomustab Paulus neid tagajärgi “Jumala vihana” (s 18). Jumala viha antud lõigus tähendab lihtsalt seda, et Jumal lubab inimestel lõigata seda, mida nad on külvanud. Ka kristlaste puhul ei sekku Jumal sugugi otsemaid, et kõrvaldada valu, mida on põhjustanud meie endi teod. Sageli lubab Ta kogeda meil oma tegude tagajärgi, et me mõistaksime, kui võrd sügavalt kahjustav ja agressiivne on patt.

Oleme rääkinud Jumala moraalikäsu rikkumise tagajärgedest. Kuidas on lood Jumala tervisekäskude rikkumisega? Meie ihu on Jumala koda. Kui me kahjustame oma keha toitudes ebatervislikult, vältides sportimist, teeme regulaarselt ületunnitööd, on seegi patt Jumala vastu. Ka niisugusel patul on tagajärjed, mis võivad luua sobiva keskkonna järjekordseks katsumuseks.

Kuidas oled sina isiklikult kogenud oma pattude vahetuid tagajärgi? Mida oled sellest õppinud? Kuidas on võimalik sarnaseid vältida?

Puhastusprotsess

“Seepärast ütleb vägede Issand nõnda: Vaata, ma sulatan ja proovin neid, sest mida muud saaksin ma teha oma rahva, mu tütre heaks?” (Jer 9:7).

“Kui Jumala Vaim toob sulle Issanda sõna, mis sind puudutab, võid olla kindel, et Ta soovib, et see puudutaks sind surmani” (Oswald Chambers, *My Utmost for His Highest*, Uhrichville, Ohio: Barbour & Company, Inc., 1963, lk 271).

Kuidas saad sina aru toodud tsitaadist? Millised on sinu isiklikud kogemused seoses Issanda puhastusprotsessiga?

Loe Jer 9:6-15. Jumal ütleb, et Ta “puhastab” ja “proovib” Juudat ja Jeruusalemma (10. s). Millist kaht põhjust siin nimetatakse? Kuidas toimub puhastamine? (14., 15. s).

Jumala puhastus- ja prooviprotsessis kasutatakse ka äärmuslikke vahendeid. Sedasorti puhastamine ja läbikatsumine võib tunduda katsumusena näiteks järgnevail põhjustel. Esiteks, me kogeme valu, kui Jumal kasutab olukordi, et panna meid oma pattu märkama. Pisut eespool kirjutab Jeremija nukralt: “Lõõts ähib, tina läks tules vedelaks, aga kõik sulatamine oli asjata - kurjad ei eraldunud” (Jer 6:29). Seega on mõnikord meie tähelepanu äratamiseks vajalikud äärmuslikud meetmed. Teiseks, oma patu selge äratundmine tekitab meis ängistust. Kolmandaks, me kogeme psühholoogilist pinget, kui otsustame selle patu oma elust välja arvata. Otsus loobuda asjadest, mis on olnud suur osa meist, võib kujuneda küllaltki ebamugavaks ja sellest kinnipidamine raskeks, kui üritame seda teha Jumala abita.

Mõtiskle pattudest, millega võitled. Kui Jumal tahaks sind puhastada ja proovida, kuidas võiks Ta seda teha? Mida teha selleks, et poleks vaja läbi teha selliseid drastilisi kogemusi, nagu said osaks Iisraelile?

Küpsuseksamid

“Seepärast, et ma ei läheks kõrgiks, on mulle liha sisse antud vai, saatana ingel, mind rusikatega peksma, et ma ei läheks kõrgiks” (2. Kor 12:7).

Mahalõikamisel ja tagasilõikamisel on väga suur vahe. Maha lõigatakse taimed, mida enam ei vajata. Tagasi lõigatakse taimed selleks, et need hakkaksid veelgi lopsakamalt kasvama. Ometi kuulub mõlema protsessi juurde terav nuga. Tagasilõikamine eeldab taimeosade niisugust kärpimist, mis noorele aednikule võib tunduda taime hävitamisena. Vaimulikus kontekstis kirjutab Bruce Wilkinson: “Kas sa palud Jumalalt ülikülluslikke õnnistusi ja anud, et Ta teeks sind enam Poja sarnaseks? Kui vastad jaatavalt, siis igatsed sa tegelikult hekikäärde järele” (Bruce Wilkinson, *Secrets of the Wine, Sisters, Ore.*: Multnomah Publishers, Inc., 2001, lk 60).

Inimesed juurdlevad sageli selle üle, mida peab Paulus silmas väljendiga “liha sisse antud vai” (2. Kor 12:7). Arvamusi on seinast seinä – alates lakkamatutest vastaste rünnakuist kuni kõne probleemideni. Tegelikult tundub, et Paulusel oli probleeme hoopis nägemisega (Vt Ellen G. White’i komm 6BC, lk 1107). Imelikul kombel uskus Paulus, et see “vai” oli talle “antud.”

Mida pidas Paulus sinu arvates silmas väljendiga “mulle antud”? Kes oli selle talle andnud? Kuidas sai Jumal kasutada seda Pauluse heaks?

Pane tähele, et Pauluse “vaial” oli kindel eesmärk: tagada seda, et ta “ei läheks kõrgiks” (s 7). Pauluse vai ei olnud mitte mingi erilise patu tagajärg, vaid pigem mõeldud selleks, et ära hoida pattu langemast tulevikus. Paulus tunnistas, et tema loomuses eksisteerib nõrkus patu vastu ja see “vai” võib teda patu eest hoida.

Loe 2. Kor 12:7-12. Mida võttis Paulus selle “vaia” suhtes ette? Kas sinu arvates tuli Pauluse nõrkus talle ka mõnes muus osas vaimulikus mõttes kasuks? Kuidas aitab sind Pauluse suhtumine hakkama saada oma “vaiadega,” mida sul kanda tuleb?

Millises mõttes võivad Jumala plaanid sinu vaimuliku kasvamise osas täielikult erineda sinu isiklikest plaanidest? Millised sinu elu valdkonnad on sinu arvates vaimulikus mõttes väheviljakad? Milliseid vaimulikke omadusi tahaksid Jumalalt paluda?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G White, Signs of the Times, 18. november 1903; Ellen G White' i komm 4BC lk 1182; My Life Today, lk 92.

“Tema, kes loeb inimsüdame mõtteid, tunneb nende iseloomu paremini kui nad ise. Ta näeb nii mõnelgi olevat võimeid ja vastuvõtliku natuuri, mis õigesti suunatuna võiks kasuks tulla Tema töö edendamisel. Oma ettenägevuses juhib Ta need inimesed erinevatesse olukordadesse, et nad avastaksid oma iseloomus vigu, millest nad enne teadlikud ei olnud. Ta pakub võimalust sääraseid iseloomukonarusi siluda, et neist saaksid Tema viljakad sulased. Tihti lubab Jumal kannatusi inimeste ellu, et neid selle abil puhastada” (MH, orig lk 471).

Küsimused aruteluks:

1. Mõnikord on patu tagajärgede lõikamine väga karm. “Kas ma saan üldse kunagi Jumala silmis õigeks?” küsime sellises olukorras. Millised Jumala töötused julgustavad meid niisugustes olukordades püsima jääma? (Vt Ro 5:1-11). Mida ütled inimesele, kes sinult sedasama küsib?

2. Mida peab Ellen White silmas Jumala “ettenägevuse” all? Kuidas see toimib? Kuidas ära tunda Jumala ettenägevusest sündinud olukordi? Kuidas on Jumala ettenägevus avaldunud sinu elu katsumustes? Arutlege klassis, mida sellistest katsumustest õppinud olete? Kuidas aidata inimesel ära tunda, et tegu on tõepoolest Jumala ettenägevusega?

3. Kui inimene on raskustes, kas siis on meile oluline või peaks olema oluline, mis on selle põhjuseks olnud? Teisisõnu, kas meie suhtumist peaks mõjutama see, millisel põhjusel mingi katsumus kedagi on tabanud?

4. Üht noort Lõuna-Ameerika kristlast tabas ränk katsumus. Kui ta oli sellest läbi käinud, asus ta elama Euroopasse ja hiljem kommenteeris juhtunut: “Ma jätsin oma surnukeha Lõuna-Ameerikasse.” Mida ta öelda tahtis? Miks peame me kõik teatud mõttes jätma oma surnukehad kuhugi maha? Millist osa mängivad sealjuures katsumused?

5. Võtke oma klassiga plaani küllastada haiglat või mõnda muud asutust, et aidata, lohutada ja rõõmustada inimesi, kes on ükskõik millisel põhjusel sattunud “sulatusahju”?

3. õppetükk: 13. – 19. oktoober

Linnupuur

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 2. Mo 14. ptk.; 15:22-27; 17:1-7; Õp 3. ptk.; Lk 4:1-13; 1. Pt 1:6-9.

Meelespeetav tekst: “Sellest te väga rõõmutsete, kuigi te nüüd vajaduse korral pisut kurvastute mõnesugustes kiusatustes” (1. Pt 1:6).

“Päevavalguses ja paljude häälte taustal ei õpi puurlind iial laulma viisi, mida tema peremees talle õpetada püüab. Linnuke võib ära õppida jupikese siit ja teise sealt, kuid mitte iial terviklikku meloodiat. Linnu peremees katab puuri kinni ja asetab selle kohta, kus lind kuuleb vaid seda üht meloodiat. Pimeduses õpib puuris peetav lind järkjärgult selgeks talle ette mängitava viisi ja omandab selle lõpuks meisterlikult. Siis võetakse puurilt kate ja linnuke oskab õpitud meloodiat ka päevavalguses laulda. Nii teeb ka Jumal oma lastega. Ta tahab meile selgeks õpetada ühe laulu, ja kui me oleme selle kannatuste pimeduses selgeks saanud, oskame seda hiljem alati laulda” (MH, orig lk 472).

Pane tähele, et peremees ise viib linnupuuri pimedusse.

Seda, et Saatan põhjustab kannatusi, on lihtne mõista. Aga kas on võimalik, et Jumal juhib meid segadusse ajavaisse ja valusatesse katsumustesse?

Pilk nädalale: Missugused näited Piiblist meenuvad sulle, kus Jumal juhtis inimesed olukordadesse, millega kaasnesid ka kannatused? Millist uut laulu tahtis Ta neile sinu arvates õpetada?

Töötatud maale läbi tupiktäna

“Kui vaarao oli ligidal, siis Iisraeli lapsed tõstsid oma silmad üles, ja vaata, egiptlased olid tulemas neile järele! Siis Iisraeli lapsed kartsid väga ja kisendasid Jehoova poole” (2 Mo 14:10).

Kas sind on kunagi elus haneks või lõksu püütud, ummikusse aetud? Mõnikord võib selline juhus olla meeldiv: näiteks satud ootamatult ruumi, kus sind ootavad sõbrad, kes sulle rõõmsalt “Palju õnne sünnipäevaks!” hüüavad. Teinekord võib asi aga lõppeda ebameeldiva ehmatusega. Võib-olla on sind koolis püütud lolliks teha või on kolleegid töö üritanud sind mõne rumala naljaga halba valgusesse asetada.

Alates päevast, mil iisreallased lahkusid Egiptusest kuni päevani, mil nad jõudsid töötatud maale, käis Issand “nende ees, päeval pilvesambas juhatamas neile teed, ja öösel tulesambas, andes neile valgust, et nad said minna päeval ja öösel” (2 Mo 13:21). Iga nende sammu juhtis Jumal ise. Aga vaadake, kuhu Ta nad kõigepealt juhatas – kohta, kus nende ees laius meri, mõlemal küljel mäed ja selja taga vaarao sõjavägi!

Loe 2 Mo 14. ptk. Miks viis Jumal iisreallased kohta, millest Ta teadis, et see neid hirmutab?

“Pilve- ja tulesamba” järgimine ei tähenda, et me peame lakkamata rõõmust särama. Mõnikord võib tegu olla ka raske kogemusega, sest õiguse õppimise käigus viiakse meid kohtadesse, kus katsutakse läbi meie süda – loomupäraselt osav petja (Jr 17:9). Raskustesse sattumine ei tähenda sugugi seda, et Jumal pole meid juhtinud. Niisuguses olukorras tuleb pigem säilitada avatus Jumala juhtimisele alistades oma meeled ja süda kõiges Talle.

Mida õppisid iisraellased sellest kogemusest? 2. Mo 14:31.

Miks on vahel Jumalat raske usaldada vaatamata paljudele meile teadaolevatele töötustele? Meenuta mõnd keerulist olukorda, milles õppisid paremini Jumalat usaldama ja “kartma”?

Kibedad veed

“Ja kogu Iisraeli laste kogudus läks liikvele Siini kõrbest, peatuspaigast teise Jehoova käsu järgi; ja nad lõid leeri üles Refidimi, aga seal ei olnud rahval vett juua” (2 Mo 17:1).

Loomulikult ei saa me Jumalalt kõike, mida tahame, kuid kas me võime loota, et saame kõik, mida vajame? Mitte seda, mida me enda arvates vajame, vaid mis on eluliselt tähtis?

Asi, mida iisraellased kindlasti eluliselt vajasisid oli vesi. Pärast seda, kui Jumal oli nad pilvesambas Punasest merest läbi toonud, olid nad järginud Teda kuumas veeta kõrbes kolm päeva. Nende meeleheide on mõistetav arvestades, et nad asusid kõrbes, kus vesi on elus püsimiseks määrava tähtsusega. Millal leiavad nad vee, mida vältimatult vajavad?

Kuhu juhib neid siis Jumal? Pilvesammast liigub Maarasse, kus leidub lõpuks tõesti vett. Iisraellased olid tõenäoliselt elevil. Vett maitstes olid nad sunnitud selle otsemaid välja sülitama – see oli kibe. “Ja rahvas nurises Moosesega, öeldes: “Mida me joome?”” (2 Mo 15:24).

Mõne päeva pärast teeb Jumal seda uuesti. Seekord peatub samm kohas, kus pole üleüldse vett (2 Mo 17:1).

Loe 2 Mo 15:22-27 ja 17:1-7. Mida õpetas Jumal Iisraelile enda kohta nii Maaras kui Refidimis? Mida oleks rahvas pidanud õppima?

Millise küsimuse esitasid Iisraeli lapsed Refidimis? (2 Mo 17:7). Kas sina oled kunagi niimoodi küsinud? Kui jah, siis miks? Mis tunne sul oli, kui said oma küsimusele vastuse ja mida sellest õppisid? Mitu korda peame saama ühele ja samale küsimusele vastuse, enne kui lõpetame selle esitamise?

Suur võitlus kõrbes

“Siis tuli Jeesus, täis Püha Vaimu, tagasi Jordani äärest, ja Ta aeti Vaimu läbi kõrbe ja nelikümmend päeva kurat kiusas Teda” (Lk 4:1, 2).

Loe Lk 4:1-13. Kuidas õpetab see ülestähendus võitma kiusatust ja mitte langema patustamise teele?

Kiusatusi on sageli raske võita just seetõttu, et need puudutavad asju, mida me tõeliselt ihaldame ja nad tabavad meid praktiliselt alati just meie nõrkushetkedel.

Luuka 4. peatüki algus räägib Jeesuse kiusamisest Saatana poolt ja pöörab meie tähelepanu paarile keerukale probleemile. Esmapilgul võib tunduda, et Püha Vaim juhib Jeesuse kiusatustesse. Õnneks ei kiusa Jumal meid iialgi (Jak 1:13). Küll aga võib Jumal meid juhtida katsumustetulle. Luuka 4. ptk-i juures on hämmastav tõsiasi, et Püha Vaim võib meid juhtida olukordadesse, mis seavad meid Saatana raevukate rünnakute alla. Sattudes olukorda, kus me kogeme tema tugevaid kiusatusi, võime ekslikult arvata, et me pole hoolsalt Jumalat järginud. Ent see ei pruugi olla tõsi. “Raskesse olukorda sattudes kahtleme sageli, kas Jumala Vaim on meid juhtinud. Ent Vaimu juhtimine viis Jeesuse kõrbesse, kus Saatana Teda ründas. Kui Jumal paneb meid proovile, on Tema eesmärk alati tegutseda meie kasuks. Jeesus ei kasutanud valesti Jumala töotusi ega saanud seepärast tarbetute kiusatuste ohvriks. Samuti ei heitnud Ta meelt, kui kiusatus Teda ründas. Seda ei tule meilgi teha” (DA, lk 126, 127).

Mõnikord saame katsumustes põletada, mitte puhtaks. Seepärast on lohutav teada, et kui me kiusatuses langeme, ei pea me lootust kaotama, sest Jeesus jäi samas olukorras kindlaks. Hea sõnum on: kuna Jeesus on meie pattude Kandja, kuna Tema on maksnud meie langemise eest oma verega, kuna Tema on läinud läbi rängemaist kannatustest kui me iial ettegi suudame kujutleda, ei lükka Jumal meid kõrvale kui kõlbmatuid. Seepärast on lootust ka “suurimal” (1 Tm 1:15) patusel.

Millised kiusatused seisavad sinu eest täna? Võta aega palveks ja palu Issandal endale õpetada, kuidas rakendada enda ellu Jeesuse eeskuju. Pea meeles, et sa ei pea mitte iial alistuma kiusatusele! Aga pea meeles sedagi, et kui see siiski juhtub, on sul Lunastaja.

Kindel pärand

Loe 1 Pt 1:6, 7. Mida Peetrus ütleb?

Peetrus kirjutab inimestele, kes võitlesid raskustega ja tundsid end sageli ääretult üksildastena. Ta kirjutab “Pontoses, Galaatias, Kapadookias, Aasias ja Bitüünias hajuvil asuvaile Jumala valitutele, maailma jaoks võõraile” (1 Pt 1:1 ingl k NIV). Seda ala tunneme tänapäeval Türgi lääneosana. Mõni salm edasi ütleb Peetrus, et nad kogeivad “mõnesuguseid kiusatusi” (s 6).

Mida mõtleb Peetrus sellega, et nimetab neid “võõrasteks” ja “hajuvil asuvateks”? Kuidas võimendab selline seisus inimeste kannatusi?

Tol ajal oli kristlaseks olemine midagi uut: usklikke oli vähe ja kus nad ka ei asunud moodustasid nad alati selge vähemuse, mis ühtlasi tähendas paremal juhul vääritlemist, halvemal juhul tagakiusamist. Peetrus kinnitab neile ometi, et need katsumused ei ole juhuslikud ega kaootilised (1 Pt 1:6, 7). Need, kes läbivad “mõnesugused kiusatused” jõuavad tõelise usuni.

Loe 1 Pt 1:6-9. Millega kinnitab Peetrus lõpuks neid inimesi, keda on tabanud paljud katsumused? Mida tähendab see lootus meie jaoks?

Mitte ühtki katsumust ega kannatust pole lõppeks võimalik võrrelda igavikuga, mis ootab meid Kristuse tagasitulekul. Peetruse sõnad usklikele on ühtlasi Jumala sõnad meile igas meie katsumuses. Kui keerulised või valusad need ka poleks, ärgem iial kaotagem silmist tulevast, igavest elu taevas, kus valu, kannatused ja surm on tundmata. Sellise töötuse valguses, mille pandiks on Jeesuse ristisurm, on oluline mitte kaotada usku. Katsumuste keskel palugem Issandal puhastada meid kõigest, mis on meile usuteel takistuseks.

Tules läbikatsumine

Elas kord noor mees nimega Alex. Tal oli väga keeruline lapse- ja noorukiiga: narkootikumid, vägivald, noortevangla. Ent ühe kohaliku koguduseliikme kaudu (kellelt Alex oli midagi varastanud) õppis noormees tundma Jumalat ja andis oma südame Jeesusele. Ehkki tal tuli elus võidelda jätkuvalt probleemide ja minevikutaagaga, oli Alex ikkagi uus loodu Jeesuses. Ta armastas Jumalat ja püüdis seda armastust väljendada Tema käskudele kuuletumise kaudu (1 Jh 5:1, 2). Ühel hetkel Alex tundis veendunult, et temast peab saama pastor. Kõik viitas sellele, et tegu on Jumala kutsega ja Alex vastas sellele.

Esialgul sujus kolledžis kõik hästi. Siis kiskus miski viltu ja kogu tema elu hakkas laiali lagunema. Tema rahaallikas kuivas kokku; üks tema lähedane sõber pöördus tema vastu rünnates Alexit valesüüdistustega, mis kahjustasid tema head nime. Seejärel tabasid teda haigushood, mille põhjust ei osanud ükski arst leida, kuid mis mõjutasid tema õpinguid sedavõrd, et ta hakkas kartma koolist väljalangemist. Kõige tipuks pidi ta võitlema ränga kiusatusega tarvitada narkootikume, mida ümberkaudses kogukonnas vabalt saada oli. Mingil hetkel ei suutnud ta sellele kiusatusele enam vastu panna. Alex ei suutnud mõista, mis toimub. Ta oli olnud täiesti kindel, et just Issand oli ta sellesse kooli juhatanud. Kas ta oli eksinud? Kui jah, kas siis oli kogu Jumalaga käimise kogemus üks tohutu suur eksitus? Niimoodi sattusid kahtluse alla tema usu põhialused.

Kujutle, et sellises kriisis olev Alex küsinuks nõu sinult. Mida oleksid talle öelnud? Millised sinu isiklikud kogemused võiksid aidata kedagi teist sarnases olukorras? Milliseid piiblitekste kasutaksid? Kuivõrd oleksid abiks järgnevad kirjakohad: Õp 3. ptk, Jer 29:13; Rm 8:28; 2 Kor 12:9; Heb 13:5?

Pea kõik, kes Issandat järgivad on kogenud olukordi, kus kiusatused on nii tugevad, et panevad neid Issanda juhtimises kahtlema. Säärastes olukordades tuleb kinni hoida töötustest, meenutada Issanda juhtimist varasemal ajal ja paluda usku ning vastupidamist. Issand ei jäta meid iial maha, ainult meie võime kiusatustega võideldes Teda hüljata ja kiusatustes langeda.

Edasiseks uurimiseks: Ellen G White'i raamatust "Patriarhid ja prohvetid" lk 281-302; "Ajastute igatsus" lk 114-123.

"Juba ammusel ajal juhtis Issand oma rahva Refidimi ja tänagi võib Ta meid sinna viia pannes proovile meie ustavuse. Mitte alati ei juhi Ta meid meeldivatesse kohtadesse. Kui see oleks nii, unustaksime oma enesekindluses peagi, et Tema on meie abimees. Ta igatseb ilmutada meile nii ennast kui oma ülirohkeid tagavarasid, mida Ta meie heaks hoiab. Seepärast lubab Ta katsumustel ja pettumustel meie ellu tungida, et võiksime mõista oma abitust ning õppida Teda endale appi kutsuma. Tema võib panna jahutavad veejoad voolama kivisest kaljust. Alles siis, kui seisame silm silma vastu Jumalaga, kui näeme Teda nii nagu Tema meid näeb ja õpime tundma Teda nii nagu Tema meid tunneb, saame me teada, kui palju koormaid on Ta kandnud meie eest ja kui palju koormaid oleks Ta rõõmuga kandnud, kui meie oleksime lapselikus usus need Tema ette toonud" (Ellen G White "Rephidim", Review and Herald, 7. aprill 1903).

Küsimused aruteluks:

1. Enamasti räägime kiusatustest kui inimese isiklikest asjadest, mis on loomulikult õige. Samas, kas on olemas ühiseid kiusatusi, mille suhtes peame olema valvsad kogudusena üheskoos? Kui jah, siis millised?

2. Kui leidub soovijaid, paluge neil rääkida "ebameeldivatest kohtadest," kuhu nad on Issanda juhtimisel sattunud. Kui neil tuleks neid kohti uuesti külastada, kas nad näeksid sellist kogemust teistsuguses valguses?

3. Kõik me mõistame, miks Jumal lubab meid katsumuste tules puhastada. Ent kuidas mõista olukorda, milles katsumustel ei näi olevat mingit sügavat mõtet (keegi näiteks hukkub silmapilkselt autoavariis)? Otsige klassis võimalikke vastuseid sellisele olukorrale.

4. Palvetage oma klassikaaslaste pärast, et igäuks teist saaks tugevaks katsumustele vastu seista ja Issandale ustavaks jääda.

5. Kas teie klassikaaslased tunnevad kedagi, kes eksis katsumustes olles teelt? Kuidas saab teie klass konkreetselt seda inimest tagasi teele aidata?

4. õppetükk – 20. – 26. oktoober

Kullassepa näo peegeldus

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ii 23:1-10; Tn 12:1-10; Mt 5:16; 25:1-12; 1 Kor 4:9; Ef 3:10; 4:11-16.

Meelespeetav tekst: “Aga me kõik, kes katmatu palgega vaatleme Issanda auhiilgust otsekui peeglis, muutume samasuguseks kujuks aust ausse nagu Issanda Vaimust” (2 Kor 3:18).

Amy Carmichael viis kord lapsed Indias traditsioonilise kullassepa juurde. Kivisöetule keskele oli paigutatud õõnestatud katusekivi. Kivi õõnsusse asetati soola ja muude ainete keskele kuld. Kuld puhastus seda ümbritsevate ainete põlemise käigus. Kui segu oli ära põlenud, võttis kullassepp kulla tangidega tuest välja. Juhul kui kuld polnud veel küllaldaselt puhas, asetati ta selle koos uue seguga tulle tagasi. Ent iga sellise korraga tõsteti põlemistemperatuuri. Lapsed küsisid kullassepalt: “Millest sa tead, et kuld on puhtaks saanud?” “Sellest, kui näen kullal oma näo peegeldust,” vastas mees. (Amy Charmichael, *Learning of God*, Fort Washington, Pa.: Christian Literature Crusade, 1989, lk 50)

Jumal soovib meid puhastada sarnaselt kullaga ja muuta meid Tema sarnaseks. See on hämmastav eesmärk ja veelgi hämmastavam on võib-olla see, et Kristusesarnane iseloom areneb meis välja pea ainult siis, kui läbime elu katsumused.

Pilk nädalale: Millist osa omavad kannatused puhastusprotsessis? Kuidas mõistame seda kõike suure võitluse valguses?

“Tema näo järele”

“Sest keda Ta on ette ära tundnud, need on Ta ka ette ära määranud olema Tema Poja näo sarnased, et Tema oleks esmasündinu paljude vendade seas” (Rom 8:29).

Alguses valmistas Jumal meid oma näo järele (1 Mo 1:27), kuid patt on Jumala kuju meis rikkunud.

Milles avaldub Jumala näo kadumine inimestes?

Pole mingit kahtlus, et me kõik oleme patu poolt rikutud (Ro 3:10-19). Ometi on Jumala suur soov taastada meis kõik see, mille oleme patu tõttu kaotanud. Sellest räägib meie tänane kirjakoht: Jumala plaan nende suhtes, kes alistavad oma elu Pühale Vaimule, on muuta nad “Tema Poja näo sarnaseks” (Rm 8:29).

On olemas ka veel teine mõõde. “Jumala kuju peab inimestes taastuma. Jumala rahva iseloomu täiuslikkus on seotud Jumala au ja Kristuse auga” (DA, orig lk 671).

Kuidas mõistad sina Ellen White’ i sõnu? Vt ka li 1. ptk, Mt 5:16; 1 Kor 4:9; Ef 3:10.

Kristlastena ei tohi me ial unustada, et asume kosmilise konflikti keskmes. Suur võitlus Kristuse ja Saatana vahel keerleb meie kõikide ümber. Sel sõjal on mitmeid eri vorme ja ta avaldub paljudel eri viisidel. Ehkki palju sellest on varjatud, peaksime kõik mõistma, et Kristuse järelkäijatel on oma osa selles võitluses ja meil on antud võimalus elada oma elu nii, et see tooks austust Kristusele.

Kujutle end seisvat hiigelsuurel staadionil. Ühel pool tribüünidel istuvad Issandale ustavad taevased olendid. Vastastribüünidel istuvad koos Lutsiferiga langenud olendid. Kui sinu elu viimased 24 tundi oleksid mängitud sellel staadionil, siis kummalt tribüünilt kostaks rohkem võiduhüüdeid? Mida räägib sinu vastus sinust enesest?

Usk puhastustules

Üks asi on olla keset võitlusvälja, hoopis teine asi on osaleda sõjas, mille osapooli sa ei näe. Teatud mõttes osalevad kristlased just niisuguses sõjas. Me teame, et vaenupooled on olemas ja tajume nende mõju oma elus, kuid ometi peame rühkima edasi usus, usaldades Teda, kes on meie silmale “nähtamatu” (Heb 11:27).

Loe Ii 23:1-10. Milline on Iiobi võitluse põhisisu? Mida ta ei näe? Samas, mille ta võtab vaatamata kõigile oma katsumustele usus vastu?

Ka oma rängimates katsumustes usaldab Iiob Issandat. Hoolimata kõigest oli Iiob otsustanud Issandast kinni hoida. Mitte et ta oleks oodanud kuldmedalit oma kannatuste eest, vaid armastus Issanda vastu ei lubanud tal Jumalast lahti lasta ka olukorras, mida ta ei mõistnud, uskudes, et katsumused puhastavad ta sarnaselt kullaga. Me teame, et Iiob ei saanud lõpuni teada sündmuste tagapõhja. Ent hoolimata sellest, et ta toimuvat ei mõistnud, andis armastus Jumala vastu talle jõu puhastustulest läbi minna.

Kas sina kardad tuld? Kas muretsed kuumuse pärast, mis teatud olukorras tekib? Sageli näib Jumala kuumus meile sama arusaamatu nagu Iiobilegi. Sul võib olla raske kohaneda uue töö või elukohaga. Sul võib olla raske tajudes, et sinusse suhtutakse tööl või kodus halvasti. Sind võib tabada tõsine haigus või materiaalne krahh. Tihtipeale on ääretult keeruline mõista, et Jumal võib kasutada sääraseid katsumusi sinu puhastamiseks ja Enda sarnaseks muutmisel.

Näib, et teatud määral kinnitab Iiobit siin usk, et Issanda katsumustest väljub ta tules puhastatud kulla sarnaselt (s 10). Tõsiasia, et Iiob suutis tunnistada ka sääraustes valudes ja katsumustes puhastusprotsessi reaalsust, räägib tõepoolest tema muudetud iseloomust. Ehkki ta ei teadnud oma kannatuste põhjust, uskus ta, et need katsumused puhastavad teda.

Kuidas on sind isiklikult katsumused puhastanud? Kuidas on veel võimalik inimest puhastada?

Jeesuse viimased sõnad

Oma surma eelõhtul viibis Jeesus Jeruusalemmas. Vastavalt Matteuse evangeeliumile õpetas Jeesus vahetult enne Paasapäha viimast söömaaega jüngreid tähendamissõnadega, muu hulgas olid tähendamissõnad kümnest neitsist ning sikkudest ja lammastest. Need lood räägivad sellest, kuidas peaksime elama Tema tagasitulekut oodates. Seepärast on need tähendamissõnad täna, mil näeme kõikjal Jeesuse peatse tagasituleku märke, erakordselt olulised.

Paljud kommentaatorid osutavad, et tähendamissõnas kümnest neitsist (Mat 25:1-12) on õli Püha Vaimu sümbol. Ellen White nõustub sellega, kuid lisab, et õli sümboliseerib ka iseloomu, mida mitte keegi ei saa endale osta.

Loe tähendamissõna kümnest neitsist. Kuidas muutub selle tähendus sõltuvalt sellest, kas võtad õli Püha Vaimu või iseloomu sümbolina? Milline on tähendus sellel lool olenevalt sellest, kas õli tähendab Püha Vaimu või Kristusesarnast iseloomu?

Püha Vaim _____
 Iseloom _____

Loe tähendamissõna sikkudest ja lammastest Mat 25:31-46. Mille alusel eraldatakse sikud lammastest?

Pane tähele, et kuningas eraldab sikud lammastest nende tegude so iseloomu põhjal. Jeesus ei õpeta siin päästmist tegude kaudu, vaid tõsiasja, kuivõrd oluline on iseloom lunastusplaanis – Kristuse poolt päästetute elus ja iseloomus peegeldub Kristuse töö neis.

Õeldakse, et inimese tegelik iseloom avaldub siis, kui teda keegi ei näe. Milline oled sina, kui keegi sind ei näe? Mida räägib sinu vastus vajadusest Jumala puhastustöö järele?

“Mõistlikud”

Eile rääkisime Jeesuse teist tulekut ootavate inimeste iseloomu tähtsusest. Täna heidame pilgu nende inimeste iseloomule, kes lähevad elavalt vastu Tema teisele tulekule.

Loe Tn 12:1-10. Milline on selle loo kontekst? Millisele ajale maa ajalooos viidatakse? Mida räägivad need salmid Jumala rahva iseloomust, kes sel ajal maa peal elab? Kuidas iseloomustatakse Jumala rahvast vastandina õelatele? Vt ka Ilm 22:11.

Taanielile öeldakse, et sel ajal on maa peal ennenägematu viletsus. 3. ja 10. salmis kirjeldatakse sel ajal elavaid õiged ja õelaid. Pane tähele, et õelad “teevad õelust” (s 10) vastandina õigetele, kes paistavad nagu tähed (s 3), sest neid “puhastatakse, tehakse valgeks ja sulatatakse” (s 10) ajal, mil “on kitsas aeg, millist ei ole olnud rahvaste algusest peale kuni selle ajani” (Tan 12:1). Veel lisatakse, et õelad ei mõista seda, küll aga õiged, kes on “mõistlikud.”

Mida õelad siis ei mõista? Õpetussõnad ütlevad, et “Issanda kartus on tarkuse algus” (Õp 1:7). Võimalik, et antud kontekstis on “mõistlikud” targad seetõttu, et neil on lõpuaja sündmustest, viletsuseajast, arusaamine olemas. Sellise aja saabumine pole neile üllatuseks, sest Sõna uurimine on andnud neile teadmised tulevases viletsusest. Aga mis veelgi olulisem – nad mitte ainult ei tea, et see aeg on tulemas, vaid nad annavad end täielikult Issanda kätte, et Ta võiks nad selle aja viletsuse kaudu puhastada kõigest patust. Õelad teiselt poolt aga muutuvad veelgi jonnakamaks ja õelamaks oma mässus Jumala vastu.

Niisiis on meile antud siin pilt inimestest, kes läbivad puhastusprotsessi ehk ülimad katsumused.

Tänases osas käsitletud kirjakoht räägivad lõpuajast. Kuidas aitavad need meil mõista puhastusprotsessi üldiselt, kaasa arvatud meie igapäevane puhastamine?

Iseloom ja kogudus

Ühes laulus öeldakse nii: “Ma olen kalju, ma olen saar.” Kas oled end kunagi niimoodi tundnud? Soovinud seista üksi? Oled ehk kuulnud kedagi ütlevat: “Minu suhe Jumalaga on minu isiklik asi. Ma ei soovi sellest rääkida.”

Loe Ef 4:11-16. Mida tahab Paulus siin öelda? Millise rolli annab ta kogudusele?

Paulus iseloomustab kirjas efeslastele kogudust ihuna. Jeesus on pea ja Tema rahvas moodustab kõik ülejäänud. Kui loed 13. salmi, märkad sellises ühenduses elamise mõtet – see on kogeda “Kristuse täiuse täisea mõõtu.” Just selleks vajame me üksteist!

Loomulikult on võimalik olla kristlane täiesti üksinda. Sageli pole üksiolemist võimalik vältida sarnaselt paljude nendega, keda on sajandite jooksul usu pärast naeruvääristatud või taga kiusatud. Seegi on võimas tunnistus Jumala väest, et inimesed ei murdu neid ümbritseva surve tagajärjel. Samas tahab Paulus rõhutada olulist tõe: Kristuse täius avaldub ja seda kogetakse täielikult üksmeelses osaduses koostööd tehes.

Mis peab Pauluse sõnul toimuma enne kui Kristuse täius avaldub kristlikus kogukonnas?

Kuidas erineb koguduse tunnistus Kristuse täiusest inimese isiklikust tunnistusest? Millised mõjud on sel erinevusel suure võitluse valguses? Vt Ef 3:10.

Pole sugugi raske olla kena üksinda olles või võõrastega suheldes. Palju keerulisem on olla kena inimeste vastu, keda sa tunnend väga hästi või kes sulle ei meeldi. Kui me niisuguste inimeste vastu oleme siirad ja lahked, tunnistab see vastuvaidlematult Jumala tõelisest väest meie elus.

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White, Sons and Daughters of God, lk 100; Kristuse tähendamissõnad, orig lk 405-421; Suur võitlus, orig lk 613-634.

“Tähtsaim töö, mis peab saama meis tehtud, on Jumala iseloomu taastamine. Mitte iial pole see olnud olulisem kui praegusel hetkel. Ükski teine põlvkond pole seisnud niivõrd oluliste sündmuste lävel, eales pole noored mehed ja naised pidanud olema silmitsi sedavõrd suurte hädaohtudega nagu need, mis seisavad nende ees täna” (Ellen G. White, Education, lk. 225).

“Tähendamissõnas paluvad rumalad neitsid õli, mida teistel pole võimalik neile anda. See sümboliseerib inimesi, kes ei ole lubanud Jumalal valmistada nende iseloomu, et seisma jääda kriisiajal. Nende sõnad kõlavad nii nagu pöörduks keegi oma naabri poole: “Anna mulle oma iseloom, et ma ei hukkuks.” Targad neitsid ei saanud anda õli rumalate neitsite vilkuvate lampide tarvis. Iseloomu ei saa üle kanda. Seda ei saa osta ega müüa, seda saab vaid Issandalt. Issand on andnud igäihele võimaluse omandada õige iseloom kasvades päevast päeva Temaga koos. Ta pole valmistanud teed, mille abil üks inimene võiks anda teisele osa iseloomust, mida on kasvatatud keerulistes kogemustes suure Õpetaja käe all, et katsumustes avalduks kannatlikkus ja kasvaks välja usk, mis suudab liigutada võimatuse mägesid” (Ellen G. White, The Youth Instructor, 16. jaanuar 1896).

Küsimused aruteluks:

1. Mida tähendab Jumala iseloomu avaldumine meis? Kuidas saada endale Jumala iseloomu? Kui suurt rõhku paned sellele sina oma elus ja kui palju tegeleb sellega kohalik kogudus?

2. Neljapäevane osa rõhutas koguduse tähtsust kristlase elus. Kui hästi funktsioneerib sinu kohalik kogudus Kristuse ihuna? Kui selgelt avaldub Issand teie koguduse kaudu? Arutlege klassis, kuidas omavahelist koostööd parandada.

3. Arutlege klassis iseloomu olulisuse üle. Kuidas toimub iseloomu kasvamine selle tõsiasja valguses, et meid päästab usk Jeesusesse, Tema õigus ja Tema iseloom?

4. Helen Keller, kes oli pime-kurt, on kirjutanud: “Iseloom ei kasva vaikuses ja rahus. Vaid läbi katsumuste ja kannatuste saab hing tugevaks, pilk selgeks, siht elavaks ja sa saavutad edu” (Leadership, 17. kd, nr 4). Kas oled temaga nõus? Arutlege klassis, kuidas on omavahel seotud iseloom, kannatused ja suur võitlus.

5. õppetükk – 27. oktoober – 2. november

Ülimas kuumuses

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1. Mo 22. ptk, Ii 1:6-2:10; Jes 43:1-7; Ho 2:3-14; 2. Kor 11:23-29.

Meelespeetav tekst: “Aga Jehoova arvas heaks Teda alandada haigustega: kui Ta oma hinge on andnud süüohvriks, saab Ta näha tulevast sugu, Ta elab kaua ja Jehoova tahe teostub Tema läbi!” (Jes 53:10).

Kui tuntud kristlasest kirjaniku C. S. Lewis’ e abikaasa oli suremas, kirjutas Lewis: “Mitte, et mind ähvardaks oht (või nii ma vähemalt arvan) kaotada usk Jumalasse. Tõeliseks ohuks on pigem hakata uskuma Temast mingeid kohutavaid asju. Ma ei karda seda, et teen järelduse – “Niisiis polegi olemas mingit Jumalat,” vaid seda, et järeldan: “Või siis selline on Jumal tegelikult!”” (C. S. Lewis, *A Grief Observed*, New York: HarperCollins Publishers, Inc.; 1961, lk 6, 7).

Kui asjad võtavad väga valusa pöörde, hülgavad mõned inimesed Jumala täielikult. Teised satuvad olukorda, kus, nagu väljendas Lewis, tekib kiusatus muuta oma arvamust Jumalast ja hakata Talle omistama kõikvõimalikke negatiivseid omadusi. Küsimus on: Kui tuliseks võib olukord meie elus muutuda? Kui suure kuumusega riskib Jumal oma ülima eesmärgi – meie muutmisel “Tema Poja näo sarnaseks” (Rom 8:29) – elluviimisel.

Pilk nädalale: Miks riskeerib Jumal sinu arvates vääritimõistmisega nende poolt, kellest Ta soovib, et need Teda tunneksid ja armastaksid? Kui suures osas on Jumal valmis riskima vääritimõistmisega, kui Ta vormib meid “Tema Poja näo sarnaseks”?

Aabrahami läbikatumine

Loe 1. Mo 22. peatükki. Ootamatult ja igasuguse selgituseta käsib Jumal Aabrahamil ohverdada tema ainus poeg põletusohvriks. Kujutlege, mida võis Aabraham tunda! Inimlikult võttes oli täiesti vastuvõetamatu mõelda, et püha Jumal nõuab inimeselt omaenese lapse ohverdamist. Kui Aabraham olekski pidanud seda nõudmist vaimulikul tasandil vastuvõetavaks, siis kuidas saanuks täituda Jumala töötus Aabrahami pärijate rohkusest? Ilma pojata olnuks see ju võimatu.

Miks käskis Jumal tuua Aabrahamil selline ohver? Kui Jumal nagunii kõike teab, siis mis mõte sel üldse oli?

Jumala nõue ja selle ajastus ei olnud juhuslik. Õigupoolest pidi see välja tooma Aabrahami sügavaimad tunded, sest “Jumal oli jätnud Aabrahami jaoks viimase, raskeima proovikivi ajale, mil teda rõhus aastate koorem ning ta igatses puhkust” (PP, orig lk 147). Kas selle proovi mõtles välja hullumeelne Jumal? Sugugi mitte, sest “kohutava agoonia pimedust lubati tal kogeda selleks, et ta võiks oma kogemuse kaudu pisutki mõista selle ohvri suurust, mille tõi inimese lunastamiseks igavene Jumal” (Samas, lk 154).

Tegu oli üksnes läbikatumisega – Jumalal polnud mõtteski lasta Aabrahamil oma poega tappa. See tõsiasi valgustab olulisel määral viisi, kuidas Jumal vahel tegutseb. Jumal võib paluda meil teha midagi, mille lõpuleviimist Ta tegelikult meilt ei oota. Ta võib paluda meil minna kohta, kuhu Tal pole plaanis meid tegelikult saata. Jumalale pole alati tähtis antud ülesande lõpptulemus, vaid see, kuidas Ta saab meid selle protsessi käigus endale lähemale tuua.

Võimalik, et Jeesus viitab just sellele Aabrahami kogemusele, kui Ta juutidele ütleb: “Aabraham, teie isa, hakkas rõõmutsema, et tema saab näha minu päeva. Ja ta nägi seda ja oli rõõmus!” (Joh 8:56). Ta oleks võinud sellest kogemusest mööda minna, pidades niisugust käsku Saatanalt pärinevaks. Aabraham tuli sellest sündmusest välja ja kasvas selles ainult tänu sellele, et ta tundis Jumala häält.

Kas sina tunned Jumala häält? Millest tunned ära selle, kui Jumal sinuga räägib? Kuidas edastab Ta sulle oma tahet?

Eksinud Iisrael

Hoosea lugu on äärmiselt õpetlik ja tema olukord tähelepanuväärne. Tema naine Gomer läheb minema ja saab lapsi teistega. Vaatamata naise hooramisele ütleb Jumal Hooseale, et mees võtaks oma naise tagasi ja näitaks tema vastu üles armastust. See lugu oli võrdkuju Jumala ja Iisraeli suhetest. Iisrael hülgas Jumala ja hooras vaimulikus mõttes teiste jumalatega, aga Issand armastas oma rahvast jätkuvalt soovides oma armastust neile ka näidata. Aga milliste meetoditega!

Loe Ho 2:3-14. Milliseid vahendeid lubab Jumal kasutada Iisraeli tagasitoomiseks enda juurde? Mis tunne võis olla neist kogemustest läbi minna?

Salmid 4 ja 5 _____

Salmid 7-9 _____

Salmid 10 ja 11 _____

Salm 12 _____

See lugu toob esile kaks olulist tahku sellest, kuidas kogeme Jumalat, kui Ta meid patukahetsusele toob.

Esiteks, meil on oht mitte märgata Jumala tegutsemist. Kui Iisrael läks läbi sedavõrd ränkadest ja valusatest kogemustest, võis neil olla raske mõista, et Jumal püüab neid just läbi säärase kogemuste päästa. Kuidas me teame, et meid juhib Jumal, kui meie teerada katavad teravad okkad või asume kinnimüüritud ruumis omamata vähimatki aimu sellest, kuhu me suundume (s 8)? Kui meilt võetakse meile eluliselt vajalik või satume arusaamatusse olukorda (s 11,12), siis kas võib selle kõige taga olla meie Isa? Tõde on aga see, et mida meie ka hetkel ei tunneks, on Jumala tegutsemise eesmärgiks tuua meid patukahetsusele, sest Ta armastab meid sedavõrd palju.

Teiseks, meil on oht mõista Jumala tegutsemist väärsti. Võime küll aru saada, et Jumal tegutseb, kuid meile ei pruugi meeldida see, mida Ta teeb. Kui me tunneme, et oleme saanud haiget ja sattunud segadusse, on kerge hakata Jumalat süüdistama õeluses, mitte sekkumises või hoolimatuses. Ometi tegutseb Jumal alati selleks, et kinnitada meile oma armastust ja meid selle kaudu uuendada.

Loe Ho 2:16-25. Mida räägib see lõik Jumalast? Palu Pühal Vaimul näidata, millistes oma elu valdkondades sina Jumala eest põgened. Kui oled selgust saanud, ära jää ootama katsumusi. Mitte miski ei takista sind oma probleeme Issanda ette tooma, et Tema need lahendaks.

Püsima jäämine Jumalale ustavaks jäämise kaudu**Loe Ii 1:6 – 2:10. Mis põhjustas Iiobi kannatused?**

Siin on kirjas kummaline lugu. Inglid tulevad Jumala juurde, Saatan koos nendega. Jumal küsib, kust Saatan tuleb ja too vastab: “Maad mööda hulkumast ja rändamast!” (s 7). Seejärel küsib Jumal: “Kas oled pannud tähele mu sulast Iiobit?” (s 8). Tähelepanuväärne pole mitte küsimus ise, vaid Isik, kes selle esitab. Mitte Saatan ei osuta Iiobile, kui inimesele, kes vääriks lähemat uurimist, vaid Jumal. Teades täpselt, mis niisugusele küsimusele järgneb, pöörab Jumal ise Saatanale tähelepanu Iiobile. All maa peal pole Iiobil õrna aimugi, kui tulisesse ahju ta peatselt satub. Ja ehkki on ilmselge, et Iiobi kannatuste põhjustajaks on Saatan, mitte Jumal, on samuti selge, et Jumal annab Saatanale täieliku voli hävitada Iiobi omand, lapsed ja tervis. Kui Jumal lubab Iiobile sääraseid kannatusi, siis mis vahet sel on, kas nende otseseks tekitajaks on Jumal või Saatan? Kuidas saab Jumal olla õige ja püha, kui Ta lubab Saatanal Iiobile sääraseid kannatusi põhjustada? Kas antud juhul on tegu mingi eriolukorraga või kasutab Jumal tänapäevalgi meie juures samu põhimõtteid?

Kuidas reageerib Iiob 1:20, 21 katsumustele?

Sellesarnastes kannatustes on võimalik käituda kahel viisil. Võime kibestuda ja vihastada, pöörata Jumalale selja hakates Teda pidama kas õelaks või üldse kaotada usu Tema olemasolusse. Teine võimalus on haarata Jumalast veelgi kõvemini kinni. Iiob valib niisuguses katastroofilises olukorras Jumala läheduse ja Temale austuse toomise.

Ii 1:20, 21 näeme kolme jumalakummardamise tahku, mis võivad meeletlikus olukorras osutada kasulikuks. Esiteks, Iiob tunnistab oma abitust ja tõsiasja, et tal pole õigust mitte midagi taga nõuda: “Alasti olen ma emaihust tulnud ja alasti ma lähen sinna tagasi!” Teiseks, Iiob tunnistab tõsiasja, et Jumal juhib jätkuvalt kõike toimuvat: “Jehoova on andnud ja Jehoova on võtnud.” Kolmandaks, Iiob kinnitab enesele usku Jumala õigusesse: “Jehoova nimi olgu kiidetud!” (Ii 1:21).

Kas sind on tabanud mõni katsumus? Kasuta Iiobi eeskju. Kuidas saab see sind aidata?

Püsima jäämine lootuse abil

“Sest me ei taha, vennad, et teil oleks teadmata, missuguses viletsuses me olime Aasias, kuidas meid ülemäära vaevati üle meie jõu, nõnda et me isegi olime kahevahel oma elu pärast. Ja me olime enestegi arvates surma mõistetud, et me ei loodaks eneste peale, vaid Jumala peale, kes surnud üles äratab.” (2 Kor 1:8, 9).

Jumala valitud apostlina oli Paulusel olnud rohkem katsumusi kui enamusel meist. Ometi polnud ta masendunud. Pigem ajendasid kõik need läbielamised teda veelgi enam Jumalat kiitma. Loe tema raskustest 2. Kor 11:23-29. Nüüd loe 2. Kor 1:3-11.

4. salmis ütleb Paulus, et Jumala kaastunne ja lohotus võimaldab meil “trööstida neid, kes on kõiksuguses viletsuses, troostiga, millega Jumal meid endid trööstib.” Millise määrani võivad kannatused olla kutseks teisi teenida? Kuidas olla sellisele võimalusele enam avatud?

Jumal tahab meie kaudu lohutada neid, kellel on valus. See tähendab, et Ta võib lubada kõigepealt meil kogeda sarnaseid haigettegevaid olukordi. Alles siis suudame me mitte teoreetiliselt, vaid isiklikust kogemusest rääkida inimestele Jumala kaastundest ja troostist. Sellist eeskju annab ka Jeesuse elu (vt Heb 4:15).

Paulus ei kirjelda oma läbikatsumisi sedavõrd eredalt mitte kaastunde äratamiseks. Oma sõnadega kinnitab ta meile, et sügavaimaski pimeduses saab Isa olukorda sekkuda pakkudes meile oma kaastunnet ja lohotust. Me võime kaotada lootuse, meid võidakse tappa, kuid mitte iial pole meil vaja karta, et Jumala meid hülgab – ei, igas olukorras õpetab Ta meid Teda usaldama. Me võime anda kogu oma elu Tema kätte, sest Tema on see, “kes surnud üles äratab” (2 Kor 1:9).

Paulus ei loobu evangeeliumi kuulutamisest raskustele vaatamata teades, et Jumal päästab teda ka edaspidi kõigist olukordadest. Pauluse kindlaksjäämist toetab kolm kindlat veendumust, mida ta 2 Kor 1:10,11 mainib. Esiteks, Paulus on näinud Jumalat alati tegutemas: “Tema päästis meid nii suurest surmast ja päästab veelgi” (s 10). Teiseks, Pauluse kindel otsus on hoida oma pilk Jumalal: “Tema peale me loodame, et Tema ka edaspidi päästab” (s 10). Kolmandaks: pühade jätkuvad eestpalved – “kui ühtlasi ka teie appi tulete palves meie eest” (s 11).

Kuidas aitab Pauluse eeskju sinul vältida enesehaletsust oma võitlustes?

Ülimas kuumuses

Siiani oleme vaadelnud paljusid näiteid läbikatsumistest, mille kaudu Jumal meid puhastab ja Kristuse sarnaseks muudab. Ometigi on inimesi, kes nähes sääraseid olukordi teevad järelduse, et Jumal on range ja nõudlik peremees. On neid, kes ütlevad: “Me saame aru, et Jumal tahab meie elu paremaks muuta, kuid sellised näited ei räägi Tema erilisest hoolest ja armastusest. Pigem jätavad need mulje Jumalast kui türannist. Tema püstitab mingi eesmärgi, mille saavutamine tähendab meile arvestatavaid kannatusi ja meie peame sellega lihtsalt leppima.”

Me teame, et siin patusel maal elades mõistame me vaid kaduvväikest osa toimuvast. Taevas saame teada kõik selle, mis meile täna on arusaamatu (1 Kor 4:5; 13:12). Täna peame siiski elama ainult usust, et Jumal on kohal ja hoolitseb meie eest ka siis, kui asjad ei lähe sugugi nii nagu meile meeldiks. Jesaja kirjeldab säärast pinget hästi.

Loe Jes 43:1-7. Teises ja kolmandas salmis Jumal ütleb, et Tema rahvas läheb läbi vee ja tule. Need sümboliseerivad äärmuslikke olukordi, aga lisaks võivad teatud määral viidata ka Punase mere ja Jordani ületamisele. Mõlemad sündmused olid iseendast äärmuslikud ja kõhedusttekitavad, ent ometi sillutasid need Jumala rahva teed uude ellu. Me võime ju soovida, et Jumal kaitseks meid niisuguste olukordade eest ja juhiks meid neist mööda kasutades kergemat ja ohumat rada. Ent sarnaselt 23. laulu Karjasele ütleb Issand, et raskusteski ei pea Jumala rahvas kartma, sest Tema on nendega.

Heida veelkord pilk Jes 43:1-7-le. Kirjuta välja, kuidas kinnitab Jumal oma rahvast, kes läheb läbi vee ja tule. Milline pilt Jumalast tekib sinul selle teksti põhjal? Milliste siinsete tötuste täitumist vajad oma elus juba täna?

Võime kokku võtta Jumala katsumuste kohta õpitu järgmiselt. Esiteks, Jumal kasutab ülimat kuumust selleks, et hävitada meis elavat pattu, mitte meid ennast. Teiseks, Jumala ülima kuumuse eesmärgiks pole mitte panna meid meelt heitma, vaid muuta meid puhtaks – selliseks nagu meid algselt loodi. Kolmandaks: kõiges selles hoolitseb Jumal meie eest lakkamata ja hellalt – Ta ei jäta meid iial üksi, ükskõik mis ka ei juhtuks.

Mida räägivad need kirjakohtad Jumala tegutsemisviisidest ja iseloomust? L 103:13, 14; Mt 28:20; 1 Kor 10:13; 1 Pe 1:7. Kuidas oled oma elus kogenud seda, et need pole lihtsalt sõnad, vaid tegelikkus?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White' i raamatust Patriarhid ja prohvetid orig lk 145-155; Tunnistused kogudusele 5. kd, orig lk 315-319.

“Jumal on oma rahvale ikka tuleproove lubanud. Just tulekuumuses eraldub räbu kristliku iseloomu ehedast kullast. Jeesuse silm jälgib sellist proovi. Ta teab, kuidas on vajalik hinnalist metalli puhastada, et see peegeldaks Tema armastuse sära. Jumal kasvatab oma sulaseid isiklike, sügavutiminevate tuleproovidega. Ta näeb, et kellelgi on võimeid, mida võiks kasutada Tema töö edasiviimiseks ja Ta paneb selle inimese proovile. Ta lubab tema ellu tulla olukordi, mis katsuvad läbi tema iseloomu ... Ta näitab inimesele tema abitust ja õpetab toetuma Temale. ... Nii saavutab Jumal oma eesmärgi. Olles saanud osa sellisest kasvatusesest on inimene valmis täitma suurt ülesannet, mille tarvis on ta saanud oma võimed” (PP, orig lk 129, 130).

“Kui Jumal oma ettenägevuses kutsub meid läbi minema katsumustest, võtkem vastu oma rist ja joogem kibedast karikast pidades meeles, et see on Isa käsi, mis hoiab seda meie huulil. Usaldagem Teda pimeduses samamoodi nagu tegime valguses. Kas me ei suuda uskuda, et kõik, mida Ta meile annab, tuleb meile heaks? ... Kuidas saame ka kannatuste öös keelduda tõstmast oma pilku ja häält tänulikus kiituses, kui meenutame armastust, mis avaldus Kolgatal?” (Ellen G. White, 5 TCh, lk 316).

Küsimused aruteluks:

1. Paluge mõnel oma klassikaaslasel rääkida isiklikust usuproovist. Mida sellised kogemused, nii õnnestunud kui ebaõnnestunud, meile õpetavad?

2. Meenutage Kristuse elu viimast ööpäeva. Milliste äärmuslike katsumustega seisis Ta silmitsi? Kuidas Ta neist läbi läks? Millised Tema elus ja kannatustes avaldunud põhimõtted on rakendatavad sinu isiklikes katsumustes?

3. Arutlege klassis sel nädalal puudutatud teema üle, et olles kogenud ise kannatusi, oskame kinnitada raskustesse sattunud. See mõte on iseenesest täiesti õige, kuid millised probleemid võivad selle ellurakendamisel esile tõusta?

4. Ellen White ütleb ülalpool toodud tsitaadis: “Usaldagem Teda pimeduses samamoodi nagu tegime valguses.” Seda on lihtsam öelda kui teha. Kuidas aidata üksteisel kasvada usus nii, et igaüks meist suudaks käituda vastavalt mainitud sõnadele? Miks on oluline usaldada Jumalat ka ebameeldivates olukordades?

6. õppetükk – 3. – 9. november

Võitlus Tema väes

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1. Mo 32. ptk; Mat 5:29; Joh 16:5-15; Kol 1:28, 29; 1. Pe 1:13.

Meelespeetav tekst: “Selle jaoks minagi näen vaeva ja võitlen Tema tarmu mööda, mis minus on vägevasti tegev” (Kol 1:29).

Televisiooni jutusaatesse olid kutsutud kaks inimest – mees ja naine. Mõlema lapsed olid mõrvatud. Naise poeg tapeti 20 aastat tagasi, ema viha ja kibedus ei olnud selle aja jooksul raasugi vähenenud. Mees oli oma vestluskaaslase täielik vastand. Tema tütre olid tapnud terroristid mõned aastad tagasi. Mees rääkis andestusest oma lapse tapjate suhtes ja sellest, kuidas Jumal suudab ravida ka meie kõige rängemaid haavu.

Miks käituvad inimesed sarnases olukorras erinevalt? Kuidas toimub vaimulik muutus kristlase elus, mis võimaldab elu katsumustes mitte hukkuda, vaid küpseda?

Pilk nädalale: Milline roll on meie tahtel võitluses oma mina ja patuga? Kuidas mitte lubata tunnetel mõjutada oma valikuid? Miks on hea katsumuses püsima jääda, mitte langeda?

Tõe Vaim

Kas oled palunud: “Jumal tee mind palun heaks” ent ometi pole miski muutunud? Kuidas on võimalik, et me palume Jumala tööd enestes, kuid meie elu näib jäävat endiseks? Me ju teame, et Jumalal on piiramatu üleloomulik vägi, mida Ta väga tahab meie elus rakendada. Samuti tahame meiegi sellest väest osa saada ja ometi ei muutu meie elu sellises suunas nagu meie seda sooviksime.

Miks? Üks põhjus on ebameeldivalt lihtne: Vaimul on küll piiramatu vägi meid muuta, kuid meie enda valikud võivad seada piirid sellele, mida Jumal meie elus teha saab.

Loe Joh 16:5-15. Siin nimetab Jeesus Püha Vaimu “tõe Vaimuks” (13. s). Millisele Püha Vaimu töö osale see viitab?

Püha Vaim võib küll tuua meile teadmise patu kohta, kuid Ta ei saa sundida meid oma pattu kahetsema. Ta võib meile näidata suurimat tõde Jumal kohta, kuid ei saa sundida meid sellesse uskuma või sellele kuuletuma. Kui Jumal saaks meid ka kõige vähemalgi moel sundida millekski, kaotaksime oma vaba tahte ning Saatanal avaneks võimalus süüdistada Jumalat manipuleerimises meie mõistuse ja tunnetega ehk heita Jumalale ette pettust suure võitluses. Kui sõda puhkes taevas, siis ei sundinud meie Isa ei Saatanat ega teisi ingliseid uskuma, et Tema on hea ja õiglane, ega ka ingliseid patukahetsusele. Eedeni aias, kus kaalul oli sedavõrd palju, tegi Jumal aia keskel asuva hea ja kurja tundmise puust söömise keelu äärmiselt selgeks, kuid ei takistanud Eeval ja Adamal rakendada oma vaba tahet sellest keelust üleastumiseks. Jumal käitub meiega täna täpselt samamoodi. Tõe Vaim annab meile teada tõe Jumala ja patu kohta ja ütleb siis: “Mida kavatsed ette võtta kõige selle valguses, mida ma sulle näidanud olen?”

Sama toimub ka katsumustes. Mõnikord satume keerulistesse olukordadesse, kuna oleme astunud üle Jumala tahtest või pole pidanud vajalikuks kahetseda oma üleastumisi. Kui me tahame, et Isa saaks niisuguses keerulises olukorras tegutseda, peame tegema otsuse avada end täielikult Jumalale, sest see võimaldab tulla patukahetsusele ja sõnakuulmisele. Selline otsus annab Jumalale õiguse rakendada oma väge meie sees ja meid muuta.

Milles on “tõe Vaim” sind viimati veennud? Kuivõrd kuuletud sa tema häälele? Ja mis kõige tähtsam – milliste valikute tegemiseks kasutad sina oma vaba tahet?

Jumala ja inimese koostöö

Mida pead sina oma elu suurteks saavutusteks? Kindlasti pole need asjad, mille saavutamiseks on tarvis olnud end lihtsalt voodist välja veeretada. Kui me tahame siin elus midagi märkimisväärset saavutada, tuleb selle nimel kulutada aega ja vaeva näha. Kristuse järgimine eeldab sama.

Loe Kol 1:28, 29. Paulus räägib Jumala väest, mis temas tegutseb. Kuidas on sellega seotud inimlik pool? Vt ka 5 Mo 4:4; Lk 13:24; 1 Kor 9:25; Heb 12:4.

Kol 1:29 räägib Paulus väga tabavalt Jumala ja inimese koostööst. Ta ütleb, et tema võitleb temas tegutsevas Jumala väes.

Sõna, mis on tõlgitud kui “näen vaeva” tähendab algkeeles “väsimat, töötama nõrkemiseni.” Seda sõna kasutati alati treenivatest sportlastest rääkides. Sõnal “võitlema” on mõnedes keeltes “meeleheitlikult pingutamise” tähendus. Selliselt kerkib meie ette pilt sportlasest, kes kõigest väest pingutades püüdleb võidu poole. Paulus lisab aga sellele mõttele ootamatu käänu – ta ütleb, et ei võitle mitte omaenese jõu abil, vaid Jumala väes, mis temas on tegev. Siit võime teha väga lihtsa järelduse Pauluse teenistuse kohta: Paulus tegi enda poolt kõik selleks, et Jumala vägi saaks temas tegutseda. Sama põhimõtte toimib ka meie elus, kui me tahame saada Kristuse sarnaseks.

Antud tõde tuleb meele pidada ka seetõttu, et tänapäeva maailmas üritatakse võimalikult palju saavutada võimalikult vähesel vaevaga. Samasugune arusaam on mingil määral tunginud ka kristlusesse. Mõnikord öeldakse, et piisab vaid uskuda ja Püha Vaim langeb sinu peale vapustava üleloomuliku jõuga ning saadab korda tohutuid imesid. Ometi võib see osutada ohtlikuks pooltõeks, kui hakatakse arvama, et Jumala vägi langeb tugitoolis mugavalt lesiva inimese peale.

Millised on sinu isiklikud kogemused seoses vaevanägemisega, millest räägib Paulus? Missuguste asjade kohta on Jumal sulle andnud märku, et need ohustavad sinu suhet Temaga? Kuidas õppida alistuma Jumala tahte?

Allutatud tahe

Meie tahte suurimaks vaenlaseks on meie enda tunded. Elame ajal, mil meie meeli rünnatakse üha enam niisuguste piltide ja sellise muusikaga, mis puudutab otseselt meie meeli ja vallandab emotsioonid – viha, hirmu, himu – ilma et me ise sellest arugi saaksime. Sageli me mõtlemegi nii: “Mida mulle meeldiks täna õhtusöögiks süüa?” “Mida mulle meeldiks täna teha?” “Kas selle ostmine meeldiks mulle?” Võib öelda, et tunded on muutunud otsustamise juures küllaltki oluliseks. Mitte et tunded oleksid ilmtingimata halvad, kuid mitte alati ei pruugi need kinnitada tehtud otsuse õigsust. Tunded võivad meid petta (“Süda on kavalam kõigist” – Jer 17:9) ja maalida tegelikkusest vale pildi, ajendades meid tegema valeotsuseid ja valmistades teed katsumustele, mille põhjustajateks oleme olnud ise.

Too näiteid Piiblist inimeste kohta, kes tegid valed valikud lähtudes oma tunnetest ja mitte Jumala Sõnast. Millised olid tagajärjed? Vt näiteks 1 Mo 3:6; 2 Sa 11:3, 4; Gal 2:11, 12).

Loe 1 Pe 1:13. Mille pärast on Peetrus mures ja mida peaksid tema kirja lugejad tegelikult tegema?

Peetrus sai aru, et mõistus on ihu tüür, mis allub meie tahtele. Heitke kõrvale mõistuse juhtimine ja meid asub juhtima iga tunne, mis meie teele satub. Kujutle end kõndimas kitsal rajal Karjase kodu poole. Sellelt rajalt viib lugematuid radu kõrvale teistesse paikadesse. Mõned neist radadest juhivad kohtadesse, kuhu me minna ei taha. Teised näivad ahvatlevad – need mängivad meie tunnetel ja ihadel. Ent niipea, kui me tõstame oma jala mõnele kõrvalteele, astume me õigelt rajalt teele, millelt tagasipöördumine võib kujuneda äärmiselt raskeks.

Millised olulised otsused seisavad sinu ees? Küsi endalt ausalt: “Kuidas saan olla kindel, et minu otsus ei tugine tunnetel ega ihadel, vaid Jumala Sõnal?”

Täielik pühendumine

“Ent kui su parem silm sind pahandab, siis kisu ta välja ja heida enesest ära, sest sulle on parem, et üks sinu liikmeist hukkub kui et kogu su ihu heidetakse põrgusse” (Mat 5:29).

Kas Jeesuse sõnad siin tekstis kõlavad äärmuslikult? Miks?

Otsustav radikaalne tegutsemine on meie elus vajalik mitte sellepärast nagu oleks Jumal muutnud kristliku elu raskeks, vaid seetõttu, et meie kultuur on sedavõrd kaugenenud Jumala plaanist meie suhtes. Mõnikord ajavad inimesed oma silmad pärani ja imestavad: “Kuidas ma küll Jumalast nii kaugemale olen läinud?” Vastus on alati üks: ikka ühe sammu haaval.

Loe Mat 5:29, 30. Jeesuse sõnad on öeldud seksuaalse patu kontekstis. Samas kehtib see põhimõtte iga patu kohta. Säärase põhimõtte kohaselt elamine aitab kaasa meie vaimulikule kasvule. Milline on Jeesuse sõnade peamine mõte? Kas Ta kutsub tõepoolest meid ennast vigastama?

Jeesus ei soovita meil teha viga oma füüsilisele ihule – kaugel sellest! Tema sõnad osutavad vajadusele allutada oma mõistus ja seeläbi ka ihu Jumala tahtele ükskõik millise hinnaga. Pane tähele, et tekstis ei öelda nagu kõrvaldaks Jumal peale meie palvet otsemaid kõik meie patused kalduvused. Mõnikord Jumal oma armust küll teeb seda, kuid üpris sageli kutsub Ta meid täielikult pühendumisele Tema teenimisele ning loobuma asjadest, mis viivad meid Tema eemale ja millest loobumine ilma Tema armuta on meile vastumeelne ja käib ülejõu. Sedagi võib pidada teatud katsumuseks. Mida enam teeme aga Jumala väes õigeid valikuid, seda tugevamaks saab Tema meis ja nõrgemaks muutub kiusatuste võim meie üle.

Mõnikord kasutab Jumal mõnd katsumust selleks, et meie tähelepanu äratada olukordades, kus ümbritsev müra summutab Tema hääle. Alles säärases katsumuses tajume, kui kaugemale oleme Jumalast läinud. Nii võib katsumus olla Jumala kutse meile teha kindel otsus pöörduda tagasi oma Isa juurde.

Vajadus püsivuseks

Loe lugu Jaakobi võitlusest Jumalaga (1 Mo 32. ptk). Mida räägib see püsivusest ka kõige meeleehtlikumas olukorras? (Enne vastamist tuleta meelde Jaakobi olukorra kogu kontekst).

Me võime hästi teada, mis on õige ja harjutada oma tahtejõudu tegema alati õigeid valikuid, ent surve all võib juhtuda, et meil on äärmiselt raske hoida kinni Jumalast ja Tema töotustest, sest siis tunneme eriti teravalt oma nõrkust ja hirmu. Seega on püsivus kristlasele oluliseks omaduseks, mis aitab jääda Jumala juurde ka siis, kui tundub, et lihtsam oleks minna.

Üheks suuremaks püsivuse näiteks Piiblis on Jaakob. Palju aastaid tagasi oli ta oma isalt välja petnud esmasünniõiguse ja nii jätnud oma vanema venna Eesavi sellest ilma (1 Mo 27. ptk). Pärast seda oli Jaakob olnud sunnitud põgenema oma venna viha eest. Olgugi, et Jumal töötas Jaakobile oma juhtimist ja õnnistust unenäos, kus Jaakob nägi maalt taevasse ulatuvat redelit (1 Mo 28. ptk), ei kadunud Jaakobi hirm. Jaakob igatses meeleehtlikult Jumala kinnitust selle kohta, et teda on vastu võetud ja kõik need aastaid tagasi antud töötused on endiselt jõus. Võitluses ingli, õigupoolest küll Jeesusega, vigastatakse Jaakobi puusaliigest. Sellest hetkest alates pidi võitlus muutuma talle väljakannatamatu valu pärast võimatuks. Valu tõttu muutub heitlus kinnihoidmiseks, sest nüüd tajub Jaakob oma täielikku võimetust ja sõltuvust. Jaakob hoiab Jeesusest kinni vaatamata talumatule valule kuni saab Jeesuselt kauaigatsetud õnnistuse. Jeesus ütleb talle: “Lase mind lahti, sest juba koidab!” (1 Mo 32:27).

Jaakob sai oma õnnistuse, sest ei lasknud Jumalast lahti vaatamata valule. Nii on ka meiega. Ka meie puusaliiges võib võitlustes viga saada, aga ärgem laskem seepärast Jumalast lahti. Jumal ei võtnud Jaakobi valu peale õnnistamist ära – ta lonkas ka siis, kui oma vennaga kohtus. Väljastpoolt vaadates jäi mulje nõrkusest, kuid Jaakob oli tänu sellele nõrkusele saanud tugevaks Issandas.

Milliseid praktilisi samme võid astuda (suhtlusringkond, elustiil, lugemismaterjal, tervislik eluviis, vaimulik elu), et kindlustada püsijäämist Issanda juures ka katsumustes ja kiusatustes?

Edasiseks uurimiseks: Elle G. White'i raamatust Patriarhid ja prohvetid orig lk 195-203; Tee Kristuse juurde orig lk 43-48.

“Langemisest alates anti Saatanale meelevald inimese üle. Nii saab ta olulisel määral mõjutada inimese iseloomu. Alates sellest ajast on ta teinud kõik selleks, et inimene elaks oma himude järele iseenele hukatuseks ja hävinguks” (5 TCh, lk 515).

“Selleks, et saada Jumalalt abi, tuleb inimesel mõista oma nõrkust ja küündimatust. Tal tuleb igatseda suurt sisemist muutust ning asuda tõsiselt ja püsivalt palvetama ja tegutsema. Väärad harjumused ja tavad tuleb maha raputada. Võit on saavutatav ainult siis, kui püütakse otsustavalt parandada vigu ja omandada õigeid põhimõtteid. Paljud ei saavuta kunagi kohta, mida nad võiksid saavutada sellepärast, et nad ootavad, et Jumal teeks nende heaks seda, milleks ta on andnud neile jõu. Kõigil, keda Jumal saab kasutada, tuleb läbi teha karm vaimne ja moraalne treeninguprotsess ja Jumal aitab neid liites jumaliku jõu inimliku jõupingutusega” (PP, orig lk 248).

Küsimused aruteluks:

1. Mil määral tunnistame me sinu arvates tõsiasja, et “langemisest alates anti Saatanale meelevald inimese üle”? Kuidas aitab Jeesusele vaatamine meil paremini näha, kui sügavale on inimkond tegelikult langenud ja kuivõrd tohutu on Jumala arm meie suhtes?

2. Loe Jeesusest Keetsemani aias (Mat 26:36-43). Millised olid Jeesuse enda tunded ja tahe erinevalt Jumala tahtest? Mida see näide meile õpetab?

3. Arutlege oma klassis meie kultuurile eriomaste nähtuste üle, mis võivad muuta meid kaitsetuks Saatanana rünnakute vastu? Kuidas viia teadmine säärasest hädaohust kõigi koguduseliikmeteni ja kuidas aidata neid, kes selles osas abi vajavad?

4. Kas tunned kedagi, kes on loobumas või juba loobunud võitlusest? Kuidas sellist inimest üheskoos kinnitada, et ta ei pöörduks Jeesuse juurest ära? Kuidas sellist inimest praktilisel moel aidata?

7. õppetükk – 10.-16.nov

Hävitamatu lootus

Hingamispäeva pealelõuna

Selle nädala õppeaine: Iiobi 38.-41. ptk; Js 41:8-14; Jer 29:1-10; Hab 1:1-4; Heb 12:1-13.

Meelespeetav tekst: “Ja lootus ei peta meid, sest Jumal on valanud oma armastuse välja meie südameisse Püha Vaimu läbi, kelle ta meile on andnud” (Rm 5:5, NIV).

Kui kerge on rääkida ja laulda lootusest, olles kirikus ümbritsetud naeratavatest inimestest. Aga kui leiame endid raskes katsumuses, ei näi lootmine mitte alati väga kerge. Kui olukorrad meie ümber on rõhuvad, hakkame kõike küsitavaks pidama, eriti Jumala tarkust.

Ühes oma raamatutest kirjutab C.S. Lewis teesklevast lõvist. Soovides kohtuda selle lõviga, küsib teatud isik, kas see lõvi on ohutu. Talle öeldakse, et ta pole ohutu, “kuid ta on hea.”

Kui me alati isegi ei mõista Jumalat ja Ta näib tegevat ettearvamatuid asju, ei tähenda see, et Jumal on meie vastu. See tähendab lihtsalt, et me ei oma veel terviklikku pilti. Kuid heitleme mõttega, et omamaks rahu, usaldust ja lootust peab Jumal olema arusaadav ja ettearvatav. Sellisena kindlustame endid pettumuse vastu.

Pilk nädalale: Mil moel aitab meie arusaamine Jumala iseloomust säilitada meil lootust katsumustes?

Suur pilt

Kui oleme haiget saanud, on väga kerge arvata, et meiega toimuv on ainsana oluline. Kuid eksisteerib teatav avaram pilt kui just “mina” (vt Ilm 12:7; Rm 8:22).

Loe Hab 1:1-4. Millega seisis Habakuk silmitsi?

Sa võid oodata, et Jumal ütleks midagi sellist nagu: “See on tõepoolest kohutav, Habakuk; las Ma tulen ja aitan sind otsekohe.” Kuid Jumala vastus on vastupidine. Ta ütleb Habakukile, et kõik muutub halvemaks. Loe selle kohta Hab 1:5-11.

Iisrael oli viidud vangi assüürlaste poolt, aga Jumal töötab, et halvem on tulemas: babüloomlased viivad vangi Juuda rahva. Habakuk kisendab jälle salmides 12-17 ja ootab siis, nägemaks mida Jumal kavatseb öelda.

Mil moel annab lootust Jumala sissejuhatus tõotatud Babüloonia hävitamisele Hab 2:2, 3?

Habakuki 2. peatükk sisaldab Jumala tõotuse babüloomlaste hävitamisest. Heebrea 10:37 tsiteerib Hb 2:3-e, vihjates selle tõotuse teatud messialikule rakendusele tulevikus. Sama kindlasti nagu tõotati Baabülioni hävitamine, on ka meil kindel teadmine “suure Baabülioni” hävitamisest (Ilm 18:2).

Habakuk oli lõksus teda ümbritseva suure kurjuse ja Jumala tõotuse vahel veel halvema tulekust. Ometi on see täpselt meie asukoht lunastuse ajaloos. Suur kurjus on meie ümber, aga Piibel ennustab, et tulemas on palju halvem. Võti Habakuki püsijäämisele oli talle näidatud terviklik pilt. Seetõttu on ta 3. peatükis võimeline esitama uskumatu ülistuspalve selle eest, mida Jumal tulevikus teeb.

Loe Hab 3:16:19. Mille määratleb Habakuk oma lootuse põhjusena? Milline on Jumala rahva lootus, oodates viimaste prohvetlike panoraamide avanemist? Mil moel saad sa selle lootuse isiklikuks muuta?

Kes on meie isa

Oswald Chambers kirjutab: “Oled sa Jumalalt küsinud, mida Ta teha kavatses? Ta ei ütle sulle kunagi. Jumal ei ütle sulle, mida Ta teha kavatses; Ta avaldab sulle, kes Ta on” (Oswald Chambers, *My utmost for His Highest*, Uhrichville, Ohio: Barbour & Company, Inc., 1963, Jan.2).

Mida Chambers sinu arvates sellega mõtleb?

Nagu teame, algab Iiobi raamat suure tragöödiaga Iiobi jaoks. Ta kaotab kõik peale oma elu ja naise ja too soovib tal “neada Jumalat ja surra!” (Ii 2:9). Järgneb mõttevahetus, mille jooksul tema sõbrad püüavad välja selgitada, miks see kõik on toimunud. Kõigi nende arutluste käigus Jumal vaikib.

Siis äkki Iiobi 38. peatükis ilmub Jumal ja kõneleb: “Kes see on, kes mõistmatute sõnadega tahab varjutada minu nõu?” (s 2). Ilma pausita esitab Jumal Iiobile umbes 60 jahmatavat küsimust. Ava oma Piibel ja vaatele neid üksikasjalikult Iiobi 38. ja 39. peatükis.

Pärast viimast küsimust vastab Iiob: “Ma olen vääritu – mida saan ma sulle vastata? Ma panen käe suule. Ma olen kord rääkinud, aga mul ei ole vastust – ja ka teist korda, kuid midagi rohkem ma ei ütle” (Ii 40:4, 5, NIV). Kuid Jumal ei ole veel lõpetanud. Ta alustab uuesti ja esitab teise seeria “suuri” küsimusi järjestikku.

Loe Iiobi viimane vastus 42:1-6. Mida püüdis Jumal Iiobile selgitada ja milline oli selle mõju Iiobile?

Jumal ei vasta ühelegi Iiobi sõprade “miks – küsimusele”. Kuid Jumal maalib pildi Tema võrratust suurusest, nagu see avaldub hämmastavates loomise tegudes. Peale seda ei vaja Iiob enam mingisugust vastust. Vajadus selgituste järele leiab rahulduse tohutult võimsa pildi ees Jumala suurusest.

Kas sinu elus on praegu asju, milliseid sa kohe mõista ei suuda? Kui nii, keskendu Jumala iseloomule. Mil moel saab see anda sulle lootuse, millist vajad püsivaks kindlana, minnes läbi sellest, mis on praegu arusaamatu?

Meie isa kohalolek

“Sest mina olen Issand, sinu Jumal, kes hoiab kinni su paremast käest ja ütleb sulle: “Ära karda, mina aitan sind!” (Js 41:13, NIV)

Kord ütles keegi: “Kui Jumal tundub olevat kaugel, siis kes on see, kes on pannud kõik liikuma?” Kui probleemid tabavad, arvame, et Jumal on meid maha jätnud. Tõde on, et Jumal ei ole kuhugi läinud.

Jumala kohalolek näis vangipõlves olevaile juutidele väga kaugena. Ometi kinnitab Jumal Jesaja kaudu neile tulevat vabastamist. Kuna tegelik tagasipöördumine Jeruusalemma oli veel palju aastaid edasi tulevikus, soovis Jumal siiski oma rahvast teadvat, et Ta ei ole nende juurest lahkunud ja et oli kõigiti põhjust lootuseks.

Loe Jes 41:8-14. Milliseid põhjuseid lootuseks oskad sa siin leida rahva jaoks, kes innukalt ootab vabastamist? Mil moel aitab see töötus meid, kui ootame oma maapealse pagenduse lõppemist?

Üks jõulisemaid kujundeid neis salmides leidub 13. salmis. Universumi kõrge valitseja Jumal ütleb, et Tema rahvas ei tarvitse karta, sest Tema on see, kes “hoiab kinni su paremast käest” (NIV). On üks asi kujutleda Jumalat juhtimas sündmuse maa peal suurelt troonilt valgusaastate kaugusel meie maast. Kuid täiesti erinev pilt on mõista, et Ta on küllalt lähedal hoidmaks kinni Tema hellalt armastatud rahva käest.

Kui meil on kiire, võib olla raske meeles pidada, et Jumal on meile nii lähedal. Aga kui me meenutame, et Tema on Immanuel, “Jumal meiega”, muudab see suuresti asja. Kui Jumala ligiolek on meiega, on seda ka Tema eesmärgid, Tema töötused ja Tema ümberkujundav vägi.

Järgnevate väheste päevade jooksul tee üks katse. Igal võimalikul momendil püüa endale meenutada, et universumi Jumal on sulle küllalt lähedal, hoidmaks sind käest ja lubab isiklikult sind aidata. Pane kirja, kuidas see muudab su eluviisi. Ole valmis oma kogemust teistega hingamispäeva klassis jagama.

Meie isa plaanid meie jaoks

Igaüks otsib lootust. Aga kust seda leida? Paljude inimeste jaoks leidub lootus sõbra naeratuses. Teiste jaoks sugeneb lootus finantsilisest kindlustatusest või püsikindlast abielust.

Kust otsid sina tavaliselt lootust ja julgust?

Jeremija raamatus kirjeldab prohvet rahvale, kes oli oma vangipõlves kaotanud lootuse. “Paabeli jõgede kaldail, seal me istusime ja ka nutsime, kui mõtlesime Siionile” (L 137, 1). Ja kuigi nad olid kurvad, toob Jeremija esile põhjused, miks nad ei peaks lootusest loobuma.

Millised põhjused loota antakse Jer 29:1-10?

Selles lõigus on kolm olulist esiletõstmist väärivat lootuse allikat. Esiteks. Jumal räägib oma rahvale, et nad ei peaks jätma lootust, sest nende olukord ei ole juhu või ettekuulutamata kurjuse tagajärg. Sest Jumal ise ütleb: “Ma viisin [Juuda] Jeruusalemmast vangi Paabelisse” (s 4, NIV). Kuigi kurjus tundub meid ümbritsevat, ei ole Juuda kunagi lahkunud Jumala käte vahelt.

Teiseks. Jumal räägib oma rahvale, et nad ei peaks jätma lootust, kuna Tema võib tegutseda isegi nende käesolevates raskustes. “Taotlege ka selle linna rahu ja heaolu, kuhu ma olen teid vangi viinud. Paluge selle eest Jumalat, sest kui see edeneb, edenete ka teie” (s 7, NIV).

Kolmandaks. Jumal räägib oma rahvale, et nad ei peaks jätma lootust, sest Tema kavatseb teha lõpu nende vangipõlvele teatud kindlal ajal. “Sest Issand ütleb nõnda: “Kui seitsekümmend aastat Baabülonis täis saab, tulen ma teie juurde ja täidan oma armulise töötuse tuua teid tagasi siia paika”” (s 10, NIV).

Järgnevalt selgitab Jumal, kuidas Ta hoolitses nende mineviku, hoolitseb nende oleviku ja nende tuleviku eest. Ja siis annab Ta imekaunilt teada oma hella hoolitsuse Tema rahva eest (vt s 11-14).

Loe salmid 11-14, üteldes oma nime pärast sõna “teie”, nagu ütleks Jumal need töötused sulle isiklikult. Rakenda neid töotusi iseenda jaoks millised tahes võiks olla su praegused probleemid.

Meie isa distsipliin

Loe Hb 12:5-13. Milline on siin sõnum meie jaoks ja mil moel sobib see selles kvartalis seni uurituga?

Heebrea 12:5-13 kirjeldab katsumusi karistuse kontekstis. Piibli NIV versioonis esineb sõna “distsipliin” peaaegu kümme korda. Kreeka maailmas oli see sõna kõige põhilisem sõna “kasvatuse” mõttes. Et mõista “distsipliini”, tähendab mõista, kuidas Jumal kasvatab meid usu koolis, mida autor on enne kirjeldanud Hb 11. peatükis.

Läbi kogu Hb 11. peatüki on autor maalinud pilte usu meestest ja usu naistest. Nende usk hoidis neid ülal, kui neil tuli seista silmitsi igasuguste läbikatsuvate olukordadega. Kui me jõuame 12. peatüki juurde, pöördub autor meie, lugejate poole ja ütleb, et kuna nii paljud inimesed on kindlaks jäänud uskumatutes vastuoludes enne meid, saame ka meie jooksta ja lõpetada elu usus. Võti on hoida oma silmad Jeesusel (s 2), kes võib olla eeskuju, kui ajad on rasked (s 3). Luges 12. peatükki, on selline tunne, nagu antaks meile teatud hulk lugemisprille. Ilma nende prillideta on meie nägemus või arusaamine raskustest alati ähmane. Kui me aga vaatame läbi nende prillide, korrigeerib see ähmastunud selgituse kannatusest, mille meie kultuur meile peale sunnib. Siis oleme võimelised selgesti mõistma ja oleme võimelised katsumustele arukalt reageerima.

Loe läbi “prillide” Hb 12:1-13. Nüüd keskendu salmidele 5-13. Mis on:

Distsipliini/kasvatuse allikas? _____

Meie vastus distsipliinile/kasvatusele? _____

Distsipliini/kasvatuse eesmärk? _____

Loe uuesti Hb 12:1-13. Kirjuta loend kõigist põhjustest, milliseid saad määratleda alustena lootuse jaoks. Mil moel oled kogenud lootust enda vaimuliku “kasvatamise” aegadel?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White, Kasvatus, org lk 301-309; Suure arsti jälgedes, org lk 470-471.

“Iga inimese elus tuleb ette kibeda pettumuse ja äärmise julgusetuse aegu – päevi, mil meid täidab mure ning näib raske uskuda, et Jumal on ikka veel oma maiste laste helde Heategija; päevi, mil raskused pigistavad hinge ning surm tundub elust paremana. Siis lödvendavad paljud klammerdumist Jumalasse ning langevad kahtluste vangistusse ja uskmatusse ahelaisse. Kui me suudaksime sellistel aegadel märgata Jumala ettenägevust, näeksime ingleid, kes püüavad meid päästa meie eneste käest ning asetada meie jalad kindlamale alusele. Siis voolaks meisse uus usk ja elu” (Ellen G. White, Prohvetid ja kuningad, lk 91).

Küsimused aruteluks:

1. Ellen White ütleb, et “igauks” meist kogeb “kibeda pettumuse ja äärmise julgusetuse” aegu. Kui hästi märkame teineteist minnes läbi selliste aegade? Kuidas saame õppida olla paremini lootuse agendid teineteise jaoks, kui kogeme selliseid kibedaid pettumusi?

2. Vaadake klassis üle oma vastused teisipäevase osa lõpüküsimusele. Mida muutis see sinu elus, kui hoidsid Jumala ligioleku reaalsust alati meeles?

Lugege klassis valjusti lõike Iiobi peatükkidest 38-41. Millise pildi Jumalast see esitab? Mis õpitust annab sulle lootust ja julgustust? Mil moel sobib Hingamispäev sellesse pilti? Kuidas aitab see meil hoida meeles Jumala olemust ja iseloomu?

3. Ümberkujundav lootus tuleb taevast. See tähendab, et me saame paluda lootuse tärkamist teineteise elus. Veeda teatav aeg, paludes nende eest, kelle lootus on hiljuti olnud kõikumas, et nende lootus uuesti elustuks. Veel enam, mida saate teha teiste jaoks, kes võitlevad lootuse kaotamisega?

4. Kui keegi on nõus, palu tal jutustada ajast, mil meelega ja katsumused põhjustasid tema lootuse ja usu kadumise. Mis aitas selle inimese jälle õigele teele? Mida sellist saame teineteisega jagada, mis saab aidata, kui meil on kahtluse ja ahastuse ajad?

8. õppetükk – 17.-23. november

Nähes nähtamatut

Hingamispäeva pealelõuna

Selle nädala õppeaine: Js 40:27-31; Jh 14:1-14; Rm 8:28-39; Ef 1:18-23.

Meelespeetav tekst: “Usu läbi ta jättis maha Egiptuse ega kartnud kuninga viha, sest otsekui nähes teda, kes on nähtamatu, püsis ta kindlana” (Hb 11:27).

Usu definitsioon Heebrea raamatus on alati väljakutsuv. “Usk on kindelolek loodetavas ja veendumus selles, mida me ei näe” (Hb 11:1, NIV). Kuidas saame olla kindlad selle suhtes, mida me ei näe? Ometi täpselt seda illustreerib näide Moosesest meie meelespeetavas salmis: “Ta jäi kindlaks, sest ta nägi teda, kes on nähtamatu” (s 27, NIV).

Isegi veel väljakutsuvam on mõista, et meid kutsutakse nägema “teda, kes on nähtamatu” mitte lihtsalt headel aegadel, vaid eriliselt siis, kui kõik läheb viltu. Selleks vajame usku, Kristusele omast usku, millise peab kujundama tõde Jumala ja Jumala kuningriigi kohta. Tõde meie Isa headuse kohta, jõud Jeesuse nimes, ülestõusmise vägi ja Jumala kaastunne on olulised tõed, mis võimaldavad meil seista kindlana raskustes, mil oleme kiusatud kõiges kahtlema.

Pilk nädalale: Millised tõed Jumala kohta aitavad kanda meid läbi isegi halvimate olukordade?

Meie Isa ebatavalisus

“Kui Jumal mind tõesti armastaks, teeks Ta kindlasti minu jaoks!” Ma tahan teada, kui palju kordi on see mõte sähvatanud läbi meie meeltest. Me vaatame oma olukordadele ja siis hakkame endalt küsima, kas Jumal meid tõesti armastab, sest kui Ta seda tõepoolest teeks, oleksid asjad teisiti.

On kaks loogilist põhiprintsiipi, mis sageli juhivad meid kahtlema Jumala headuses. Esiteks, kui meil on südames ja hinges põlev igatsus millegi järele, mida peame heaks, võib mõte, et Jumal võiks meie jaoks soovida midagi erinevat, näida naeruväärne. Teiseks, me võime kahelda Jumala headuses, sest meie kogemus põrkab kokku sellega, mida usume. Kui miski näib heana või tundub heana või kõlab või maitseb heana, siis peab see olema hea. Ja siis saame Jumala peale vihaseks, kui meie seda ei saa.

Siin tuleb mängu usk. Usk asub tegevusse täpselt neil aegadel, kui meid kiusatakse kahtlema Jumalas ja Tema headuses.

Rm 8:28-39 on väga jõuline lõik, mis kirjeldab Jumala headust meie suhtes. Millised selles tekstis leiduvad põhjused saavad kaitsta meie meeli kahtlemast Jumala headuses?

Salmis 32 on tähtis loogikadetail, milline on äärmiselt kasulik kaitsmaks meid saamast vallutatud olukordade poolt. “Kui Jumal ei kõhelnud seada kõik meie jaoks korda, võttes omaks meie olukorra ja pannes iseenese kõige raskemasse olukorda Enda Poja saatmise läbi, kas on siis veel midagi, mida Ta rõõmsalt ja heldelt meie jaoks ei teeks?” Kuidas võiksime üldse mõelda, et Jumal saadaks Jeesuse meie eest surema – ja siis muutuks väiklaseks ja kitsiks?

See tähendab, et tõde Jumala suuremeelsusest meie suhtes, avaldunud Kristuse surmas, peab omama tugevama mõju mõtteviisis kui kõik kahtlused, mida raske katsumus võib meis esile kutsuda.

Kuidas on võimalik, et teataval tõel (Jumala headus) on sinule suurem mõju kui su kahtlustel? Võta aega mõtisklemiseks selle tõe üle, et Jumal on andnud Jeesuse surema sinu asemel ja et see uskumatu suuremeelsus kestab tuhandel erineval moel sinu jaoks ka tänapäeval. Mida tähendab see sinu usu jaoks?

Jeesuse nimel

“Kui te midagi palute minu nimel, ma teen seda” (Jh 14:14, NKJV).

Jeesus ei kavatsenud olla oma jüngritega kauem koos. See üks, kes oli olnud nende tugi ja julgustus, pidi minema taevasse ja jüngrid hakkasid tundma end segadusse aetuna ja jõuetuna. Kuid ehkki jüngrid ei olnud võimelised Teda füüsiliselt nägema, andis Jeesus neile märkimisväärse töotuse.

Loe Jh 14:1-14. Vastavalt salmidele 13 ja 14 töötas Jeesus meie jaoks “kõik”, mida palume. Seetõttu me peaaegu alati lisame oma palve lõppu: “Jeesuse nimel, aamen.” Kui me seda ütleme, siis mida me tavaliselt mõtleme seda tähendavat? Mida mõtleb Jeesus sellega, kui Ta õhutab meid selliselt paluma? Millised kaudsed näpunäited neis salmides aitavad meil mõista Tema poolt töötatavat?

Kui meie palve on “Jeesuse nimel”, võime olla kindlad, et kogu taeva masinavärk töötab meie heaks. Me ei või näha ingleid tegutsemas kõikjal meie ümber - aga nad on seal – saadetud taevaselt troonil Jeesuse nimel täitmaks meie palveid.

Mõnikord, kui me Jeesuse nimel palume, avame oma silmad ja loodame, et kõik meie ümber on teisiti – aga kõik näib endisena. Ometi, kuigi Jumala vägi võib tulla dramaatilise mõjuga, nagu siis kui Jeesus vaigistas tormi, võib see tulla ka vaikuses, märkamatuks, nagu siis kui Jumala vägi kinnitas Jeesust Keetsemanis. Midagi erutavat ei tarvitse äkki juhtuda, aga see ei tähenda, et Jumal meie heaks ei tegutse.

Loe uuesti Jh 14:1-14. Lugeses kujutle, et Jeesus räägib otse sinule, silmast silma. Millist lootust ja julgustust võid neist töötustest saada? Samal ajal küsi iseeneselt: “Millised seigad minu elus võiksid olla ees nende töötuste täitmisel minu jaoks? Millised muutused tuleks mul oma südames eesmärgiks seada?”

Ülestõusmise vägi

Ülestõusmine käsitleb inimliku jõuetuse probleemi. Kui mõtiskleme Jeesuse elu, surma ja ülestõusmise üle, mõtleme sageli selle üle, mil moel oli Jeesuse surm see sündmus, mis meid juriidiliselt Jumalaga lepitab. Ja see on loomulikult tõsi.

Siiski lisab ülestõusmine päästmisele erilise dimensiooni. Jeesuse ülestõusmine on tähendusrikas mitte ainult seepärast, et see näitab meile, et ühel päeval ka meid üles äratatakse. Ülestõusmine asetab Jeesuse Isa paremale käele väe ja võimu positsioonile. See ülestõusmise vägi on sama vägi, mille Jumal teeb kättesaadavaks meile tänapäeval!

Ef 1:18-23 kõneleb Paulus Jumala väest. Mida õpetab see tekst meile ülestõusmise väe kohta? Millise lootuse ja töötused iseenese jaoks leiad neis salmides?

Paulus palvetab, et efesoslased mõistaksid mõningaid asju, milliseid saab õigesti mõista ainult jumaliku abiga: 1) et on olemas lootus ümbermuutumisele ja igavesele tulevikule, milleks Jeesus meid on kutsunud; 2) et me mõistaksime seda väge, mis avaldati meie hüveks.

Edasi püüab Paulus kirjeldada, kui hämmastav see vägi on. See vägi, mis on kättesaadav meile tänapäeval, on seesama vägi, mis äratab Jeesuse üles mitte ainult maapinnast tagasi ellu, vaid võimu positsioonile Isa paremal käel.

Aga Paulus ei peatunud siin. Ülestõusmine ei andnud Jeesusele lihtsalt mitte ainult teatud laadi väge, vaid andis väe valitseda ja anda kõike võimalikku, mida Tema rahvas iganes vajaks – kogu igavikuks!

Kirjuta loend aladest oma elus, kus vajad ülesäratatud Jeesuse väge. Kui oled lõpetanud, palu, et see vägi rakenduks kõigis neis vajadusis. Samal ajal – mida saad teha paremini, milliseid valikuid saad teha, mis lubavad sellel veel vabamalt sinu elus tegutseda?

Kandmaks kogu meie mure

Mõned inimesed hoiavad oma kodus tahvlikest, millelt võib lugeda: "Miks palvetada, kui sa võid muretseda?" See paneb meid naerma, sest teame, kui sageli me pigem muretseme, selle asemel et minna Jumala juurde ja oma mured temale üle anda.

Keegi ütles kord, et kui meie elu on puntras, anna see Jumalale ja lase Temal sõlmed lahti harutada. Kuid Jumal igatseb seda meie jaoks teha. Ometi hämmastaval kombel jääme oma probleemide juurde, kuni oleme katkemise piiril. Miks ootame, kuni oleme meeleheitel, enne kui läheme Issanda juurde?

Loe 1 Pt 5:7. Peetrus tsiteerib L 55:23. Milline on siin põhiline sõnum meie jaoks? Vt ka Mt 6:25-33.

See on väga lihtne tekst. Sellesse pole peidetud mingit saladust ja see tähendab täpselt seda, mida see ütleb. Heita tähendab teha just seda – visata, anda ära, nii et see, mis põhjustab valu ja muret, ei oma enam sinuga mingit seost. Aga loomulikult ei ole meie koormad lihtsalt kuhugi visatud. Meie mure ei kao olematusse. See antakse meie Isale taevas, kes töötab selle lahendada. Seda ütleb Jeesus meile Matteuse evangeeliumi salmides. Probleem seda tehes ei seisne selle raskuses, vaid pigem selles, et see näib liiga kerge, liiga hea, olemaks tõi.

Rahutust põhjustavad mitmed tegurid. See võiks olla töö surve. Ootamatu kriitika. Tunne, et meid ei soovita ega armastata. Tervis või rahalised probleemid. Tunne, et me pole küllalt head Jumala jaoks. Uskumine, et meile ei ole andestatud.

Millised tahes need on – üks põhjus, miks me oma probleemide küljes ripume, on see, et arvame, et suudame need ise paremini lahendada kui keegi teine. Aga Peetrus õhutab meid veel kord sellele mõtlema. Põhjus, miks meil pole vaja muretseda, on see, et Jumal hoolitseb. Kuid kas Jumal ikka hoolib küllalt, sekkumaks, kui on ees lahutus või tunneme end täiesti kasutuna? Piibel ütleb, et Ta hoolib küllaldaselt, muutmaks mis tahes olukorra.

Mis asjad panevad sind praegu muretsema? Kui tahes õigustatud need on, kui tahes tülikad need on – kas on neis midagi liiga rasket Jumala jaoks? Võib-olla on meie suurim probleem see, et isegi kui usume, et Jumal sellest teab ja suudab selle korraldada, ei usu me, et Ta lahendab selle meie poolt soovitud moel. Mõtiskle viimase punkti üle ja küsi endalt, kui õige on see sinu enda elus?

Ustav ka siis kui Jumalat pole näha

Mõelda, et keegi ei hooli sellest, mis meile juhtub, on väga ebameeldiv. Kuid kõige masendavam on mõelda, et Jumal ei tea ega hooli meist.

Baabüloni vangipõlves olevatele juutidele näis, et Jumal ei hooli nende olukorrast palju. Nad olid ikka veel väljasaadetud, ikka tundes end oma pattude pärast Jumalast hüljatud. Kuid Jesaja räägib neile lohutavaid sõnu. Jesaja 40. peatükis on kaunis lõik, milles Jesaja räägib rahvale väga hellalt nende Jumalast: “Otsekui karjane hoiab ta oma karja, kogub oma käsivarrega tallekesi ja kannab neid süles, talutab imetajaid lambaid” (s 11). Aga pärast nii pikka aega mõtlesid väljasaadetud: “Kus oled Sina, oo Issand? Me ei suuda näha mingit tõendit, et Sa oled veel seal – või hoolid!”

Loe Jes 40:27-31. Millisena kirjeldab Jesaja Jumalat? Mil moel on see kirjeldus mõeldud vastama nende arvamusele, et “minu tee on varjul Jehoova eest ja mu õigus läheb mööda mu Jumalast” (s 27).

Teine inimgrupp, kes arvasid, et nende tee on varjul Jumala eest, leidub Estri raamatus. Selles raamatus ei mainita kordagi Jumalat, kuid kogu see jutustus on draama Jumala sekkumisest, et päästa oma rahvas hävingust tühistamatu seaduse alusel. See jutustus ei kirjelda üksnes “minaisiku“ sündmuse, vaid sümboliseerib perioodi tulevikus, mil Jumala rahvast uuesti taga kiusatakse ja uuesti antakse välja seadus nende hävitamiseks (Ilm 13:15). Suudad sa kujutleda, kui kerge oleks järeldada, et kui sellised kohutavad olukorrad eksisteeriksid, peab Jumal kindlasti oma rahva maha jätnud olema? Aga me ei pea kartma. Sama Jumal, kes päästis oma valitud Estri loos, päästab nad jälle lõpukriisi ajal.

Oleme lugenud, mil moel kirjeldas Jesaja Jumalat väljasaadetutele. Kuidas kirjeldaksid sina Jumalat inimestele, kes tunnevad, et Jumal on kadunud ja nad maha jätnud? Kuidas õpetaksid sina neid nägema läbi ususilmade ja mitte olema sõltuv sellest, mida nad näevad endi ümber oma inimsilmadega?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White, Prohvetid ja kuningad, org lk 598-606.

“Kas Jumal pole öelnud, et Ta annab Püha Vaimu neile, kes Teda paluvad? Ja kas see Vaim pole reaalne, tõeline, tegelik juht? Paljud inimesed näivad kartvat võtta Jumalat Tema sõnast, nagu oleks see nendepoolne ülbus. Nad paluvad Issandat meid õpetada ja ometi kardavad usaldada töötatud Jumala sõna ja uskuda, et Tema meid õpetab. Niikaua kui tuleme oma taevase Isa juurde alandlikult ja õpilase meelsuses tahtlikena innukaina õppima – miks peaksime kahtlema Jumala enda töotuste täitmises Tema poolt? Sul ei tule Temas mitte hetkegi kahelda ja seeläbi Teda häbistada. Kui oled püüdnud tunda Tema tahtet, on sinu osa suhtes Jumalaga uskuda, et sind juhatakse ja õnnistatakse Tema tahte järgimisel. Võiksime oma usaldamatuse ja Tema õpetuste valesti tõlgitsemise võimaluse teha palve teemaks ja usaldada Teda, usaldada Teda üha kõigest väest, et Tema Püha Vaim juhik teid õigesti tõlgitsema Tema plaane ja Tema eelhoolitsuse tegutsemist” (Ellen G. White, Manuscript Releases, kd 6, lk 225).

“Usk kasvab tugevaks sattudes vastamisi kahtluste ja vastuoludega. Nendes katsumustes omandatud kogemus on rohkem väärt kui hinnalised juveelid” (Ellen G. White, Testimonies for the Church, kd 3, lk 555).

Küsimused aruteluks:

1. Rääkige klassis asjadest, millesse usume ja mida me ei näe; asjadest, mida teame olevat tõelised, kuid väljaspool meie vaateulatust. Mil moel saab see aidata meil mõista seda, mida tähendab näha “Teda, kes on nähtamatu”?

2. Vestelge kolmapäevase osa lõpus oleva küsimuse üle. Kui tihti leiame end sellises olukorras? Mida saame teha, mis võimaldab meil paremini usaldada, et Issanda tee on parim isegi juhul, kui see pole kooskõlas meie sooviga?

3. Kui “usk muutub tugevaks, põrkudes kokku kahtluste ja vastumõjudega” ja see viib millegi äärmiselt tähtsani – “väärtuslikum kui hinnalised juveelid” – kuidas peaks see kujundama meie mõtlemisviisi sellistes vastuoludes?

4. Enamus meist on näinud inimesi, isegi kaaskristlasi, olukordades, milliste lõpptulemus, vähemalt meie perspektiivis, oli kohutav. Kõige halvem, mida kujutleda suutsime, toimus vaatamata palvetele ja parimatele pingutustele. Kuidas mõistad sa seda uuritu valguses?

9. õppetükk – 24.-30. november

Kiitmise elu

Hingamispäeva pealelõuna

Selle nädala õppeaine: Jo 5:13-6:20; 2 Aj 20:1-30; L 145; Ap 16:16:34; Fl 4:4-7.

Meelespeetav tekst: “Olge ikka rõõmsad Issandas! Ja taas ma ütlen: olge rõõmsad (Fl 4:4).

On ikka kerge hüüda rõõmsalt Issandale, kui tunneme rõõmu. See ei ole aga nii kerge siis, kui asjad on halvasti, kui oleme raskeimais olukordades, mida võib ette kujutada; kui olukord muutub üha kriitilisemaks. Kuid just siis tuleks meil võib-olla rohkem kui kunagi varem Jumalat kiita, sest kiitmine on vahend meie usu säilitamiseks.

Tõepoolest saab ülistamine muuta isegi meie süngemad olukorrad, mitte vast ümbritsevate faktide muutmise mõttes, vaid selles, et see saab muuta meid ja meid ümbritsevaid inimesi viisil, mis aitab meil olukorrale kindlalt vastu astuda.

Kiitmine on usutegu. See ei pruugi alati meie jaoks loomulik olla, aga kui me seda rakendame, nii et see muutub meie elu loomulikuks osaks, on sellel vägi nii muuta kui ka võita.

Pilk nädalale: Mis on kiitus? Mil moel saaks kiitus olla võimas vaimulik relv rasketes olukordades? Kuidas saab kiitus muuta meid ja olukordi meie ümber?

Kiitmise toestik

Suur vene kirjanik Fjodor Dostojevski oli mõistetud surma ja see otsus muudeti ära viimasel hetkel. Selle asemel tuli tal veeta aastaid vanglas. Rääkides oma vanglakogemustest, kirjutas ta: “Uskuge lõpuni, isegi kui kõik inimesed satuvad eksiteele ja sina üksi oled jäänud ustavaks; too oma ohver isegi siis ja ülista Jumalat oma üksinduses.”

Neis õppetundides oleme juba näinud, kuidas Paulus talus uskumatut vastuseisu ja tagakiusamist. Kuid nüüd istub ta Rooma vanglas. Aga ta ei ole masendunud, vastupidi, ta kirjutab usinalt, et julgustada usklikke Filippis!

Loe Fl 4:4-7. Kuidas suutis Paulus sinu arvates kirjutada ise vangis oles selliseid sõnu? Millised on võtmed selles tekstis, saavutamaks “Jumala rahu”?

Üks asi on rõõmustada, kui kõik läheb hästi. Kuid Paulus õhutab meid rõõmustama alati. See võib kõlada kummalisena. Kui võtame Pauluse kirjutist sõna-sõnaliselt, on seal kaks otsustavat tagamõtet meie jaoks.

Esiteks, kui meil tuleb rõõmustada alati, peab see tähendama, et meil tuleks rõõmustada isegi siis kui olukorrad ei näe selleks mingit põhjust andvat. Teiseks, kui peame alati rõõmustama, peab see tähendama ka, et peame kavatsema õppida rõõmus olema ka siis, kui me end sellisena ei tunne.

Paulus kutsub meid kiitma Jumalat, isegi kui paljudel kordadel võib see näida meile täiesti ebaloomulik. Teiste sõnadega – kiitus on usutegu. Just nagu usk ei toetu meie olukordadele, vaid pigem tõe sellest, kes Jumal on ja mida Ta meile tõotanud on, nii ka kiitmine on midagi, mida me ei tee seepärast, et tunneme end väga hästi, vaid just eelmainitu tõttu. Ja hämmastaval kombel on see selline usk, mis hakkab vormima meie mõtteid, tundeid ja olukordi.

Milline on tõde Jumala kohta, mida Paulus tänases tekstis esile toob – tõde, mis võimaldab tal rõõmustada isegi vanglas? Kirjuta lühike loetelu sellest, mille tead olevat tõde Jumala kohta. Vaata see loend üle ja ülista Jumalat iga punkti juures. Mil moel muudab see sinu vaateviisi ja tundeid su olukorra suhtes?

Paludes müüride langemist

Inglise keeles on üks väljend: “olla nurka värvitud.” Kujutle end värvimas toa põrandat ja siis mõistad, et oled seda tehes end nurka värvunud ega saa teisiti välja kui üle värske värvi astudes. Sa pead jääma sinna kuni värv kuivab!

Mõnikord näeb meie usk meid nagu nurka värvivat. Satume teatud olukorda ja nagu märg värv põrandal püüab meie usk meid “lõksu”. Vaatame sellele olukorrale – ja peame siis kas hülgama Jumala, usu ja kõik, millesse seni uskunud oleme – või sunnib meie usk meid uskuma seda, mis näib võimatuna.

Jumal viis iisraellased nurka. Pärast 40-aastast rännakut kõrbes ei viinud Jumal oma rahvast tühjadele, rahulikele rohumadele. Jumal viis nad ühe kõige tugevamini kindlustatud linna juurde kogu piirkonnas. Siis tuli neil käia vaikides ümber Jeeriko 6 päeva. Seitsmendal päeval käskis Jumal neil karjuda – ja see karjumine, koos pasunahelidega, pidi tooma võidu.

Loe Jo 5:13-6:20. Mida püüab Jumal iisraellastele õpetada?

Valjusti karjumine ei olnud kavandatud põhjustama vibratsiooni, panemaks müüre kokku varisema. Kui Jumal käskis israellasi karjuda, oli see samasugune hüüdmise moodus, millist kirjeldab Taavet 66. Laulus: “Hõiska rõõmuga Jumalale, kogu ilmamaa! Laulge austust tema nimele, andke temale au ja kiitus!” (s 1, 2 NIV). See karjumine oli kiitus. Pärast kuut päeva tohutute müüride vaatamist pidid nad järeldama, et neil endil polnud mingit võimalust nende purustamiseks.

Mil moel aitab see mõte mõista meil Hb 11:30 tähendust?

Kui Jumal kavatseb teha midagi uut meie elus, võib Ta viia meid teatava Jeeriko juurde, sest Tal on vaja meile õpetada, et vägi võitmiseks ei seisne meie enda tugevuses ja strateegias. Kõik, mida vajame, tuleb väljastpoolt meid. Niisiis, ükskõik, mis on meie ees, kuitahes ületamatuna võib see näida, – meie osa on kiita Jumalat, kõige meie poolt vajatava Allikat. See on usk tegutsemises.

Kiituse arendamine

Issanda kiitmine ei ole meile võib-olla loomulik isegi heas olukorras. Seega, kui palju raskem on seda teha raskustes. Ometi õhutatakse meid seda tegema. Kiitmine on midagi, mida tuleb praktiseerida, kuni see muutub teatud ajal rakendatavast tegevusest atmosfäärikiks, milles me elame. Ülistamine ja kiitmine ei peaks olema niiväga mingi spetsiililine tegevus, kuivõrd elustiil ise.

Loe Laul 145. Milliseid põhjuseid toob Taavet Jumala kiitmiseks? Mil moel peaksid selle Laulu sõnad olema sinu isiklikud sõnad?

Suur Briti jutlustaja Charles Haddon Spurgeon kirjutas raamatu tiitliga “The Practice of Praise” [”Kiitmise praktika”]. Selle aluseks on tänase Laulu 7. salm. Selles lühikeses salmis juhib Spurgeon meie tähelepanu kolmele tähtsale seigale, millised saavad aidata kiituse arendamisel meie elus.

1. Kiitust praktiseeritakse, kui vaatame endi ümber. Kui me ei vaata ringi, nägemaks Jumala suurust, pole meil mingit põhjust Tema kiitmiseks. Mida kiiduväärset võid sa näha loodud maailmas, niisugune nagu Jumala loodu kaunidus. Mida kiiduväärset võid sa näha vaimulikus maailmas, selline nagu kasvav usk noores kristlases.

2. Kiitust praktiseeritakse, kui meenutame, mida oleme kogunud. Kui soovime elada kiituse atmosfääris, peame olema võimelised meelde tuletama põhjuse selleks. Mil viisil saame tuletada meelde suuri asju Jumala kohta, nii et Tema headus ja tõde Tema kohta ei libise meie meeltest (sellised nagu arenevad uued rituaalid või sümbolid, mis meenutavad meile Tema headust)?

3. Kiitust praktiseeritakse, kui me sellest räägime. Kiitus ei ole mingi tegevus meie peas. See on mõeldud meie suust väljuma, olemaks kuuldav neile, kes meie ümber. Mis põhjusi suudad leida, kiitmaks Jumalat sõnades? Millist mõju omab selline kiitus ja kellele?

Võta sullepea ja paber ning veeda veidi aega ja tööta läbi need kolm punkti. Mida saad teha, et arendada oma elus kiituse harjumust?

Süüdimõistev tunnistaja

Apostlite tegude raamatus on kiitusel hämmastav mõju neile, kes seda kuulsid. Loe Ap 16:16-34. Peale nende alasti kiskumist ja peksmist heideti Paulus ja Siilas vanglasse. Seal ei olnud kedagi, kes oleks nende haavu võidnud. Suures füüsilises valus ja pakkus jalgadega pandi nad kõige kindlama vangihoone pimedasse kongi. Aga kuna teised vangid kuulatades istusid, hakkasid Paulus ja Siilas palvetama ja laulma.

Pärast maavärisemist ja peale seda, kui valvur oli avastanud, et Paulus ja Siilas ega ükski vangidest polnud põgenenud, "heitis [ta] värisedes Pauluse ja Siilase ette maha, tõi nad ka välja ja ütles: "Isandad, mis ma pean tegema, et päästetud saada?" (s 29, 30 NIV).

Miks põhjustas see sündmus vangivalvuri keskendumise tema isikliku päästmise vajadusele? Millist rolli mängisid sinu arvates Pauluse ja Siilase laulud ja palved selles, et vangid ära ei jooksnud ning selle mehe ja tema perekonna pöördumises?

On hämmastav mõelda, et meie kiitus saab muuta meid ümbritsevate inimeste igavest saatust. Kui Paulus ja Siilas oleksid istunud pimeduses nurisedes ja kaeveldes nagu vangid sageli teevad, kas arvad, et keegi oleks sel ööl päästetud?

Me ei tea, mis sai vangivalvurist ja tema perekonnast hiljem, aga suudad vast kujutleda neid lugemas sõnu, millised Paulus hiljem kirjutas ühest teisest vanglast Roomas: "Sest teile on armust kingitud mitte ainult uskuda Kristusesse, vaid ka kannatada tema pärast ning võidelda sedasama võitlust, mida te minust nägite ja nüüd minust kuulete" (Fl 1:29, 30). Kui nad seda lugesid ja mõtisklesid, mil moel Pauluse kannatus oli toonud neile rõõmu, pidi see kindlasti tooma laulu nende südamesse ja neid uuesti õhutama ustavaks jääma iga hinna eest.

Keda võiks sinu arvates mõjutada Jumala kasuks sinu südamest tõusev kiituselaul? Tehke ühine jõupingutus olla oma kiituses Jumalale avatum ja tundeküllasem teiste juuresolekul. Te ei oska mõista positiivset mõju, mis sellel võiks olla.

Relv, mis võidab

Loe 2 Aj 20:1-30. Nagu avastas Joosafat, on kiitus võimas relv. Pärast teate saamist, et “tohtu armee” oli tulemas tema vastu, ei alustanud Joosafat kohe sõjategevust, vaid “otsustas küsitleda Jumalat” (s 3, NIV). Kui juuda rahvas kogunes Jeruusalemma paastuma, tunnustas Joosafat olukorra reaalsust, öeldes, et “meil pole jõudu seista silmitsi meid ründava tohtu armeega. Meie ei tea, mida teha, vaid meie silmad on sinu peal” (s 12, NIV).

Kui sina näed “tohtu armee” lähenemist, milline on su instinktiivne reaktsioon? Mida saad õppida Joosafati vastusest salmides 3-12 selle kohta, kuidas tulla toime ülivõimsa vastasega?

Kui Issanda Vaim tuli Jahasieli peale, teatas too julgelt: “... teil ei tule sõdida selles lahingus. Asuge oma kohale, seiske kindlalt ja vaadake, kuidas Issand teid päästab, Juuda ja Jeruusalem! Ärge kartke ja ärge olge masendunud. Minge homme, vaatamaks neile näkku ja Issand on teiega” (s 17, NIV). Pärast seda austasid nad Jumalat ja laulsid Talle kiituslaule “väga valju häälega” (s 22). Kuigi Jumal kavatses võidelda nende eest, pidid nad siiski minema välja vastu vaenlasele.

Aga see ei olnud tavaline sõtta marssimine. Joosafat määras Jumalale kiitust laulva koori minema marssivate sõdalaste ees. “Sel ajal, kui nad hakkasid laulma ja kiitma, pani Issand varitsejad Ammoni, Moabi ja Seiri mägestikku meeste vastu, kes pidid Juudasse sisse tungima ja nad löödi maha” (s 22, NIV). Vastavalt autorile sekkus Jumal just sellel hetkel, mil nad rakendasid oma usku Tema töötusesse, kui nad hakkasid “kiitma teda tema pühaduse hiilguse eest” (s 21 NIV).

Loe uuesti tänased tekstid. Milliseid sinu isiklikus kõndimises Jumalaga rakendatavaid vaimulikke põhimõtteid saad neis leida, eriti katsumuse ja masenduse hetkedel?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White, Prohvetid ja kuningad, org lk 190-203; Patriarhid ja prohvetid, org lk 487-498.

Kasvatagem siis oma südamed ja huuled kiitma Jumalat Tema mõõtmatu armastuse eest. Õpetagem oma hinge olema lootusrikas ja püsima Kolgata risti säravas valguses. Me ei peaks iial unustama, et oleme taevase Kuninga lapsed, vägede Issanda pojad ja tütreid. Meie eesõigus on säilitada rahulik hingamine Jumalas” (Ellen G. White, The Ministry of Healing, lk 253).

“Ja kuna ma jumaldan ja ülistan Teda, soovin, et ülistaksite Teda koos minuga. Kiitke Issandat isegi pimedusse langedes. Kiitke Teda isegi kiusatuses. “Olge alati rõõmsad Issandas”, ütleb apostel, “ja taas ma ütlen, olge rõõmsad.” Kas toob see sünguse ja pimeduse teie perekondadesse? Ei, tõesti. See toob päikesekiire. Nii kogute igavese valguse kiiri autroonilt ja puistate neid laiali endi ümber, mitte ainult enda rajale, vaid nende teeradadele, kellega suhtlete. Olgu teie eesmärk muuta paremaks need, kes on teie ümber, elustada neid, suunata neid taeva ja selle õndsuse poole ning juhtida neid üle kõigi maiste asjade otsima igavest tõelisust, surematut pärandit, hukkumatuid rikkusi” (Ellen G. White, Testimonies for the Church, kd 2, lk 593, 594).

Küsimused aruteluks:

1. Millist rolli omab ühine kiitus kristlase elus? Millisena kirjeldaksid kiitust teie hingamispäevastel teenistustel? On see üles tõstev? Kas õhutab see liikmeid säilitama ustavuse katsumuste ja õnnetuste keskel? Kui mitte, mida tuleks teha?

2. Mida tähendab “kiita Issandat isegi kui langed pimedusse” või “kiita Teda isegi kiusatuses”? Mil moel saab kiitus aidata meil need olukorrad läbida?

3. Tunnistagu liikmed, mil moel on kiitus mõjutanud nende elu. Mida saate õppida igauhe kogemustest?

4. Klassis valige üks kiituse psalm ja lugege see. Mida õpetab see teile kiituse kohta? Milline mõju on kiitusel teie usule?

10. õppetükk – 1.-7. detsember

Alandlikkus raskes katsumuses

Hingamispäeva pealelõuna

Selle nädala õppeaine: 2 Ms 32:1-14; L 62:2-9; Hs 24:15-27; Mt 5:43-48; 1 Pt 2:18-25.

Meelespeetav tekst: “Õndsad on tasased, sest nemad pärivad maa” (Mt 5:5).

Me ei kuule sõna “tasane” palju kasutatavat, välja arvatud vast Moosesest lugedes või uurides õndsakskiitmisi. Ei ole ka raske ära arvata, miks. Tasadust määratletakse kui “ülekohtu talumist kannatlikult ja ilma pahameelela”. Pole mingi ime, et me ei kuule selle kohta palju; see on vaevalt mingi tänapäeva kultuuris tunnustatud iseloomujoon. Mõnikord tõlgib Piibel selle sõna kui “alandlikkuse”. Ka alandlikkus pole samuti enamike kultuuride poolt ihaldatavaks peetud iseloomujoon.

Kuid tasadus, taludes ülekohtu kannatlikult ja pahameelela, on üks Jeesuse ja Tema järgijate jõulisemaid tunnusjooni. Ja ometi pole see teatav eesmärk iseeneses. Meelelaadi tasadus võib olla võimas relv nende käes, kes asuvad keset valu ja kannatust. Tõesti, raskus on suur võimalus õppimaks südame tasadust, sest meie isikliku tasaduse ja katkiste kohtade tõttu saame olla jõulised tunnistajad Jumala heaks.

Pilk nädalale: Milline suhe on kannatuse ja tasaduse vahel? Kuidas saame oma isikliku elu probleemides olla tasadusega olla tunnistuseks teistele? Mil moel saab tasadus olla tegelikult kristlase tugevus, mitte nõrkus?

Murtud leib ja väljavalatud vein

Oswald Chambers on öelnud, et meil tuleb saada teiste jaoks “murtud leivaks ja väljavalatud veiniks”. Mida mõtleb ta sellega sinu arvates?

Läbi kogu Piibli on näiteid inimestest, kes on “murtud”, et teisi teenida. Mooses kutsuti taluma lõputuid keelepeksu ja kriitika laineid Töötatud Maale juhtimisel. Joosep kutsuti teekonnale, mis sisaldas reetmist ja vangistust, kui ta viidi teenimise positsioonile Egiptuses. Mõlemal juhtumil lubas Jumal neid olukordi selleks, et Tema rahva elu võiks muutuda Tema armu ja hoolitsuse auditooriumiks mitte ainult nende endi, vaid samuti teiste hüvanguks. Jumal võib kasutada meid samal kombel. Sellistes olukordades on kerge tunda viha või valu. Kuid nagu me eile märkisime, tasadus on Jumala antud võime taluda selliseid asju “kannatlikult ja ilma pahameelela”.

Loe Hs 24:15-27. Mis siin toimub? Miks pidi Hesekiel läbima selle raske katsumuse?

Salmis 24 ütleb Jumal: “Hesekiel on teile endeks: sa teed just nagu tema on teinud. Kui see toimub, tunnete teie, et mina olen Kõikväeline Issand” (NIV). Hesekieli näite kaudu pidi Iisraeli rahvas saama veendunuks tõest Jumala olemuse kohta – et Ta on Kõikväeline Issand – kui nad kogesid prohvetikuulutuse täitumist, mida Hesekieli elu pidi sümboliseerima. Kuid nad mõistaksid seda ainult seetõttu, et Hesekiel sai murtud Jumala sõrmede vahel – nende jaoks. Kes teab, kui palju inimesi näevad “Kõikvõimast Issandat” ka meie isiklike murtud kohtade kaudu?

Varem või hiljem murrab elu meid kõiki. Milline on olnud sinu kogemus murtud olemisega? Mida oled õppinud? Mil moel saab Issand kasutada sinu enda murtud hinge aitamaks teisi inimesi?

Armupalumine

Loe 2 Mo 32:1-14. Millist rolli näeme Moosel siin esitamas?

Kui rahvas hakkas kummardama kuldvasikat, otsustas Jumal, et nad olid läinud liiga kaugele ning teatas, et Ta hävitaks selle rahva ning teeks Moosese suureks rahvaks. Kuid selle asemel, et Jumala pakkumist vastu võtta, anus Moos Jumalat, et Ta osutaks armu oma rahvale, ning Jumal leebus.

2 Mo 32:1-14 tõstatab kaks olulist asjaolu. Esiteks, Jumala pakkumine hävitada mässav rahvas ja õnnistada Mooset, oli test Moosese jaoks. Jumal soovis, et Moosel näeks iseendast, kui palju kaastunnet on tal nende lootusetult sõnakuulmatute inimeste suhtes. Ja Moosel läbis testi. Nagu Jeesus, anus ta armu patustele. See avaldab midagi väga huvitavat: Mõnikord võib Jumal lubada ka meil seista silmitsi vastupanuga, Ta võib lubada meile suure katsumuse, nii et Tema, meie ja pealtnähtav universum võib mõista, kui palju kaastunnet on meil nende suhtes, kes on trotslikud.

Millega põhjendas Moosel oma palvet, et Issand rahvast ei hävitaks?

Teiseks näitab see lõik, et vastuseis ja sõnakuulmatus on väljakutse ilmutada armu. Armu vajatakse, kui inimesed seda kõige vähem vääriavad. Aga kui nemad seda kõige vähem vääriavad, on see ühtlasi aeg, mil meile meeldib seda kõige vähem pakkuda. Kuid kui Moosel õde Mirjam teda kritiseeris, hüüdis Moosel Issanda poole, et Ta parandaks tema pidalitõvest (4 Mo 12). Kui Jumal vihastas Korahi ja tolle kaaslaste peale ja ähvardas neid kõik hävitada, heitis Moosel silmili maha ja palus nende elu pärast. Järgmisel päeval, kui Iisrael nurises Moosel vastu mässajate surma pärast ja Jumal ähvardas taas nad kõik hävitada, langes Moosel silmili maha ja kihutas Aaronit tegema kiiresti lepitust nende kõigi eest (4 Mo 17). Enda isiklikus tasanduses, enda isiklikus isetuses selle raske katsumuse keskel otsis Moosel armu nende heaks, kes seda kindlasti ei vääri.

Mõttele enda ümber neile inimestele, kes sinu arvates kõige vähem armu vääriavad. Mil moel saad sina tasanduse ja isetu alandlikkusega olla teatud ilmutus Jumala armust nende suhtes?

Armastades neid, kes meile haiget teevad

Kord ütles keegi: “Meie vaenlaste armastamine ei tähenda, et peaksime armastama seda mustust, millega pärl on kaetud; pigem tähendab see, et armastame pärl, mis on poris... Jumal ei armasta meid seepärast, et oleme olemuselt armastusväärsed. Aga me muutume armastusväärseteks seepärast, et Ta meid armastab.”

Kui vaatad oma “vaenlasi”, mida sa tavaliselt näed – kas pärl või mustust selle ümber?

Loe Mt 5:43-48. Jeesus kutsub meid üles armastama oma vaenlasi ja nende eest palvetama. Millise näite loodusest annab meile siin Jeesus, mis aitab meil mõista, miks peaksime oma vaenlasi armastama? Mis on see punkt, mida Ta meile õpetab?

Salmis 45 kasutab Jeesus näidet oma Isast taevas, illustreerimaks kuidas peaksime kohtlema neid, kes meile valu teevad, kes võib-olla asetavad meid halvimat laadi katsumustesse. Jeesus ütleb, et Tema Isa saadab vihma õnnistuse nii ülekohtustele kui õigetele; kui Jumal annab vihma isegi ülekohtustele, kuidas peaksime siis kohtlema neid meie?

Jeesus ei püüa öelda, et meil peaks olema alati soe, udejas tunne igäihe suhtes, kes meile raskusi põhjustab, kuigi ka see võib olla võimalik. Põhiliselt – armastus meie vaenlaste suhtes ei ole mõeldud olema tunne, mis meil on nende vastu, vaid eriomased teod nende suhtes, mis ilmutavad hoolitsust ja tähelepanu.

Jeesus lõpetab selle lõigu salmiga, mis sageli põhjustab palju väitlusi: “Seepärast olge täiuslikud, nõnda nagu teie taevane Isa on täiuslik” (s 48 NIV). Kuid kontekstis on tähendus väga selge: Need inimesed, kes soovivad olla täiuslikud nagu Jumal on täiuslik, peavad osutama armastust oma vaenlastele nagu Jumal näitab armastust Tema vaenlastele. Olla täiuslik Jumala silmis tähendab armastada vastaseid; ja teha seda nõuab südame tasadust, mille ainult Jumal saab anda.

Pidades meeles meie tasaduse definitsiooni (“taluda ülekohtu kannatlikult ja ilma pahameeleta”), loenda muutused, mis sul tuleks teha, selleks et võimaldada Issandal anda sulle sedalaadi südame tasadus, mis aitab sind omada õige hoiaku “vaenlaste” suhtes.

Suletud suu

Kõige jõulisemad tasaduse näited raskes katsumuses on pärit Jeesusest. Kui Ta ütles: “Õppige minust; sest mina olen tasane ja südameilt alandlik” (Mt 11:29), mõtles Ta seda viisil, mida me võib-olla ei suuda kujutleda.

Loe 1 Pt 2:18-25. Peetrus pakub orjadele mõned üllatavad nõuanded. Ta kirjeldab, kuidas Jeesus reageeris ülekohtusele ja piinarikkale kohtlemisele ja sisendab neile, et Ta on jätnud neile “eeskuju, et te käiksite tema jälgedes” (1 Pt 2:21). Milliseid tasaduse ja alandlikkuse põhimõtteid raskes katsumuses saame õppida Jeesuse eeskujust, nagu väljendab siin Peetrus?

On kohutav jälgida kui keegi kohtleb teist ebaõiglaselt. Ja äärmiselt valurikas on see, kui sellise kohtlemise objektiks osutume me ise. Kuna meil tavaliselt on tugev õiglustunne, siis ülekohtu esinedes tuleb meie instinktidel “asjad korda seada”, sest tunneme viha ja arvame, et õiglus tuleb jalule seada.

Ei ole kerge selliselt elada. See on võib-olla võimatu, kuni võtame omaks ühe otsustava tõe – kõigis ülekohtustes olukordades tuleb meil uskuda, et meie Isa taevas juhib kõike ja et Ta tegutseb meie heaks, kui see on kooskõlas Tema tahtega. See tähendab ka, et sarnaselt Jeesusele, ei pruugi me alati pääseda ülekohtust. Kuid meil tuleb igal juhul meeles pidada, et meie Isa taevas on ikka meiega ja hoolitseb.

Peetruse annab üllatava nõuandne kui ütleb, et vaikimine ebaõiglasest kannatamisest hoolimata on suurem tunnistus Jumala auks kui “inimesi paika panna”. Küsitletuna Kaifase ja Pilaatuse poolt, võinuks Jeesus öelda palju asju, selleks, et õigustada ennast ja parandada oma olukorda, kuid Ta ei teinud seda. Tema vaikimine oli tunnistus Tema tasadusest.

Kuidas käsitled olukordi, millistes on sind ebaõiglaselt koheldud? Kuidas saad paremini rakendada mõnd täna vaadeldud põhimõtteist oma elus?

Meie kalju ja varjupaik

Väga sageli kannatavad kõige uhkemad, kõige ülbemad ja pealetükkivamad inimesed madala enesehinnangu all. Nende ülbus ja uhkus – ja täielik tasaduse ja alandlikkuse puudumine – on nagu kate, mis varjab millegi sisemise puudumist. Mida nad vajavad on miski, mida me kõik vajame: kindlustunne, teadmine väärilisusest ja vastuvõtmisest, eriti ahastuse ja kannatuse ajal. Saame selle leida ainult Issanda läbi. Lühidalt, tasadus ja alandlikkus ei ole kaugeltki nõrkuse tundemärgid, vaid need on sageli kõige jõulisemaks tunnuseks kindlalt Kaljule rajatud hingest.

Loe Laul 62:2-9. Mis näib olevat selle Laulu taust? Mida rõhutab Taavet? Milliseid vaimulikke põhimõtteid saad õppida tema poolt öeldust? Kõige olulisem – mil moel saad õppida rakendama neid põhimõtteid oma elu jaoks?

“Inimesed muutuvad ilma põhjusega meie vaenlasteks. Jumalalaste motiive tõlgentatakse valesti mitte ainult maailma, vaid nende isiklike vendade poolt. Issanda teenijad pannakse rasketesse paikadesse. Mutimulla hunnikust tehakse mägi, et süüdistada inimesi iseka, ebaõigluse kursi järgimisel... Tahtliku moonutamise läbi riietatakse need inimesed ebaaususe tumedatesse rüüdesse ning olukorrad väljaspool nende juhtimist muudavad nende seisukorra segaseks. Neile vaadatakse nagu inimestele, keda ei või usaldada. Ja seda tehakse koguduse liikmete poolt. Jumala teenijad peavad endid varustama Kristuse meelsusega. Nad ei pea lootma vältida solvanguid ja valesti hindamist. Neid nimetatakse entusiastideks ja fanaatikuteks. Kuid ärgu lasku nad endid masendada. Jumala käed on Tema ettenägevuse tüüril, juhtides oma tööd Tema nime auks” (Ellen G. White, In Spalding and Magon Collection, lk 370).

Kui immuunne oled sina teiste etteheidete ja okaste suhtes? Suuremalt osalt tõenäoliselt mitte nii immuunne, kas pole? Mida saad teha, et jääda kindlamini Issanda külge, kinnitamaks oma enesehinnagu paremini sellele Ühele, kes armastab sind nii palju, et Ta suri sinu pattude eest ja järelikult aitab kaitsta sind teiste halvakspanu vastu?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White, Suure arsti jälgedes, org lk 453, 454; Ajastute igatsus, org lk 298-314; Evangelism org lk 630.

“Raskusi, millega me kokku puutume, võib leevendada vaoshoitus, nagu oli Kristusel. Kui meil on Õpetaja alandlikkust, oleme üle solvangutest, põlgusest ja meelehärmist, millega päevast päeva kokku puutume. Need ei muuda meie meelt süngeks. Võimsaim tõend kristlase üllusest on vaoshoitus. See, kes pilke ja julma kohtlemise all ei suuda säilitada rahulikku ja usaldavat meelsust, röövib Jumalalt õiguse näidata tema kaudu oma täiuslikku iseloomu. Südamealandlikkus on jõud, mis annab Kristuse järelkäijatele võidu. See on tõend ühendusest taevaga” (Ellen G. White, Ajastute igatsus, lk 201, 202).

Küsimusi aruteluks:

1. Mil moel lubab alandlikkus meil “tõusta üle” valu ja pahanduse? Mis sinu arvates on alandlikkuse kõige olulisem tunnus, mis lubab meil seda teha?

2. Kuidas vaadatakse teie kultuuris alandlikkuse ja tasaduse iseloomujoontele? Kas neid austatakse, põlatakse või kuidas veel? Mislaadi survega seisad oma kultuuris silmitsi, mis töötavad vastu nende omaduste rakendamisele sinu poolt?

3. Kas tänapäeval elavate inimeste hulgas on mõned suured tasaduse ja alandlikkuse eeskujud? Kui on, kes nad on, kuidas on nad neid omadusi väljendanud ja mida saad sa nendelt õppida?

4. Miks me väga sageli võrdsustame tasaduse ja alandlikkuse nõrkusega?

5. Nägime, kuidas Taavet otsis Issandat varjupaigana. Aga kuidas see töötab, mil moel seda varjupaika alati ilmutatakse? Teisisõnu, mil moel saame kogudusena olla varjupaigaks neile, kes seda vajavad? Mislaadi varjupaika annab teie kohalik kogudus? Mida saate teha, aitamaks teha see varjupaigaks neile, kes seda vajavad?

11. õppetükk – 8.-14. detsember

Kannatlikkus katsumuses

Hingamispäeva pealelõuna

Selle nädala õppeaine: 1 Sm 26:12-25; L 37:1-11; Rm 5:3-5; 15: 4, 5.

Meelespeetav tekst: “Aga Vaimu vili on... kannatlikkus” (Gl 5:22, NIV).

Teadlased teostasid teatud katse 4-aastaste laste ja atleetjuustust tehtud maiustustega. Igale lapsele öeldi, et nad võiksid saada ühe maiustuse; kui aga laps söömisega ootas, kuni teadlane tuleb tagasi mingilt teenistuskäigult, antakse neile kaks maiustust. Mõned lastest toppisid maiustuse suhu hetkel, mil teadlane lahkus; teised ootasid. Pandi tähele erinevusi.

Edasi jälgisid teadlased neid lapsi kuni teismelise eani. Need, kes olid oodanud, osutusid paremini kohanduvaks, paremateks (üli)õpilasteks, enesekindlamateks kui need, kes ei oodanud. Näis, et kannatlikkus oli viide millelegi suuremale, millelegi olulisele inimese iseloomus. Niisiis pole mingi ime, et Issand käsib meil seda viljeleda.

Sel nädalal vaatleme midagi, mis võiks olla mõne kõigist katsumustest kõige raskemini talutava – kannatlikkuse tuleproovi – taga.

Pilk nädalale: Miks peame mõnikord midagi väga kaua ootama? Milliseid õppetunde saame õppida kannatikkuse kohta katsumustes viibides?

Kannatlikkuse Jumal**Loe Rm 15:4, 5. Mis leidub neis salmides meie jaoks?**

Oleme tavaliselt läbematud asjade suhtes, mida me tõesti vajame või meile lubatud on, kuid mida meil veel ei ole. Rahuldatus oleme sageli alles siis kui soovitu saame. Ja kuna me harva saame soovitu siis kui seda tahame, tähendab see, et kaldume sageli ärrituma ja kannatamatud olema. Ja selles seisundis olles on peaaegu võimatu säilitada rahu ja usaldus Jumala suhtes.

Definitsiooni järgi on ootamine piinarikas. Heebrea keeles tuletub üks sõnadest “oodata kannatlikult” vastena Heebrea sõnast, mida võib tõlkida “olla rohkesti piinatud”, “raputama”, “värisema”, “olla haavatud”, “olla murelik”. Kannatlikkust õppida ei ole kerge, mõnikord on see just põhiolemus sellest, mida tähendab olla katsumuses.

Loe Laul 27:14; 37:7 ja Rm 5:3-5. Mida ütlevad need salmid meile? Milleni viib kannatlikkus?

Oodates saame keskenduda ühele kahest. Saame keskenduda sellele, mida oleme ootamas või saame keskenduda Ühele, kes neid asju oma kätes hoiab. Oluline pole mitte nii palju see, kui kaua me ootama peame, vaid meie hoiak ootamise ajal. Kui usaldame Issandat, kui oleme pannud oma elu Tema kätte, kui oleme oma tahte allutanud Temale, siis võime uskuda, et Ta teeb parima meie jaoks ka siis, kui seda on uskuda raske.

Mida oled meeletult oodanud? Mil viisil saad õppida kõik üle andma Jumalale ja Tema ajastusele? Palu, et oleksid võimeine oma elu täielikult Jumalale alistama ja üleandma.

Jumala ajal

Loe Rm 5:6 ja Gl 4:4. Mida räägivad need meile Jumala ajastusest?

Nendes salmides räägib Paulus meile, et Jeesus tuli surema meie eest täpselt õigel ajal. Aga Paulus ei räägi meile, miks oli see just õige aeg. On väga kerge lugeda neid salme ja tunda imestust, miks ootas Jeesus tuhanded aastad enne kui Ta tuli maa peale tegelemaks patuga – kas universum ei mõistnud, et patt oli väga halb asi kaua enne seda? Võime ka küsida, miks ootab Jeesus enne kui tuleb teist korda? Võime ka küsida, miks ootab Issand nii kaua minu palvele vastamisega?

Mõttele näiteks 70-aastanädala prohvetikuulutuse üle Tn 9:24-27, mis viitab Jeesusele Messiana (vaata see vajadusel üle). Kui pikk oli see ajaperiood? Mida räägib see sulle vajadusest õppida ootama asju Jumala ajal, isegi kui see näib olevat meie jaoks pikk aeg?

Sellel on palju olulisi vaimulikke põhjusi, et me kogeme ootamise aegu. Esiteks, ootamine saab koondada meie tähelepanu eemale “asjadest” ja tagasi Jumalale enesele. Teiseks, ootamine laseb meil arendada selgema pildi meie isiklikest motiividest ja igatusustest. Kolmandaks, ootamine arendab püsivust – vaimulikku vastupidavust. Neljandaks, ootamine avab ukse arendamiseks mitmeid vaimulikke tugevusi, selliseid nagu usk ja usaldus. Viiendaks, ootamine lubab Jumalal asetada kohale teisi detaile avarama pildi mosaiigis. Kuuendaks, ei või me kunagi teada põhjust, miks meil oodata tuleb: järelikult, me õpime elama usu läbi. Kas leiad veel põhjuseid ootamiseks?

Milliseid näiteid võid leida Piiblis Jumalast tegemas asju Tema (enda) ajal. Millised näited saavad aidata sind rohkem uskuda, et Ta ka sinu jaoks teeb asju õigel ajal? (Mõttele näiteks Aabrahami ja Saara peale ja töotusele pojast.) Samal ajal küsi iseendalt: “Mida võisin teha sellist, mis võis edasi lükata palvevastuse, mis võinuks olla vastatud kaua aega tagasi?”

Taavet: tähendamissõna ootamises

1 Sm 16:1-13 näeme noort poissi Taavetit Saamueli poolt kuningaks võitavat. Siiski oli see pikk teekond tema isa Jesse põldudelt troonini Jeruusalemmas. Kahtlemata tundis ta end ajuti katsumuse keskel.

Esiteks, noormees kutsutakse mängima kannelt rahustamiseks Sauli vaevatud vaimu (1 Sm 16). Hiljem saab temast Iisraeli kangelane, kui ta Koljati tapab (1 Sm 17). Siis järgneb rida aastaid, mille jooksul Taavet põgeneb oma elu pärast. Nii Saul kui ta poeg Joonatan teavad, et Taavet on määratud olema järgmine kuningas (1 Sm 23:17, 24:20). Kuid Taavet ei tee midagi, et edendada oma Jumala-antud ettemääratust. Tegelikult tundub ta toimivat vastupidiselt. Isegi kui Saul üritas teda tappa ja Taavet löikas ära tüki kuninga kuuehõlmast, soovis ta, et poleks sellist asja teinud (1 Sm 24:5-7). Kui Saul taas püüab Taavetit tappa, keeldub Taavet võimaluse tulles Sauli tapmast (1 Sm 26:7-11).

Loe 1 Sm 26:1-11. Miks keeldub Taavet Sauli tapmisest? Milliseid põhimõtteid õpetab see meile Jumala plaanide ajastusest meie endi elus?

Nüüd loe 1 Sm 26:12-25. Mil moel liigutab Sauli Taaveti keeldumine teda tappa? Mida õpetab see meile edusammudest ootamises Jumala ees?

Vaadates kogu Taaveti teed troonini, võiksime selle võib-olla lühikeseks lauseks kokku võtta – ära kardada, mida Jumal veel andnud ei ole. Jumala annid võetakse alati paremini vastu Tema käest ja Tema ajal. See võib nõuda väga pikka ootamise aega. Oa võrsed võivad liialdamatult kasvada üles tundidega, samas kui tammepuu juurdub paljude aastatega. Aga siis kui tulevad tugevad tuuled, ei kista puud juurtega välja.

Mõttele kui kergesti võinuks Taavet õigustada Sauli tapmist. (“Lõppude lõpuks, kas mulle ei öeldud, et saan trooni? Ja Saul on nagunii väga õel.”) Ometi kõnelevad tema teod tõelisest usust Jumalasse. Mida võiksid (olla võimeline) ammutama sellest näitest iseenese jaoks mida tahes võiksid ootamas olla?

Eelija: kiirustamise probleem

Kaartide avamine Karmeli tipul oli lõppenud (1 Kn 18). Tuli oli langenud taevast, kõik inimesed olid tunnustanud õiget Jumalat ning valeprohvetid olid tapetud. Jumal oli süüdistustest vabastatud. Sa võiksid mõelda, et Eelija pidanuks vaimulikus tugevuses kasvanud olema selle päeva kestel. Kuid äkki kuulis ta midagi, mis hirmutas teda nii palju, et ta soovis surra. Loo ülejäänud osa 1 Kn 19:1-9. Teksti viimased sõnad väljendavad muret: “Ja temale tuli Issanda sõna: “Mida sa siin teed, Eelija?” (s 9 NIV). Ilmselt pani hirm Eelija jooksuma ja leidma end vales kohas.

Pärast sellist jõulist sekkumist Issanda poolt pidanuks Eelija olema täis usku ja usaldust; selle asemel jookseb ta hirmus oma elu pärast. Mida saame õppida sellest halvast näitest?

See jutustus näitlikustab midagi olulist. Kui me ruttame, võime end väga kergesti leida vales paigast. Eelija puhul oli see tema hirm, mis teda haaras ja pani ruttama kõrbe, soovides, et ta poleks iial olnud sündinud. Aga on teisi asju, mis põhjustavad meid kiirustama väljaspoole Jumala plaani meie jaoks.

Loe järgmised tekstid. Mis põhjustas neis kirjeldatud isikute kiirustamise Jumala tahtest väljpoole? 1 Mo 16:1-3; 4 Mo 20:10-12; Km 14:1-3; Mt 20:20, 21; Lk 9:52-56; Ap 9:1.

Kui kerge on lasta sellistel asjadel nagu auahnus, viha, ägedus, usu puudus, arvatav “innukus” Issanda heaks, põhjustada meie kiirustamist sinna, kus me ei peaks olema. Mitte keegi pole selle ohu suhtes immuunne. Võtmeks on viljeleda usaldavat usku Jumala headusesse ja halastusse, kes, nagu teame, armastab meid ja soovib meie jaoks parimat. See ei toimu automaatselt. Usk võib olla and, kuid see on and, mis vajab harimist, toitmist ja hoolitsevat kaitset.

Õppides rõõmustama Issandas

“Rõõmutse Issandas ja ta annab sulle, mida su süda igatseb” (L 37:4, NRSV).

Laul 37:4 on imeline töötlus. Kujutle end saamas, mida oled alati soovinud. Kuid südame igatsuste kättesaamine sõltub Issandas rõõmutseva südame omamisest. Seega, mida tähendab “rõõmutsema Issandas”?

Loe Laul 37:1-11. Salm 4 taust on võib-olla veidi üllatav. Taavet kirjutab sellest, olles ümbritsetud inimestest, kes tegutsevad Jumala vastu ja tema vastu. Kui inimesed tegutsevad meie vastu, on loomulik reaktsioon sageli saada vihaseks või astuda välja iseenele õigustamiseks. Kuid Taavet soovib midagi erinevat.

Milline on järgmistes salmides Taaveti nõuanne Jumala rahvale selles olukorras?

s 1 _____

s 5 _____

s 7 _____

s 8 _____

Loe uuesti salm 4. Salmide kontekstis oled just kommenteerinud, mida tähendab “rõõmutsema Issandas”.

Taavet kordab üha uuesti erineval viisil “Usalda Jumalat”. Usalda Teda tegutsevat. Ära ärritu, sest Jumal on sinu Jumal ja Tema tegutseb sinu heaks – isegi ka praegu. Sa ei pea muretsema ja püüdma kõike omalt poolt lahendada. Sinu Isa taevas hoolitseb. Usalda teda. Usalda Teda täielikult.

Selles tekstis kirjutab Taavet rõõmustamise kohta Issandas. Rõõmutsema Jumalas tähendab, et elame täieliku usalduse seisundis. Miski ei saa meie rahu kõigutada, sest Jumal on siin ja tegutseb. Me võime Teda kiita, võime isegi naeratada, sest mitte keegi ei suuda üle kavaldada meie Jumalat! Kui suudame õppida seda tegema, me tõepoolest saame, mida me süda igatseb, sest saame, mida meie armastav Isa soovib meile anda ajal, mis toob enim kasu meile ja Tema kuningriigile.

Kuidas saad õppida “rõõmutsema Issandas”? Veeda teatav aeg palves, otsides Jumala juhtimist selles, mil moel see võib muutuda reaalsuseks sinu elus.

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White, Patriarhid ja prohvetid, org lk 637-682.

Jumala plaan meie jaoks võib meilt nõuda palju ootamist ja see võib tõepoolest katsumusena tunduda. Kannatlikkuse õppimises saame selle aja kestel edeneda, kui keskednime Jumala isikule ja usume, et Tema tegutseb meie jaoks. Ootamisel on palju põhjusi, kuid kõik need on seotud Jumala plaanide täitumisega meie ja Tema kunigriigi jaoks. Palju võib kaotada kui me Jumalast ette ruttame, kuid palju võib võita, säilitades usalduse ja Temas rõõmustamise hoiaku.

“Iga katsumus kaalutakse ja mõõdetakse Issanda Jeesuse Kristuse poolt ja selle talumine inimesele antud armu läbi ei ole väljaspool tema võimelisust” (Ellen G. White, Manuscript Releases, kd 12. lk 81).

“Ma ei tea, milline on olnud Jumala eesmärk minu kannatustega, kuid Tema teab, mis on parim, ning ma usaldan oma hinge, ihu ja vaimu Tema kui oma ustava Looja hoolde. “Sest ma tean, kellesse ma usun ja olen julge selles, et ta on vägev säilitama minu kätte ustud vara tolle päevani” (2 Tm 1:12). Kui me kasvataksime ja harjutaksime oma hinge omama rohkem usku, rohkem armastust, suuremat kannatlikkust ja täielikuma usalduse oma taevasesse Isasse, oleks meil rohkem raha ja õnne astudes siinses elus päev-päevalt läbi võitluste ja konfliktide. Issandale ei meeldi, kui me nuriseme ja hädaldame ja sellega end Jeesuse kaitsvast käest välja libistame. On vaja rohkem vaikselt ootamist ja valvamist. Arvame, et kui meil pole vastavat tunnet, siis pole me õigel teel, ning otsime alatasa mingit märki, mis vastavale olukorrale sobiks. Kuid arvestamisele ei lähe tunne, vaid usk” (Ellen G. White, Valitud kuulutused 2. kd, lk 242).

Küsimused aruteluks:

1. Mida tähendab, et iga katsumus “kaalutakse ja mõõdetakse” Jeesuse poolt? Mil moel saab see teadmine meid ootamisel aidata?

2. Tunnistagu klassi liikmed isiklike kogemusi kannatliku ootamise olemuse kohta. Millised olid nende kartused, nende rõõmud? Kuidas tulid nad toime? Mida nad õppisid? Milliste töötuste külge nad klammerdusid?

3. Mida saate teha kogudusena või klassina, aitamaks teisi, kes on katsumuses, oodates Jumala ajastust millegi suhtes?

4. Milline on palve osa kannatlikkuse arendamiseks? Kas on teisi, kelle eest saad paluda, nii et Vaim arendab kannatlikkust nende elus?

12. õppetükk – 15.-21. detsember

Suremine sarnaselt seemnele

Hingamispäeva pealelõuna

Selle nädala õppeaine: 1 Sm 2:12-3:18; 13:1-14; Sk 4:1-14; Rm 12:1, 2; Fl 2:5-9

Meelespeetav tekst: “Ma ütlen teile tõtt; kui nisuiva ei kuku mullasse ega sure, jääb ta üksikuks teraks; aga kui ta sureb, siis ta kannab palju teri” (Jh 12:24 NIV).

Jeesuse kujundlik pilt surevast nisuterast on paeluvalt sarnane meie alistumisele Jumala tahte.

Esiteks, kukkumine. Tera, mis nisukõrrelt kukub, ei oma mingit kontrolli selle üle, kuhu või kuidas ta mulda langeb. Ta ei tea, milline on teda ümbritsev pinnas, mis tema peal lasub.

Teiseks, ootamine. Kuna tera on mullas, ei tea ta, mida tulevik toob. Ta ei suuda “kujutleda”, milline on elu tulevikus, sest ta on vaid üks nisutera.

Kolmandaks, suremine. Tera ei või kuidagi saada viljapeaks, kui ta ei loobu kindlast, mõnusast seisundist terana. Ta peab “surema”; tähendab, tal tuleb loobuda oma senisest olemusest, enne kui teda võidakse seemnest viljakandvaks taimeks muundada.

Pilk nädalale: Kui teame, et Jumala tahe on meie jaoks parim, miks on selle tunnustamine meile nii raske? Millise alistumise eeskujuga jättis Kristus meie jaoks? Mil moel mõistad analoogiat nisuterast rakendumas sinu isiklikus elus?

Alistumine teenimiseks

Loe Fl 2:5-9. Milline oluline sõnum meile on nendes salmides?

Kaasaegne kultuur õhutab meid kõiki nõudma ja tõendama oma õigusi. Kõik see on hea ja sageli täiesti omal kohal. Kuid nagu Jeesuse puhul võib Jumala tahe paluda meil vabatahtlikult loobuda meie õigustest, selleks et teenida Isa viisil, mis loob igikestva mulje Jumala kuningriigi heaks. See loobumise protsess võib olla raske ja ebamugav, kutsudes esile katsumise seisundi.

Vaata, kuidas tegi seda Jeesus (Fl 2:5-8). Need salmid kirjeldavad kolme sammu, millised astus Jeesus, allutades Iseenese Isa tahte. Ja alguses tuletab Paulus meile üleskutsuvalt meelde: “Olgu teil samasugune hoiak nagu Jeesusel Kristusel” (s 5, NIV).

Selleks et olla seisukorras meid päästa, loobus Jeesus võrdsusest Isaga ja tuli maa peale inimesena ja sellele omaste piirangutega (s 6, 7 NIV).

Jeesus ei tulnud tähtsa ja kuulsa inimesena, vaid teiste inimolevuste teenijana (s 7).

Inimesest teenijana ei elanud Jeesus rahulikku ja kauakestvat elu, vaid “sai sõnakuulelikuks surmani”. Aga Ta isegi ei surnud üllal ega õilsal viisil. Ei, Ta oli “sõnakuulelik surmani – isegi surmani ristil!” (s 8, NIV).

Millistel elualadel on Jeesuse eeskuju musternäidis meie jaoks? Kui õigused ja võrdõiguslikkus on head ning väärt kaitsmist, kuidas selgitaksid neist mõnikord loobumise vajaduse loogikat? Nüüd loe salm 9. Mil viisil aitab see salm meil mõista Isa tahte alistumise loogikat?

Palu tarkust Pühalt Vaimult, küsides: “Millistest õigustest hoian just praegu kinni, mis tegelikult võiksid olla Jeesuse tahte alistumise takistus oma perekonna, oma koguduse ja teiste teenimisel? Millise määrani olen nõus taluma ebamugavust, teenimaks teisi tõhusamalt?”

Suremine toimub enne Jumala tahte mõistmist

Paljud kristlased püüavad siiralt mõista Jumala taht oma elu jaoks. “Kui ma ainult võiksin tunda Jumala taht oma elu jaoks, ohverdaksin ma kõik Tema ees.” Kuid isegi pärast sellise lubaduse andmist Jumalale, võime siiski olla hämmelduses Tema tahte suhtes. Selle hämmelduse põhjuse võib leida Rm 12:1, 2. Paulus kirjeldab, kuidas võime tunda Jumala taht. Ta esitab olulise punkti: kui sa tahad teada, mis on Jumala tahe, pead esmalt ohvri tooma!

Loe Rm 12:1, 2. Paulus kirjutab, et me oleme võimelised “uurima ja heaks kiitma, milline Jumala tahe on” (s 2, NIV), kui:

1. Meil on õige arusaamine “Jumala halastusest” meie suhtes (s 1).
2. Me pakume iseene elavaks ohvriks Jumalale (s 1).
3. Meie meeled on uuendatud (s 2).

Ainult uuendatud meel saab tõeliselt mõista Jumala taht. Kuid see uuendamine sõltub esmalt meie surmast oma minale. Ei olnud küllaldane, et Kristus lihtsalt kannatas meie eest – Ta pidi surema. See on nii ka meiega.

Palu Pühal Vaimul näidata sulle mingid valdkonnad, millistes sa pole täielikult “surnud”. Millistest asjadest loobumist vajad selleks, et saada “elavaks ohvriks” Jumalale?

Kui meie elu valdkonnad ei ole täielikult “minale” surnud, lubab Jumal raskusi, pööramaks meie tähelepanu nendele. Ometi aitab kannatus meid mitte üksnes meie patuga vastamisi seades vaid lubab heita pilgu ka Jeesuse Iseenese loovutamisse meie eest. Elisabeth Elliot kirjutab: “Meie südamel sügavaima igatsuse üleandmine on võib-olla ligilähedane sellele, kuidas me tuleme arusaamisele ristist... Meie isiklik ristilöömise kogemus, kuigi mõõtnatult väiksem Päästja omast, varustab meid sellele vaatamata võimalusega hakata mõistma Teda Tema kannatuste osaduses. Igas meie isikliku kannatuse vormis kutsub Ta meid sellesse osadusse” (Elisabeth Elliot, Quest for LoveGrand Rapids, Mich.: Fleming H. Revell, 1996, lk 182).

Loe ja palveta Rooma 12:1, 2 juures. Mõttele asjade üle, mille loovutamist vajad, selleks et saaksid ohvriks. Kuidas aitab see sul mõista kannatust, millega Jeesus ristil silmitsi seisis sinu eest? Kuidas aitab see teadmine astuda sul osadusse Jeesuse ja Tema kannatustega?

Valmisolek kuulata

“Issand tuli ja seisis seal, hüüdes nagu eelmistel kordadel: “Saamuel! Saamuel! Siis ütles Saamuel: “Räägi, sest su sulane kuuleb!” (1 Sm 3:10, NIV)

Oled sa kunagi kuulnud seda väikest vaikset Püha Vaimu häält, aga ignoreerinud seda? Järelikult läks kõik viltu ja sa mõtlesid hiljem iseeneses: Oh, miks ma ei kuulanud?

Saamueli esimene raamat kirjeldab lugu ühest vanast mehest ja kahest nurjatust pojast, kes Issandat ei kuulanud ja väikesest poisist, kes kuulas. Kuigi Jumal andis karme hoiatusi, ei muutnud oma kurssi need, kes seda vajasid.

Loe nende lugu 1 Sm 2:12-3:18. Milline kontrast tuuakse nähtavale Jumalale kuuletujate ja nende vahel, kes Talle ei kuuletunud?

Eeli poegade meeltes olid teised, mitte Jumala asjad. Ja isegi Eeli, pärast Jumala tahte kuulmist, rääkides oma poegadega ei pidanud vajalikuks midagi ette võtta ja tema pojad ei olnud tõenäoliselt valmis allutama oma elu üksikasju Jumala tahte. Milline kontrast noorele Saamuelile!

Jutlustaja Charles Stanley kirjeldab kui oluline on viljeleda avatust Jumala häälele, mida ta nimetab “nihkumiseks erapooletusse.” Ta ütleb: “Püha Vaim... ei räägi informatsiooni edastamise pärast. Ta räägib vastuse saamiseks. Ja Ta teab, millal meie päevakavale kuulub nii suur lõik meie tähelepanust, et on aja raiskamine soovitada midagi vastakat. Kui asi on nii, on Ta sageli vait. Ta ootab meid muutumaks küllalt erapooletuks, et kuulda ja lõpuks kuuletuda.” (Charles Stanley, *The Wonderful Spirit-Filled Life*, Thomas Nelson Publishers, Nashville, Tenn., 1992, lk 179, 180).

Mida mõtleb Sanley sinu arvates muutumisega “küllalt erapooletuks”? Kui mõtled oma avatuse üle Jumalale, millised asjad takistavad sageli sind olemast “küllalt erapooletu kuulmaks ja lõpuks kuuletumaks”? Mis tuleks sul teha oma elus, viljelemaks avatust Jumala häälele ja otsustavust olla kuulekas Tema juhtimisele?

Enesekindlus

Kui Eeva Eedeni aias patustas, ei toimunud see lihtsalt sellepärast, et ta kahtles Jumala sõnas. Probleemi tuumaks oli tema arvamus, et tal oli küllalt tarkust, otsustamaks, mis oli hea ja õige tema enda jaoks. Ta usaldas enese otsustusvõimet. Kui me toetume oma isiklikule arvamusele vastupidiselt Jumala Sõna usaldamisele, avame iseendid igat laadi probleemidele.

Jutustus Saulist kirjeldab samme enesekindlusele ja väga kiiresti järgnevale tragöödiale. Saamuel võidis Sauli kuningaks (1 Sm 10:1). Siis andis ta Saulile erilised juhtnöörid (s 8), kuid Saul ei kuuletunud.

Loe jutustuse järgmine osa 1 Sm 13:1-14. Milline Sauli tegu viis ta isiklikule langusele?

Siin on kolm sammu, mis juhtisid Sauli teel allapoole enesekindluseni nii kiiresti peale kuningaks saamist. Probleem on selles, et ükski neist sammudest ei olnud iseenesest nii halvad. Ometi sisaldasid need tragöödia seemneid, sest igaüks neist tahtis Jumalast sõltumatust. Pane tähele järjekorda, milles Sauli langemine toimus:

1. Saul ütles: “Ma nägin” (NIV) – tema salkade hajumine ja Saamueli eemalolek (s. 11). Saul oli surve all ja ta hindas toimuvat oma silmadega nähtu alusel.

2. Saul liikus nägemiselt mõtlemisele, et vilistid võivad neid (s 12). See, mida ta nägi, kujundas tema mõtted olurorra kohta.

3. Saul liikus mõtlemiselt tegutsemisele – söandas tuua ohvri (s 12). Mida Saul mõtles, kujundas tema tegutsemise.

Igaüks meist on seda teinud. Me toetume oma inimlikule silmanägemisele, mis paneb meid toetuma meie inimlikule mõtlemisele, see omakorda meie inimlikele tunnetele. Ja siis me tegutseme vastavalt neile tunnetele.

Miks oli Saulil sinu arvates väga lihtne järgida tema enda otsustusvõimet, kuigi Jumala selged juhised kõlasid üha tema kõrvades? Kui teame, et oleme nii nõrgad ja omame puudulikke teadmisi, miks püüame ikka toetuda iseendile? Mida saame teha, õppimaks rohkem usaldama Jumala käske kui iseennast?

Asendajad

Nagu eile nägime, võib jumala tahtele alistumist kahjustada meie toetumine oma isiklikule tugevusele. On võimalik toetuda ka teistele asendajatele Jumala asemel. Kui mõned inimesed tunnevad masendust, lähevad nad sisseoste tegema, et teha end õnnelikuks. Kui mõned tunnevad end küündimatuna, taotlevad nad kuulsust. Kui teistel on raskusi oma abikaasaga, otsivad nad kellegi teise, andmaks neile lähedust ja erutust.

Paljud neist asjadest, mida kasutame, võivad leevendada pinget, kuid need ei lahenda tingimata probleemi ega õpeta meile, mil moel käsitseda olukorda järgmisel korral paremini. Seda saab teha ainult üleloomulik abi Jumalalt. Probleem on, et palju kordi püüame toetuda pigem asendajatele Jumala asemel kui Jumalale endale.

Siin on kolm asendajat, mida tavaliselt kasutame Jumala asemel;

1. Inimliku loogika või mineviku kogemuste kasutamine, kui vajame värsket jumallikku ilmutust.
2. Probleemide eemaldamine meie mõtetest, kui vajame jumalikke lahendusi.
3. Põgenemine reaalsusest ja Jumala vältimine, kui vajame osadust Jumalaga.

Sakarja aitab meil keskenduda sellele, milles on tegelikult küsimus, kui meid kiusatakse asendajaid kasutama. Pärast paljusid aastaid pöördusid väljasaadetud lõpuks Baabülonist ja hakkasid kohe templit üles ehitama. Kuid sellele oli uskumatu hulk vastuseisjaid (mingi tausta saab leida Esra raamatu peatükkides 4-6). Nii tuli siis Sakarja selle julgustava sõnumiga Serubbaabelile, kes tööd juhatas.

Loe sõnum Sk 4:1-14. Mida mõtleb Jumal 6. salmis? Kuidas võis ühe ehitusprojekti lõpuleviimine olla mõjutatud Pühast Vaimust? Mida õpetab see meile suhte kohta Püha Vaimu ja meie praktiliste asjade teostamise vahel?

Jumal ei hoidnud ära vastuseisu templile ega säästnud Serubbaabelit stressist selle vastuseisuga tegelemisel. Ja Jumal ei kaitse meid alati vastuseisu eest. Kui aga vastuseis saabub, võib Jumal kasutada seda katsumusena, õpetamaks meid toetuma Temale.

Kui tuleb stress, mis on su esimene vastulöök? Toit? Televisioon? Palve? Alistumine Jumalale? Mida räägib su vastus sulle sinu enda kohta ja asjade kohta, mida vajad õppimiseks või muutumiseks?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White, Patriarhid ja prohvetid, org. lk 575-580, 616-626.

“Alistumine Jumalale toimub, kui sureme oma isiklikele igatsustele ja taotlustele. See avab tee tõelisele teiste teenimisele. Me ei saa elada Jumalale, ilma saamata ohvriks ja ilma elamata pidevas avatuses Jumala häälele. Meie tahte tõeliseks alistamiseks meie Isa tahtele, tuleb meil tähele panna ohte toetumisest iseendile ja asendajatele Jumala sõna ja väe asemel. Kui alistumine Jumala tahtele on kristusesarnase elu südames, võib Jumal lubada katsumustel õpetada meile sõltuvust Temast” (Ellen G. White, Nõuandeid kasvatustöös, lk 311).

“Kohustuste hooletusse jätmine Eeli poolt on toodud selgesti iga tänapäeva isa ja ema ette. Pühitsematu kiindumuse või tahtmatuse tõttu ebameeldivat kohust täita, lõikas ta oma rikutud poegade näol ülekohtu lõikust. Nii lapsevanem, kes kurjust sallis, kui ka lapsed, kes seda tegid, olid süüdi Jumala ees, ning Ta ei võtaks vastu mingit ohvrit või pakkumist nende üleastumise eest” (Samas).

Küsimused aruteluks:

1. Vestelge klassis Jumala Poja uskumatust alandumisest, tulles inimesena maa peale, selleks et surra meie pattude eest. Mida räägib see meile eneseohverduse ja ennastsalgavuse tähenduse kohta teiste heaks? Kuigi meie kindlasti ei suuda teha midagi sarnast, on see põhimõte olemas ja peaks alati olema meie ees. Mil viisil saame oma isiklikes toimimisalades püüelda sedalaadi alistumist ja eneseohverdust, mida näitas meile Jeesus ristil?

2. Paljude inimeste jaoks võib alistumine Jumalale ilma teadmata, mis järgmisena toimub, olla hirmutav. Kuidas nõustaksid neid, kes toetuvad pigem iseendile kui Jumalale? Mida ütleksid, aitamaks eemaldada nende kartusi tundmatu tuleviku ees – või võimetuse ees juhtida tulevikku?

3. Võtke klassis veidi aega palvetamiseks teile tuntud inimeste eest, kellel on raske alistuda Jumala tahtele – et nad võiksid mõista, et Jumala tahte usaldamine on ainus tee kestvale rahule. Samal ajal – mida praktilist saate teha nende inimeste jaoks, aitamaks neil mõista, et nad saavad alistuda Jumalale ning et Tema tee on parim? Teisisõnu – kuidas saab Jumal kasutada teid aitamaks teistel teada saada Jumala armastusest ja valmisolekust hoolitseda?

13. õppetükk – 22.-28. detsember

Kristus raskes katusumuses

Hingamispäeva pealelõuna

Selle nädala õppeaine: Mt 2:1-18; 27:51, 52; Lk 2:7, 22-24; 22:41-44; Jh 8:58, 59; Rm 6:23; Tt 1:2.

Meelespeetav tekst: “Üheksandal tunnil kisendas Jeesus suure häälega ning ütles: “Elii! Elii! Lemaa sabahtaani!” see on: “Mu Jumal! Mu Jumal! Miks Sa mind oled maha jätnud?” (Mt 27: 46).

Millal iganes kannatuse probleemi vaatleme, tärkab küsimus: mil viisil patt ja kannatus esimest korda esile tulid? Jumaliku ilmutuse kaudu on meil usaldusväärsed vastused: need tekkisid seetõttu, et vabad olevused väärtarvitasid jumala poolt neile antud vabadust. See viib teise küsimuse juurde: kas Jumal teadis ette, et need olevused langevad? Jah, kuid ilmselt mõtles Ta, et see oli, nagu C. S. Lewis kirjutas, “riskimist väärt”.

Riskimist väärt? Kelle jaoks? Kas meie jaoks, kuna Jumal istub taevas oma troonil? Kõigi Tema intelligentsete loodute vabadus oli nii püha, et meile vabaduse keelamise asemel Jumal pigem nõustus Iseeneses kandma selle vabaduse meiepoolse väärkasutuse põhjustatud kannatuse pearaskuse. Näeme seda kannatust Jeesuse elus ja surmas, kes, kannatamise kaudu meie lihas, on loonud sideme taeva ja maa vahele, milline kestab läbi kogu igaviku.

Pilk nädalale: Mida kannatas Kristus meie huvides? Mida saame õppida Tema kannatamisest?

Varased aastad

Pühakiri annab meile vähe informatsiooni Jeesuse varajaste aastate kohta. Mõningad salmid siiski räägivad meile midagi nende tingimuste ja maailma olukorra kohta, kuhu Päästja sisenes.

Loe Lk 2:7, 22-24 (vt ka 3 Ms 12:6-8) ja Mt 2:1-18. Mis neis tekstides annab meile viite elulaadile, millele Jeesus algusest peale näkku vaatas?

Jeesus ei olnud loomulikult esimene isik, kes elas vaesuses või seisis silmitsi nendega, kes tahtsid Teda tappa, isegi varasest east alates. On siiski veel üks element, mis aitab meil mõista selle ainulaadsust, mida Kristus kannatas varaseimaist aegadest alates.

Loe Jh 1:46. Millise detaili lisab see tekst, aitamaks meil mõista, millistele kannatustele pidi noor Jeesus näkku vaatama?

Välja arvatud Aadam ja Eeva enne pattulangemist, oli Jeesus ainuke patuta isik, kes kunagi maa peal elanud. Tema puhtuses ja patutuses vajutati Ta sügavale patu maailma. Milline piin peab see Tema puhta hinge jaoks olema, isegi lapsena – olla pidevalt kokkupuutes patuga. Isegi meie ise, oma karmuses, hoidume sageli eemale pattudest ja kurjast, mida leiame olevat vastumeelne. Kujutle, millisena peab see olema tundunud Kristusele, kelle hing oli puhas, kes ei olnud vähimalgi määral rikutud patu poolt. Mõtles selles suhtes teravale kontrastile Tema enda ja teiste vahel, kes Teda ümbritsesid.

Küsi iseeneselt: “Kui tundlik olen mina kõikjal meie ümber eksisteerivatele pattudele? Kas see vaevab mind või olen ma kalgistunud?” Kui oled selles suhtes kalgistunud, kas võiks olla põhjuseks see, mida loed, vaatad või isegi teed? Mõtles selle üle!

Inimestest põlatud ja hüljatud

Loe järgmised tekstid, pidades kogu aeg meeles tõsiasi, et Jeesus oli Jumal, taeva ja maa Looja et Ta tuli andma Iseennast ohvriks kogu maailma pattude eest (Mt 12:22-24; Lk 4:21-30; Jh 8:58, 59). Mil moel aitavad need tekstid meil mõista kannatusi, millega Jeesus siin maa peal silmitsi seisis?

Olgu juhtide või isegi lihtrahva poolt olid Jeesuse elu, teod ja õpetus pidevalt väärsti mõistetud, viies hülgamise ja vihkamiseni inimeste poolt, keda Ta päästma tuli. Teatud mõttes sarnaneb see lapsevanemale, kes näeb isemeelset last abi vajavat ja kuigi see isa või ema on tahtlik andma kõik lapse heaks, lükkab laps vanema põlglikult tagasi, kuhjates halvakspanu ja põlguse võib-olla selle ainsa inimese peale, kes saab teda hoida täielikust laostumisest.

Loe Mt 23:37. Mida räägib see tekst meile Kristuse tunnete kohta kui Ta hüljati? Lugesdes küsi endalt ka: “Kas Ta tundis end viletsalt Iseenese pärast [nagu meie sageli, kui seisame silmitsi hülgamisega] või oli sellel mingi teine põhjus? Kui nii, siis milline?”

Oleme kõik tundnud hüljatuse kõrvetavat valu ja võib-olla sarnanes Kristuse omale selles mõttes, et see oli isetu: me ei tundnud valu mitte seepärast, et meid oleks hüljatud, vaid sellepärast, mida see hülgamine pidi tähendama selle ühe jaoks, kes hülgas sind (võib-olla keegi, kellest sa hoolid ja kes keeldub võtmast vastu päästmise Kristuses). Kujutle siiski, millisena see peab olema tundunud Jeesusele, kes oli täiesti teadlik sellest, millele Ta pidi näkku vaatama, selleks et neid päästa ja samal ajal täiesti teadlik sellest, millised on nende hülgamise tagajärjed. “Oma süütuse tõttu tundis Tema [Kristus] nii teravalt Saatana rünnakuid” (Ellen G. White, Selected Messages, 3. kd, lk 120).

Mis Kristusest õpitav saab aidata sind paremini toime tulla hüljatuse valuga? Mida näitab sulle Tema eeskuju? Mil viisil saad rakendada seda oma isiklikku ellu?

Jeesus Ketsemanis

“Ja ta ütles neile: “Minu hing on väga kurb surmani; jääge siia ja valvake” (Mk 14:34).

Mida iganes Jeesus siin maa peal 33 aasta jooksul ka kannatas, miski polnud võrreldav sellega, millele Ta hakkas näkku vaatama viimastel tundidel enne risti. Igaviku aegadest (Ef 1:1-4; 2 Tm 1:8, 9; Tt 1:1, 2) kavandati Jeesuse ohver ohvriannina maailma patu eest ja nüüd pidi see kõik toimuma hakkama.

Mida räägivad järgmised tekstid meile Kristuse kannatamise kohta Ketsemanis? Mt 26:39; Mk 14:33-36; Lk 22:41-44.

Ta läks neist nii palju kaugemale, et nad võisid Teda näha ja kuulda ja langes silmili maha. Ta tundis, et patt oli lahutamas Teda Isast. Kuristik näis nii lai, pime ja sügav, et Jeesus tundis õudust. Ta ei võinud kasutada meeleheitest vabanemiseks oma jumalikku väge. Inimesena pidi Ta taluma patu tagajärgi ja tundma Jumala viha patu vastu.

“Kristuse kannatusi kujutasid kõige paremini prohveti sõnad: “Mõõk, tõuse mu karjase kallale, mu kaaslase kallale, ütleb vägede Jehoova!” (Sk 13:7). Patuse inimese Asemiku ja Käemehena seisis Kristus nüüd jumaliku kohtu ees. Ta mõistis, mida tähendas õiglus. Seni oli Ta olnud vahendaja teiste eest; nüüd igatses Ta ise vahetalitajat” (Ellen G. White, Ajastute igatsus, lk 467).

Mõtiskle Jeesusega Ketsemanis toimuva üle. Maailma patud hakkasid juba langema Tema peale. Püüa kujutleda, millisena see pidi tunduma. Ühtki inimolevust pole kunagi varem kutsutud millestki sellisest läbi minema. Mida räägib see meile Jumala armastusest meie suhtes? Millise lootuse saad sellest ammutada iseenda jaoks?

Ristilöödud Jumal

Surm ristilöömise läbi oli üks julmimaid karistusi, mida roomlased kellelegi määrasid. Seda peeti halvimaks viisiks surra. Järelikult, kui kohutav võis olla tapetud sel viisil ükskõik kelle jaoks ja seda kõige enam Jumala Poja jaoks! Meil tuleb alati meeles pidada, et Jeesus tuli meie liha sarnasuses. Peksmistes, piitsutamistes, naelad lööduina Tema kätte ja jalgadesse, Tema enda keha piinav raskus haavu rebimas – see füüsiline valu pidi olema väljakannatamatu. Selline karistus oli karm isegi õelaima kurjategija jaoks. Seega, kui ülekohtune, et Jeesus, süütu kõiges, pidi näkku vaatama sellisele saatusele.

Ometi, nagu teame, olid Kristuse füüsilised kannatused leebed võrreldes tegelikult toimuvaga. See oli rohkem kui ainult ühe süütu mehe tapmine.

Millised Jeesuse surma ümbritsevad sündmused näitasid, et toimus rohkem, kui enamus inimesi sel ajal mõistis? Milline tähtsus on igal sündmusel, mis võib aidata esile tuua seal toimunut?

Mt 27:45 _____

Mt 27: 51, 52 _____

Mk 15: 38 _____

Kahtlemata toimus siin palju enam kui just see surm, kuitahes ülekohtune see ka oli. Vastavalt Pühakirjale valati Jumala viha patu vastu, meie patu vastu, välja Jeesuse peale. Jeesus ei kannatunud ristil mitte patuse inimkonna ülekohtust viha, vaid õige Jumala õiglast meelepaha patu vastu, kogu maailma patu vastu. Sellisena kannatas Jeesus midagi sügavat, süngemat ja piinarikkamat kui ükski inimolend võiks kunagi tunda või kogeda.

Minnes läbi mis tahes heitluste, millega silmitsi seisad, millist lootust ja lohutust saad ammutada Kristuse kannatamise reaalsusest sinu eest ristil?

Kannatav Jumal

Meid võidakse samuti selleks kasutada. Niikaua kui oleme siin, selles maailmas, peame kannatama. See on meie kui langenud olevuste saatus. Miski Piiblis ei tööta meile midagi erinevat. Vastupidi...

Mida on järgmistel tekstidel meile rääkida käesoleva teema kohta? Ap 14:22; Fl 1:29; 2 Tm 3:12.

Ometi peaksime keset oma kannatusi hoidma meeles kaht asja. Esiteks, Kristus, meie Issand, on kannatanud raskemini kui keegi meist iial suudaks. Ristil “võttis ta enese peale meie haigused ja kandis meie valusid” (Jes 53:4); mida tunneme ainult kui üksikisikud, kannatas Tema korporatiivselt meie kõigi eest. Tema, kes oli patuta, sai “patuks meie eest” (2 Kr 5:21), kannatades viisil, mida meie, patuste olevustena, ei suudaks hakata ette kujutama.

Aga teiseks, kannatades peaksime meeles pidama Kristuse kannatamise tulemusi, see tähendab, mis meile on töötatud selle kaudu, mida Kristus meie eest teinud on.

Loe Jh 10:28; Rm 6:23; Tt 1:2 ja 1 Jh 2:25. Mida meile töötatakse?

Millised tahes on siin meie kannatused, tänu Jeesusele, tänu meie patu karistuse kandmisele Temas, tänu evangeelimi suurele eelhoolitsusele – et usu läbi võime olla täiuslikud Kristuses just praegu – meil on töötus igavesest elust. Meil on see töötus, et seetõttu, mida Kristus on teinud, Tema täiusliku elu ja täieliku ohvri külluslikkuse ja lõpetatuse tõttu, ei ole meie sinne elu täis valu, pettumust ja kaotust midagi rohkemat kui üks hetk, üks välgatus – on ja läinud –, kontrastiks igavikule, mis meid ootab; igavik uutes taevastes ja uuel maal ilma patu, kannatuse ja surmata. Ja kõik see on töötatud meile ja kindlasti valmistatud meie jaoks ainult Kristuse ja selle suure katsumuse tõttu, millega Ta nõustus, nii et ühel varsti saabuval päeval Ta mõistab “oma hingevaeva ja tunneb rahuldust” (Js 53:11).

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White, Ajastute igatsus, org lk 685-697, 741-757.

“Kolm korda väljendas Ta selle palve. Kolm korda ehmus Ta inimolemus tagasi viimase otsustava ohvri ees. Kuid siis kerkis Lunastaja silme ette kogu inimkonna ajalugu. Ta nägi, et iseenda hooleks jäetuna peavad käsust üleastujad hukkuma. Ta nägi inimeste abitust. Ta nägi patu võimu. Tema kõrvus kajasid hukkumisele määratud maailma kaebed ja hädahüüd. Ta nägi maailma vältimatut saatust ja tegi oma otsuse. Ta päästab inimese – ükskõik, mis see Talle maksma läheb. Ta võtab vastu vereristimise, et Tema kaudu võiksid miljonid saada igavese elu. Ta jättis taeva õued, kus valitseb puhtus, õnn ja ülevus, päästmaks üht kadunud lammast, ainsat pattulangenud maailma. Ta ei loobu oma ülesandest. Ta tahab lepitada patutee valinud inimkonna. Siis ütleb Ta täielikku alistumist väljendavad palvesõnad: “Kui see ei või muidu mööda minna, kui et ma selle joon, siis sündigu sinu tahtmine!” (Ellen G. White, Ajastute igatsus, lk 470, 471).

Küsimused aruteluks:

1. Mil viisil aitab meid meie kannatustes teadmine, et Jumal ise, Kristuse isikus, kannatas raskemini kui keegi meist iial suudaks? Mida peaks Kristuse kannatused meie heaks meile tähendama? Millist lohutust saame ammutada sellest hämmastavast tõest? Mõeldes oma vastuse üle, pea meeles järgnev Ellen G. White väide: “Kogu patu tagajärjeks olev kannatus valati patuta Jumala Poja südamesse” (Ellen G. White, Selected Messages, 3. kd, lk 129).

2. Vaadake klassis üle sel nädalal vaadeldud Kristuse kannatused. Millistele katsumustele tuli Kristusel näkku vaadata? Mil moel on need sarnased meie omadele; mil moel on need erinevad? Mida saame õppida oma katsumustes kasu sama sellest, kuidas Tema neid väljakutseid käsitas?

3. Millised on mõningad sinu lemmiktöötused Piiblis; töötused, mille külge saad klammerduda mure ja valu keskel? Krijuta need üles, pretendeeri neile iseenese jaoks ja jaga neid klassiga.

4. Kirjuta kokkuvõttev lõik, tõstes esile mõned peamised sulle tähtsaks saanud punktid selle kvartali õppetükkidest. Millised küsimused sinu jaoks lahenesid? Millised küsimused jäävad veel vastuseta? Kuidas saame üksteist aidata nende küsimuste läbitöötamisel, mis meid üha suuresti hämmeldavad ja meile raskusi valmistavad?

Sisukord

1. Karjasekepp	4
2. Katsumused, mis tulevad	11
3. Linnupuur	18
4. Kullassepa näo peegeldus	25
5. Ülimas kuumuses	32
6. Võitlus Tema väes	39
7. Hävitamatu lootus	46
8. Nähes nähtamatut	53
9. Kiitmise elu	60
10. Alandlikkus raskes katsumuses	67
11. Kannatlikkus katsumuses	74
12. Suremine sarnaselt seemnele	81
13. Kristus raskes katsumuses	88

Lühendid

AA - EGW: Apostlite teod

AH - EGW: Adventkodu

(1...7)BC - SPA Piiblikommentaaris

COL - EGW: Kristuse tähendamissõnad

DA - EGW: Ajastute igatsus

Ed - EGW: Kasvatus

Ev - EGW: Evangelism

EW - EGW: Varajased kirjutised ehk Kogemused ja nägemused

GC - EGW: Suur võitlus

MB - EGW: Mõtteid õndsakskiitmise mäelt

MH - EGW: Suure Arsti jälgedes

PK - EGW: Prohvetid ja kuningad

PP - EGW: Patriarhid ja prohvetid

SC - EGW: Tee Kristuse juurde

(1...3)SM - EGW: Valitud kuulutused

(1...9)T - EGW: Tunnistused kogudusele

